

Pielikums

Liepājas valstspilsētas
pašvaldības
domes 2024. gada
19. decembra
lēmumam Nr. 484/12

Liepāja

**LIEPĀJAS
VALSTSPILSĒTAS
JAUNATNES POLITIKAS
RĪCĪBAS PLĀNS
2025.–2027. GADAM**

Saturs

Terminu skaidrojums	3
Saīsinājumi	5
Ievads	6
1. Esošās situācijas raksturojums	7
1.1 Normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu pārskats	7
1.1.1 Jaunatnes politika Eiropas ietvarā	7
1.1.2 Jaunatnes politika nacionālā ietvarā	8
1.1.3 Liepājas valstspilsētas pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti	9
1.2 Demogrāfiskā situācija un jauniešu statistisks raksturojums	10
1.3 Sistēma darbā ar jaunatni Liepājas valstspilsētā	12
1.4 Jauniešu viedokļu pētījums	13
1.5 Izglītības iestāžu pašpārvalžu monitoringa apkopojums un secinājumi	15
1.6 Darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu viedokļu pētījums	17
1.7 Jauniešu forumā iegūto jauniešu viedokļu apkopojums	20
2. Stratēģiskie mērķi un uzdevumi	23
3. Jaunatnes politika un darbs ar jaunatni pašvaldības budžetā	25
4. Rīcības plāna uzraudzība un monitoringi	27
4.1 Rīcības plāna prioritāšu novērtēšanai sasniedzamie rezultatīvie rādītāji	27
4.2 Rīcības plāna ieviešanas uzraudzības process un atbildīgie	28
5. Priekšlikumi	29
Pielikumi	
1. Rīcības plāns	31
2. Darba ar jaunatni esošās situācijas raksturojums pašvaldībā	38
3. Pētījuma "Liepājas valstspilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte" ziņojums	45
4. Izglītības iestāžu līdzpārvalžu monitoringa apkopojums	104
5. Pasākumā "Jauniešu iespēju forums" iegūtie viedokļi	115

Terminu skaidrojums

Brīvprātīgais darbs – organizēts un uz labas gribas pamata veikts fiziskās personas fizisks vai intelektuāls bezatlīdzības darbs sabiedrības labā.¹

Darbs ar jaunatni – uz jauniešiem orientēts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jaunatnes politikas īstenošanu, jauniešu vērtīborientācijas veidošanos un vispārcilvēcisko vērtību nostiprināšanos.²

Jaunatnes darbinieks – persona, kas veic darbu ar jaunatni, iesaistot jauniešus darba ar jaunatni īstenošanā un izvērtēšanā; nodrošina aktivitātes un lietderīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas jauniešiem vietējā līmenī; līdzdarbojas starptautisko pasākumu un projektu īstenošanā; konsultē jauniešus par viņiem aktuālām tēmām; nodrošina informācijas pieejamību un apriti par jaunatnes politikas jautājumiem.³

Jaunatnes lietu komisija – pašvaldības veidota padomdevēju institūcija, kuras pamatuzdevumi ir veicināt pašvaldības iestāžu un struktūrvienību sadarbību jautājumos, kas attiecas uz jauniešiem; apkopot un analizēt informāciju par pašvaldības jauniešu problēmām, vajadzībām un interesēm; izstrādāt un iesniegt pašvaldībai priekšlikumus par to, kā veicams pašvaldības darbs ar jaunatni un kā pilnveidojama valsts jaunatnes politika; izstrādāt priekšlikumus jauniešu iesaistīšanai politiskās, ekonomiskās, sociālās un kultūras dzīves, kā arī vides aizsardzības aktivitātēs; izstrādāt priekšlikumus jauniešu līdzdalības un iniciatīvu īstenošanas atbalstam; sniegt pašvaldības vadībai ieteikumus par finanšu plānošanu darbam ar jaunatni.⁴

Jaunatnes lietu speciālists – persona, kas plāno un uzrauga darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību.⁵

Jaunatnes organizācija – jaunatnes organizācija ir Biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta un jaunatnes organizāciju sarakstā ierakstīta biedrība. Biedrību ieraksta jaunatnes organizāciju sarakstā, ja tā atbilst šādiem kritērijiem: viens no biedrības statūtos noteiktajiem darbības mērķiem ir veicināt jauniešu iniciatīvas un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē; biedrība veic darbu ar jaunatni, un tās statūtos noteiktie darbības uzdevumi atbilst vismaz trim "Jaunatnes likuma" 2.1. panta trešajā daļā noteiktajiem pamatuzdevumiem; biedrībā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī ir vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši; biedrības valdē ir nodrošināta jauniešu līdzdalība, un šīs līdzdalības kārtība noteikta biedrības statūtos.⁶

1 Brīvprātīgā darba likums (2015), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

2 Jaunatnes likums (2008), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

3 Izglītības un zinātnes ministrija (2015), "Darbs ar jaunatni pašvaldībās: iesācēja portfelis", pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/media/6359/download?attachment>

4 Jaunatnes likums (2008), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

5 Izglītības un zinātnes ministrija (2015), "Darbs ar jaunatni pašvaldībās: iesācēja portfelis", pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/media/6359/download?attachment>

6 Ministru kabineta 2011.gada 15.marta noteikumi Nr. 188 "Noteikumi par kārtību, kādā biedrības ierakstāmas jaunatnes organizāciju sarakstā, un sarakstā iekļaujamām ziņām", pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=227327>

Jaunatnes politika – visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu.⁷

Jauniešu centrs – pašvaldības iestāde vai pašvaldības iestādes struktūrvienība, kas veic darbu ar jaunatni atbilstoši "Jaunatnes likuma" 2.1. panta trešajā daļā noteiktajiem pamatuzdevumiem.⁸

Jauniešu līdzdalība – process, kurā jauniešiem ir iespēja piedalīties sev būtisku jautājumu izlemšanā un apkārt notiekošā veidošanā ar mērķi uzlabot savu un līdzcilvēku dzīves kvalitāti. Jauniešiem ir tiesības līdzdarboties jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā, iesaistoties neformālās izglītības iegūšanā un sniegšanā un veicot brīvprātīgo darbu; darbojoties skolu pašpārvaldēs; izstrādājot un īstenojot projektus, kā arī citas iniciatīvas; piedaloties jaunatnes organizāciju, kā arī citu biedrību un nodibinājumu darbībā; iesaistoties jaunatnes politiku ietekmējošu valsts un pašvaldību lēmumu pieņemšanā; iesaistoties citās aktivitātēs, kas vērstas uz jauniešu līdzdalības veicināšanu jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā.⁹

Jaunietis – saskaņā ar "Jaunatnes likumu" jaunietis Latvijā ir persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem.¹⁰

NEET jaunietis – jaunietis, kurš nav iesaistīts ne nodarbinātībā, ne izglītībā, ne mācībās.¹¹

Neformālā izglītība – ārpus formālās izglītības organizēta interesēm un pieprasījumam atbilstoša izglītojoša darbība.¹² Neformālās izglītības mērķis ir sniegt zināšanas, veidot prasmes, iemaņas un attieksmi, kā arī veicināt jauniešu vispusīgu attīstību un aktīvu līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.

Skolēnu pašpārvalde – demokrātiska un brīvprātīga skolēnu/audzēkņu vēlētā institūcija, ar mērķi pilnveidot izglītības iestādes mācību un sabiedrisko dzīvi, balstoties uz audzēkņu, pedagogu un administrācijas vajadzībām un saskaņojot tās.¹³

7 Jaunatnes likums (2008), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

8 Jaunatnes likums (2008), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

9 Izglītības un zinātnes ministrija, "Līdzdalība", pieejams: <https://jaunatneslietas.gov.lv/content/lidzdaliba>

10 Jaunatnes likums (2008), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

11 Ministru kabineta 2015.gada 7.jūlija noteikumi Nr. 385 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.3.3. specifiskā atbalsta mērķa "Attīstīt NEET jauniešu prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenojamajās pasākumos "Jauniešu garantijas" ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā" un 14.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Atveseļošanas pasākumi izglītības nozarē" 14.1.1.2. pasākuma "Atbalsts NEET jauniešiem" īstenošanas noteikumi", pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/275554-darbibas-programmas-izaugsme-un-nodarbinatiba-8-3-3-specifiska-atbalsta-merka-attistit-nva-neregistreto-neet-jauniesu>

12 Izglītības likums (1998), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/50759>

13 Valsts izglītības satura centrs (2021), "Atbalsts pašpārvaldēm" pieejams:

https://www.visc.gov.lv/lv/atbalsts-pasparvaldem?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

Saīsinājumi

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

DKN – Dienvidkurzemes novads

ES – Eiropas Savienība

IZM – Izglītības un zinātnes ministrija

JD – jaunatnes darbinieks

JLK – Liepājas valstspilsētas pašvaldības domes Jaunatnes lietu komisija

JLS – jaunatnes lietu speciālists

JSPA – Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra

LBJC – Liepājas Bērnu un jaunatnes centrs

LJPRP – Liepājas valstspilsētas jaunatnes politikas rīcības plāns

LR – Latvijas Republika

MK – Ministru kabinets

NEET – jaunieši, kas nestrādā, nemācās un neapgūst arodu

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – nevalstiskās organizācijas

RV – rīcības virziens

SMU – skolēnu mācību uzņēmums

ZIIC – Zinātnes un izglītības inovāciju centrs

Ievads

Liepājas valstspilsētas jaunatnes politikas rīcības plāns 2025.–2027. gadam (turpmāk – LJPRP) ir īsa termiņa politikas plānošanas dokuments, kas nosaka Liepājas valstspilsētas pašvaldības stratēģiskos uzstādījumus jaunatnes jomas attīstībai.

“Pašvaldību likums”¹⁴ nosaka, ka darbs ar jaunatni ir pašvaldības autonomā funkcija, tāpēc pašvaldība, pildot savas funkcijas, saskaņā ar “Jaunatnes likumu”¹⁵ veic darbu ar jaunatni, ievērojot jaunatnes politikas pamatprincipus un valsts jaunatnes politikas attīstības plānošanas dokumentus. Lai arī likums nenosaka obligātu kārtību, kādā veicams darbs ar jaunatni, Izglītības un zinātnes ministrija (turpmāk – IZM) ir definējusi pamata bāzes modeli darbam ar jaunatni.¹⁶ Gan pēc šī modeļa, gan arī “Jaunatnes likuma” pilnvērtīgu jaunatnes politikas plānošanu un īstenošanu raksturo vairākas darbības, tostarp izstrādāts un apstiprināts pašvaldības jaunatnes politikas plānošanas dokuments. Liepājas valstspilsētas pašvaldībā nav izstrādāts atsevišķs dokuments jaunatnes politikas plānošanai, bet jaunatnes politika ir integrēta attīstības plānošanas dokumentā “Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam” kā viena no 11 nozarēm. Lai arī šī pieeja veicina jaunatnes politikas saskaņošanu ar citām savstarpēji papildinošām nozarēm, sasniedzamie mērķi plānošanas dokumentā ir izklāstīti plašā formātā, gan bez konkrētiem un izmērāmiem rādītājiem. Lai sekmētu jaunatnes politikas attīstību Liepājas valstspilsētas pašvaldībā 2024. gadā tika uzsākta LJPRP izstrāde. Papildus jau esošajiem pilsētas plānošanas dokumentiem un tiem peivienotajam pašreizējās situācijas raksturojumam LJPRP izstrādē ir veikta jauniešu aptauja, skolēnu pašpārvalžu monitorings, darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu aptaujas un intervijas, sarīkots jauniešu forums viedokļu un atgriezeniskās saites iegūšanai, izveidota jauniešu resursu karte.

Liepājas valstspilsētas pašvaldība sadarbībā ar Jaunatnes starptautisko programmu aģentūru (turpmāk – JSPA) īsteno “Jaunatnes politikas valsts programmas 2024.–2026. gadam” projektu konkursā “Atbalsts jaunatnes politikas īstenošanai vietējā līmenī” atbalstīto projektu “Liepājas jaunatnes politikas attīstībai – rīcības plāna izstrāde 2025.–2027. gadam”, kurā tiek izstrādāts Liepājas valstspilsētas pašvaldības jaunatnes politikas rīcības plāns 2025.–2027. gadam.

Projekta mērķis ir pilnveidot Liepājas valstspilsētas jaunatnes politikas plānošanas dokumentus, izstrādājot LJPRP. Šis plāns balstās uz jauniešu un jaunatnes darba īstenotāju vajadzībām, nozaru speciālistu ilgtermiņa attīstības redzējumu un kalpos kā vienots vadlīniju dokuments visām pašvaldības iestādēm, kas iesaistītas darbā ar jaunatni. Tas stiprinās starpinstitucionālo sadarbību, noteiks katras iestādes atbildību un rīcību, kā arī veicinās pašvaldības sadarbību ar nevalstiskajām organizācijām.

Projekta aktivitātēs ir iesaistītas Liepājas valstspilsētas pašvaldības iestādes, kas ikdienā strādā ar jaunatni, Liepājas izglītības iestādes, nevalstiskās organizācijas un jaunieši.

Projekts īstenots, izmantojot Izglītības un zinātnes ministrijas Jaunatnes politikas valsts programmas 2024.–2026. gadam budžeta finansējumu.

14 Pašvaldību likums (2022), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/336956-pasvaldibu-likums>

15 Jaunatnes likums (2008), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

16 Izglītības un zinātnes ministrija (2015), “Darbs ar jaunatni pašvaldībās: iesācēja portfelis”, pieejams: https://www.izm.gov.lv/sites/izm/files/metodiskais_web_samazinats1.pdf

1. Esošās situācijas raksturojums

1.1 Normatīvo aktu un politikas plānošanas dokumentu pārskats

Jaunatnes politika kā izteikti horizontāla politika ir visās valsts politikas jomās īstenojamo mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un viņu dzīves kvalitātes uzlabošanu¹⁷. Jaunatnes politika tiek izstrādāta gan kā starptautiska mēroga rekomendācijas darba ar jaunatni veikšanai, gan kā ar likumu noteikti pienākumi konkrētām institūcijām. Vietējā jeb reģionālā līmenī par jaunatnes politikas īstenošanu ir atbildīgas Latvijas Republikas teritorijā esošās pašvaldības, un to kompetenci, tiesības un pienākumus darbā ar jaunatni nosaka "Pašvaldību likums"¹⁸, "Jaunatnes likums"¹⁹ un "Brīvprātīgā darba likums"²⁰. Plānojot un īstenojot jaunatnes politiku, jāņem vērā gan lokālā situācija plānošanas teritorijā, gan arī kopējie stratēģiskie mērķi, kas noteikti starptautiskajos un vietējos plānošanas dokumentos.

Turpmāk šajā sadaļā ir apkopoti būtiskākie plānošanas dokumenti Eiropas, Latvijas un Liepājas valstspilsētas līmenī, kas attiecas uz LJPRP izstrādi.

1.1.1 Jaunatnes politika Eiropas ietvarā

Eiropas Savienībā (turpmāk - ES) par jaunatnes politiku atbild Eiropas Padome, kas ir galvenais jaunatnes politikas attīstības un darba virzītājspēks. Eiropas Padome izstrādā vadlīnijas, programmas un tiesiskos instrumentus efektīvas jaunatnes politikas attīstībai²¹. Tā ir izstrādājusi jaunatnes nozares stratēģiju līdz 2030. gadam, kuras prioritātes ir demokrātijas stiprināšana, vienlīdzīgu iespēju nodrošināšana, iekļaujošas sabiedrības veidošana, darba ar jaunatni stiprināšana un kvalitātes celšana²². Kopā ar Eiropas Padomi par jaunatnes politikas plānošanu un īstenošanu Eiropas Savienības līmenī atbild arī Eiropas Komisija, kas ir izstrādājusi Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģiju 2019.–2027. gadam.²³ Stratēģijas mērķis ir risināt esošās un turpmāk iespējamās problēmas, ar ko saskaras jaunieši visā Eiropā, īpašu uzmanību pievēršot trim virzieniem:

- līdzdalība – nodrošināt jauniešiem jēgpilnu pilsonisko, ekonomisko, sociālo, kultūras un politisko līdzdalību;
- saiknes veidošana – veidot saikni starp jauniešiem ES un ārpus tās, lai veicinātu pieredzes apmaiņu, solidaritāti un mobilitāti;
- iespēju veicināšana – rosināt jauniešus uzņemties atbildību par savu dzīvi.

17 Izglītības un zinātnes ministrija (2020), "Jaunatnes politika" pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunatnes-politika>

18 Pašvaldību likums (2022), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/336956-pasvaldibu-likums>

19 Jaunatnes likums (2008), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

20 Brīvprātīgā darba likums (2015), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

21 Council of Europe, "Council of Europe Youth policy", pieejams: <https://www.coe.int/en/web/youth/council-of-europe-youth-policy>

22 Council of Europe (2020), "Resolution CM/Res(2020)2 on the Council of Europe youth sector strategy 2030", pieejams: <https://rm.coe.int/0900001680998935>

23 European Commission (2018), "Resolution of the Council of the European Union and the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council on a framework for European cooperation in the youth field: The European Union Youth Strategy 2019-2027 (2018/C 456/01), pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/HTML/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&from=LV)

Stratēģijas izveides gaitā ir izstrādāti 11 Eiropas jaunatnes mērķi, kas sniedz redzējumu par jaunatnes politikas turpmāko attīstību – ES kā jaunatni vienojošs kopums; visu dzimumu līdztiesība; iekļaujoša sabiedrība; informācija un konstruktīvs dialogs; garīgā veselība un labklājība; atbalsts lauku jaunatnei; kvalitatīva nodarbinātība visiem; jēgpilna mācīšanās; telpa un līdzdalība visiem; ilgtspējīga un zaļa Eiropa; jaunatnes organizācijas un Eiropas programmas.²⁴

Stratēģijas mērķu sasniegšanai ES īsteno programmas "Erasmus+" (mobilitātes, apmaiņas un mācību iespējas) un "Eiropas Solidaritātes korpusu" (iespējas iesaistīties solidaritātes un humānās palīdzības aktivitātēs). Tāpat ES īsteno tādas iniciatīvas kā Eiropas Jaunatnes nedēļa, "Discover EU", Eiropas Jaunatnes portāls, Eiropas Jaunatnes gads utt.²⁵ ES jaunatnes politikā netiek izdotas direktīvas vai regulas. Arī tiesību aktiem, kas tiek pieņemti ES līmenī, ir ieteikuma raksturs, līdz ar to rīcība mērķu sasniegšanai ir atkarīga no visām dalībvalstīm, kas, balstoties uz regulās un aktos noteikto, tiecas sasniegt pēc iespējas labākus rezultātus jauniešu dzīves uzlabošanā nacionālā līmenī.²⁶

1.1.2 Jaunatnes politika nacionālā ietvarā

Darbu ar jaunatni un jaunatnes politiku Latvijā nosaka "Jaunatnes likums", kura mērķis ir: "uzlabot jauniešu – personu vecumā no 13 līdz 25 gadiem – dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, darba tikumu un patriotismu, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, kā arī atbalstot darbu ar jaunatni"²⁷. Jaunatnes jomas prioritātes valstī nosaka valsts mēroga plānošanas dokumenti,²⁸ taču jaunatnes politikas stratēģiskai plānošanai tiek sastādītas ilgtermiņa pamatnostādnes. Latvijā šobrīd jaunatnes politikas attīstību nosaka Ministru kabineta 2022. gada 21. decembra rīkojums Nr. 967 "Par Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņem 2022.–2027. gadam", kurās izvirzītais jaunatnes politikas mērķis ir radīt iespējas visu jauniešu attīstībai un labklājībai, stiprināt jauniešu iekļaušanos sabiedrībā un līdzdalību visās dzīvēs jomās, kā arī sekmēt kvalitatīvas un ilgtspējīgas darba ar jaunatni sistēmas izveidi valsts un pašvaldību līmenī.²⁹ Jaunatnes politikas attīstībai noteikti šādi rīcības virzieni:

- kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas izveide darbam ar jaunatni un tās attīstība;
- plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana;
- darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana;
- jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana un vienlīdzīgu iespēju stiprināšana.

24 European Union (2018), "European Youth Goals", pieejams: https://youth.europa.eu/strategy/european-youth-goals_en

25 Lina Sasse, Kristiina Milt (2024), "Jaunatne", pieejams: <https://www.europarl.europa.eu/factsheets/lv/sheet/141/jaunatne>

26 Izglītības un zinātnes ministrija (2020), "Eiropas Savienības sadarbība jaunatnes jomā", pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/eiropas-savienibas-sadarbiba-jaunatnes-joma>

27 Jaunatnes likums (2008), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

28 Ilgtermiņa konceptuālais dokuments "Latvijas izaugsmes modelis: cilvēks pirmajā vietā"; Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam; Latvijas Nacionālās attīstības plāns 2021.–2027. gadam

29 Ministru kabineta 2022. gada 21. decembra rīkojums Nr. 967 "Par Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņem 2022.–2027. gadam", pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/338304-par-bernu-jaunatnes-un-ģimenes-attistibas-pamatnostadnem-20222027gadam>

Lai nodrošinātu jaunatnes politikas stratēģisku īstenošanu un plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu īstenošanu un rezultatīvo rādītāju sasniegšanu, valstī ir izstrādāta arī Jaunatnes politikas valsts programma 2024.–2026. gadam³⁰ un Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2023.–2024. gadam,³¹ kas ir īstermiņa politikas plānošanas dokuments Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādņu 2022.–2027. gadam jaunatnes politikas mērķa un izvirzīto rīcības virzienu īstenošanai.

1.1.3 Liepājas valstspilsētas pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti

Pašvaldības plānošanas dokumentu izstrādē svarīgi ņemt vērā kopējos pašvaldības plānošanas dokumentos noteiktās prioritātes un mērķus. Būtiskākie Liepājas valstspilsētas pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti ir Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam,³² kurai definētas trīs ilgtermiņa prioritātes: atvērtība un sasniedzamība; cilvēks harmoniskā vidē; vieda attīstība. Līdz ar stratēģiju ir izstrādāta Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam³³. Balstoties uz iepriekš minētajām ilgtermiņa prioritātēm, attīstības programmā ir izstrādātas piecas vidēja termiņa prioritātes:

- zaļa, vieda un sasniedzama Liepāja un Dienvidkurzemes novads (turpmāk - DKN);
- cilvēkresursu attīstība;
- atvērta pārvaldība un saikņu stiprināšana starp pašvaldību, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām un iedzīvotājiem;
- konkurētspējīga, daudzveidīga uzņēmējdarbības vide;
- līdzvērtīgi kvalitatīva un radoša vide pilsētu un novada izaugsmei.

Lai sasniegtu vidējā termiņa prioritātes, attīstības programmā ir definēti astoņi rīcības virzieni:

- RV1: Dzīves vide un daba;
- RV2: Sabiedrības veselība;
- RV3: Sociālā palīdzība, pakalpojumi un atbalsts;
- RV4: Pārvaldības un pakalpojumu sistēma;
- RV5: Satiksmes infrastruktūra un mobilitāte;
- RV6: Kultūrvide, tūrisms un sports;
- RV7: Kvalitatīva, pieejama, iekļaujoša izglītība;
- RV8: Uzņēmējdarbības vide.

No rīcības virzienu uzdevumiem ar jaunatnes politiku vistiešākajā veidā saistīts uzdevums 4.4. *Sekmēt jaunatnes politikas ieviešanu*. Taču, ņemot vērā, ka visi rīcības virzieni ilgtermiņā skar jaunatnes politikas un darba ar jaunatni īstenošanu, uz jaunatnes politikas īstenošanu attiecināmi arī citu rīcības virzienu uzdevumi, kuri minēti rīcības plānā.

30 Izglītības un zinātnes ministrija (2024), "Jaunatnes politikas valsts programma", pieejams: <https://www.izm.gov.lv/lv/jaunatnes-politikas-valsts-programma>

31 Ministru kabineta 2023.gada 19.decembra rīkojums Nr. 921 "Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2023.–2024. gadam" (2023), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/348518-jaunatnes-politikas-istenosanas-plans-20232024-gadam>

32 Liepājas valstspilsētas pašvaldība (2022), "Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam", pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis?#document_24707

33 Liepājas valstspilsētas pašvaldība (2022), "Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam", pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_24711

Tāpat jaunatnes politika atsevišķi kā nozare ir izskatīta gan pašvaldības attīstības programmas situācijas analīzē, gan stratēģiskajā daļā, kurā noteikti šādi sasniedzamie mērķi:

- jaunatnes politika ir Liepājas un DKN pašvaldības prioritāte;
- darbam ar jaunatni ir iedvesmojoši jaunatnes darba speciālisti;
- Liepājā, tai skaitā Liepājas mikrorajonos, un DKN ir izveidotas telpas lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kur jaunieši var būt un radīt;
- tiek organizētas iekļaujošas aktivitātes jauniešiem, kuri nemācās, nestrādā, šādā veidā integrējot jauniešus pilnvērtīgā dzīvē. Ir būtiski samazinājies šādu jauniešu skaits;
- jauniešiem ar psihoemocionālām problēmām ir pieejamas personiskās izaugsmes treneru un mentoru nodarbības, speciālistu atbalsts gan Liepājā, gan DKN, izvērtējot speciālu pieeju katram indivīdam. Ģimenes, izglītības iestāžu un speciālistu sadarbībā jaunieši pilnvērtīgi integrējas pieaugušo dzīvē;
- jaunieši aktīvi piedalās pilsētas un DKN vides veidošanā, viņu idejas un iniciatīvas līdzfinansē pašvaldības. Jaunieši iesaistās sabiedriskās dzīves norisēs, lēmumu pieņemšanā, lai risinātu humānās, sociālās un vides problēmas;
- neformālā izglītība un iespējas lietderīgi pavadīt brīvo laiku ir līdzsvaroti kombinētas Liepājā un DKN. Jaunieši aktīvi izmanto infrastruktūru aktīvai atpūtai, sportam un izklaidei, jo piedāvājums ir saistošs un atbilst viņu interesēm;
- brīvprātīgais darbs ir prestižs, un jaunieši dalās ar pieredzi, tiekoties gan ar citu Latvijas pašvaldību, gan ārvalstu jauno paaudzi.

Lai sasniegtu iepriekšminētos jaunatnes politikas mērķus, pašvaldības attīstības programmas rīcības un investīciju plāna 2022.–2027. gadam rīcības virziena RV4 *Pārvaldības un pakalpojumu sistēmas* uzdevumā U 4.4. *Sekmēt jaunatnes politikas ieviešanu* izvirzītas 22 konkrētas darbības, no kurām uz šī dokumenta izstrādes brīdi trīs ir pabeigtas, četras tiek īstenotas, piecas ir sagatavošanas procesā un 10 darbības ir plānošanas periodā. Šīs projektu idejas un darbības var tikt precizētas un papildinātas pēc nepieciešamības, balstoties uz rīcības plānā un citos politikas plānošanas dokumentos gūtajām atziņām un secinājumiem.

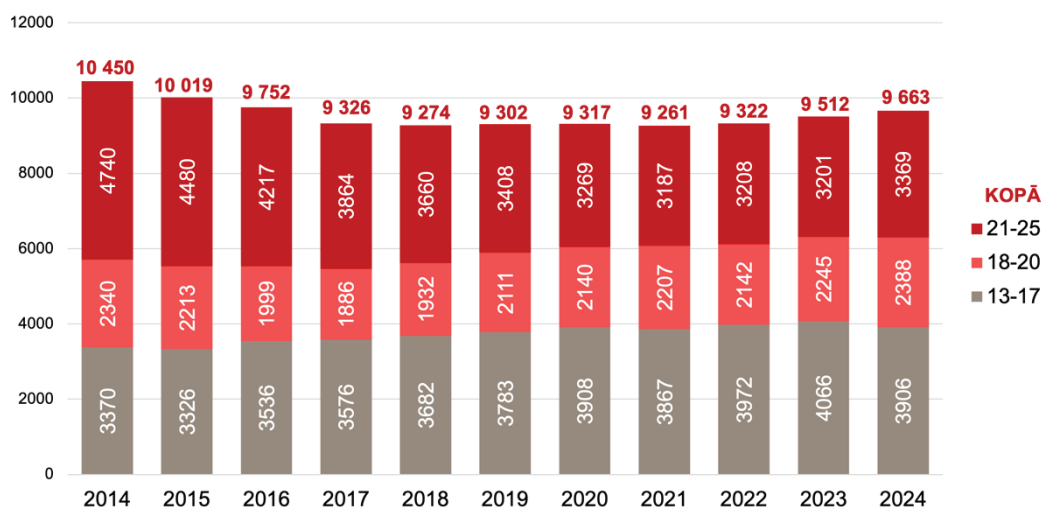
1.2 Demogrāfiskā situācija un jauniešu statistisks raksturojums

2024. gada sākumā Liepājā dzīvoja 66 680 iedzīvotāji³⁴. Pēdējo piecu gadu laikā Liepājas iedzīvotāju skaits vidēji ik gadu ir samazinājies par 0,4%. 2024. gada sākumā Liepājā dzīvoja 9 663 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Tas ir par 8% mazāk nekā pirms 10 gadiem. Līdz 2018. gadam jauniešu skaits pilsētā katru gadu samazinājies, bet pēdējo sešu gadu laikā tas bijis pieaugošs (izņemot 2021. gadu, kad statistika uzrāda samazinājumu). Salīdzinoši lielākais jauniešu skaita pieaugums novērojams 2023. gadā, kad Liepājā ir par 190 jauniešiem vairāk nekā gadu iepriekš.

40% no pilsētā dzīvojošajiem jauniešiem ir nepilngadīgas personas (vecuma grupa 13–17 gadi), 25% ir vecumā no 18 līdz 20 gadiem, bet 35% vecumā no 21 līdz 25 gadiem. Liepājas valstspilsētā dzīvo 3,96% no visiem Latvijas jauniešiem.

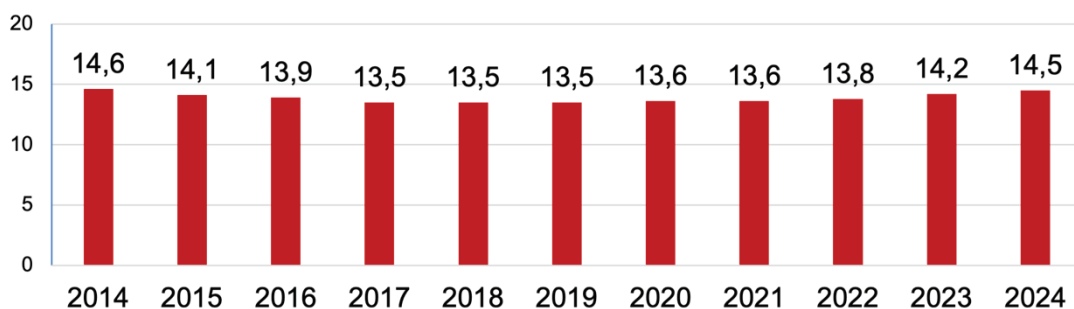
34 Centrālā statistikas pārvalde (2024), "Iedzīvotāju skaits gada sākumā, tā izmaiņas un dabiskās kustības galvenie rādītāji reģionos, pilsētās un novados 2012–2024", pieejams: http://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__IR__IRS/IRS031

1.1. attēls. Jauniešu skaits Liepājā no 2014. līdz 2024. gadam³⁵

Jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem veido 14,5% no visiem Liepājas iedzīvotājiem. Pēdējo piecu gadu laikā novērojams neliels, bet stabils jauniešu īpatsvara pieaugums – no 13,5% 2019. gadā līdz 14,5% 2024. gadā. Tas saistīts ar faktu, ka iedzīvotāju kopskaits Liepājā šajā laika periodā samazinās. Liepājas rādītājs ir būtiski augstāks nekā Latvijā kopumā, kur tikai 13% no visiem iedzīvotājiem ir jaunieši.

1.2. attēls. Jauniešu (13–25) īpatsvars no Liepājas iedzīvotāju kopskaita (% no kopējā Liepājas iedzīvotāju skaita)

Dati atspoguļo lokālo situāciju un galvenās darba ar jaunatni mērķauditorijas apmēru pašvaldībā. Lai arī novērojams jauniešu skaita un īpatsvara pieaugums, nepieciešama efektīva un ilgtspējīga darba ar jaunatni attīstība, lai panāktu šo rādītāju nesamazināšanos. Ilgtspējība ir atkarīga no darba ar jaunatni sistēmas, darbības kvalitātes un spējas efektīvi pielāgoties un risināt vietējās problēmas jaunatnes jomā, tajā pašā laikā arī sasniedzot starptautiska, nacionāla un vietēja līmeņa plānošanas dokumentos un stratēģijās noteiktos kopējos mērķus.

³⁵ Centrālā statistikas pārvalde (2024), "Iedzīvotāji pēc dzimuma un vecuma reģionos, valstspilsētās un novados gada sākumā", pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START__POP__IR__IRD041

1.3 Sistēma darbā ar jaunatni Liepājas valstspilsētā

Izm ir definējusi pamata bāzes modeli³⁶, pēc kura sasaistē ar "Jaunatnes likumu"³⁷ pilnvērtīgu jaunatnes politikas plānošanu un īstenošanu raksturo vairākas darbības, tajā skaitā atbilstošs personāls jeb:

- pašvaldībā strādā jaunatnes lietu speciālists, kurš plāno un koordinē darbu ar jaunatni;
- pašvaldībā strādā jaunatnes darbinieks, kurš veic tiešo darbu ar jaunatni.

Liepājas valstspilsētas pašvaldībā nav jaunatnes lietu speciālista, taču jaunatnes politikas plānošanas funkcija ir integrēta Liepājas Centrālās administrācijas Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļas Sabiedrības līdzdalības un veselības veicināšanas nodaļas darbā. Savukārt centrālā loma tiešā darba ar jaunatni veikšanai Liepājas valstspilsētas pašvaldībā ir uzticēta Liepājas Bērnu un jaunatnes centra (turpmāk – LBJC) struktūrvienībai "Jauniešu māja". Tādējādi jaunatnes politika pašvaldībā tiek gan plānota un koordinēta, gan arī tiek veikts tiešais darbs ar jauniešiem. Tomēr šīs funkcijas īsteno dažādas struktūrvienības, kurām trūkst vienota koordinējoša mehānisma. Šāda situācija rada risku, ka pašvaldības līmenī netiek pilnvērtīgi pildītas jaunatnes lietu speciālista funkcijas atbilstoši noteiktajām prasībām. Tāpēc ir nepieciešams pārskatīt jaunatnes darbā iesaistīto darbinieku amata pienākumus, izvērtējot to efektivitāti un spēju sniegt pietiekamu ieguldījumu jaunatnes politikas plānošanā un koordinēšanā. Tāpat jāizvērtē nepieciešamība pēc speciālista, kurš bez papildu pienākumiem būtu atbildīgs tikai par jaunatnes politiku. Turklāt LJPRP ieviešana sekmētu jaunatnes jomas sinerģisku darbību.

Lai nodrošinātu jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto pušu līdzdalību jaunatnes politikas plānošanā un īstenošanā, Liepājas valstspilsētas pašvaldībā darbojas Liepājas valstspilsētas pašvaldības domes pastāvīgā Jaunatnes lietu komisija (turpmāk - JLK), kurai ir konsultatīva un koordinējoša padomdevēja loma ar jaunatnes lietām saistīto jautājumu risināšanā Liepājas pilsētā un kuras mērķis ir veicināt Liepājas pilsētas pašvaldības darbu ar jaunatni saskaņot un īstenošanu, atbalstot jauniešu iniciatīvas, līdzdalību sabiedriskās dzīves norisēs un lēmumu pieņemšanā. Komisija darbojas Liepājas valstspilsētas pašvaldības domes pastāvīgās Izglītības, kultūras un sporta komitejas pārraudzībā, un tās sastāvā ir 10 darba ar jaunatni speciālisti un jaunieši. Papildus jauniešu līdzdalības sekmēšanai un jauniešu sadarbības veicināšanai "Jauniešu mājas" paspārnē darbojas Liepājas Skolēnu dome un Liepājas jauniešu padome.

Jauniešu līdzdalības aktivitātes var tikt īstenotas arī sadarbībā ar skolu pašpārvaldēm. Liepājas valstspilsētas pašvaldībā tās darbojas visās vispārīzglītojošās skolās, kā arī profesionālās un augstākās izglītības iestādēs. Rīcības plāna izstrādē tika veikts skolu pašpārvalžu monitorings, kura galvenie secinājumi apkopoti nākamajās nodaļās.

Jaunatnes politikas plānošanā un īstenošanā Liepājā nozīmīga loma ir arī nevalstiskajām organizācijām (turpmāk – NVO), kuras nodrošina plašas aktivitāšu, atbalsta un brīvā laika pavadīšanas iespējas. Piemēram, biedrība "Impact Hub" organizē aktivitātes un pasākumus, liekot uzsvaru uz jauniešu uzņēmējdarbības un iniciatīvu atbalstu, savukārt biedrība "House of Hope" galvenokārt nodrošina aktivitātes un brīvā laika pavadīšanas iespējas mazākumtautību un sociālā riska jauniešiem, savukārt biedrības "Attīstības platforma YOU+" darbība saistās ar jauniešu iniciatīvu īstenošanu un pilsoniskās līdzdalības veicināšanu, digitālā darba ar jaunatni attīstīšanu, atbalsta sniegšanu sociālā riska jauniešiem.

Darbā ar jaunatni svarīgs ir arī brīvā laika pavadīšanas iespēju piedāvājums, un šim mērķim pašvaldībā pieejama plaša un daudzveidīga infrastruktūra. Pašvaldības jauniešu

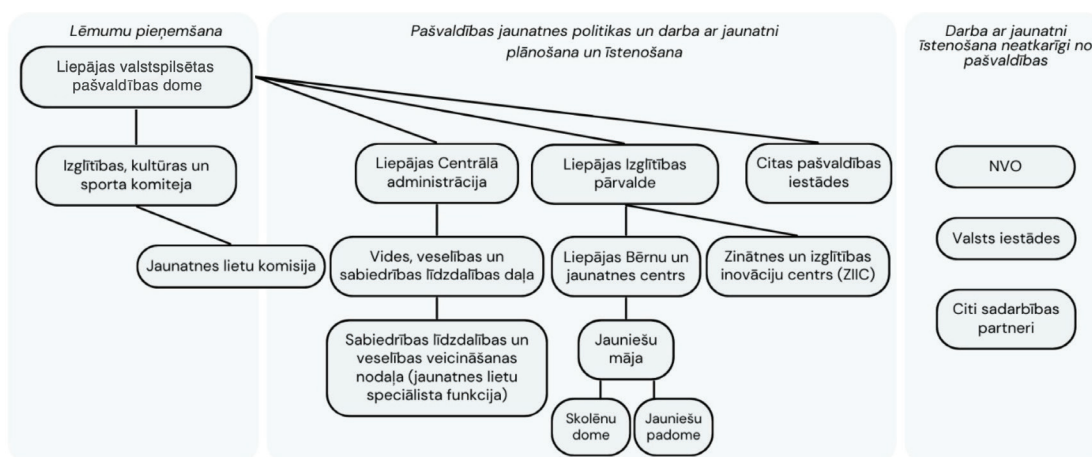
36 Izglītības un zinātnes ministrija (2015), "Darbs ar jaunatni pašvaldībās: iesācēja portfelis", pieejams: https://www.izm.gov.lv/sites/izm/files/metodiskais_web_samazinats1.pdf

37 Jaunatnes likums (2008), pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/175920-jaunatnes-likums>

centra telpas un vidi nodrošina LBJC struktūrvienība "Jauniešu māja", jaunas zināšanas un kompetences brīvajā laikā var apgūt Zinātnes un izglītības inovāciju centra (turpmāk – ZIIC) trīs struktūrvienībās – "Tehnoloģiju koprades telpā", "Dabas mājā" un "FabLab Liepāja". Savukārt fiziskajām aktivitātēm pieejama sporta infrastruktūra, 17 brīvpieejas vingrošanas un āra trenāžieru laukumi, kā arī citi sporta laukumi pilsētvidē un līdzās izglītības iestādēm. Brīvā laika pavadīšanas iespējas paplašina interešu izglītība un ārpuskolas nodarbības. LBJC struktūrvienībās "Jauniešu māja", "Spārni", "Vaduguns" un "Laumiņa" piedāvā vairāk nekā 140 interešu izglītības programmas, aptverot dažādus pilsētas mikrorajonus, savukārt pašvaldībā esošās sporta skolas, Liepājas Kompleksā sporta skola, Liepājas Sporta spēļu skola, Liepājas Tenisa sporta skola, Liepājas Futbola skola un Liepājas Florbola sporta skola, nodrošina plašas sporta apgūšanas iespējas. Neformālas ārpuskolas aktivitātes jauniešiem pašvaldībā īsteno LBJC filiāle "Jauniešu māja", ZIIC struktūrvienības, NVO un citas iestādes. Finansējuma avots aktivitāšu īstenošanai ir pašvaldības budžets, vecāku līdzfinansējumi, kā arī tiek piesaistīts ārējais finansējums no valsts budžeta un ES fondiem.

Tāpat darbs ar jaunatni ietver atbalsta pieejamību. Daudzveidīgu atbalstu sociālajā jomā sniedz Liepājas Sociālais dienests, nodrošinot sociālā mentora, psihologa, krīzes centra un sociālās rehabilitācijas pakalpojumus. Sociālo atbalstu sniedz arī citas iestādes un nevalstiskās organizācijas.

1.3. attēls. Pašvaldības institucionālā sistēma darbam ar jaunatni

Plašāku informāciju par sistēmu darbā ar jaunatni skatīt 2. pielikumā. Papildu informācija par darbā ar jaunatni pieejamajiem resursiem apkopota Liepājas valstspilsētas pašvaldības jaunatnes jomas resursu kartē, kas izstrādāta 2024. gadā. Resursu karte pieejama: <https://www.liepaja.lv/jauniesu-resursu-karte/>.

1.4 Jauniešu viedokļu pētījums

2023. gadā novembrī tika veikts pētījums "Liepājas valstspilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte"³⁸, kura mērķis bija iegūt Liepājas jauniešu (to, kuri dzīvo, mācās, strādā vai pavada brīvo laiku Liepājā) socioloģisku raksturojumu. Aptaujas anketu izpildīja 589 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem, tai skaitā 531 jaunietis, kas dzīvo Liepājā, un 58 jaunieši, kas dzīvo Dienvidkurzemes novadā, bet ikdienā uzturas Liepājā. Aptauja ir neatņemama LJPRP sastāvdaļa, jo ir izvirzīto prioritāšu un uzdevumu pamatā.

³⁸ Liepājas valstspilsētas pašvaldība (2023), "Liepājas valstspilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte", pilnais pētījuma ziņojums pieejams pielikumā Nr. 3.

Galvenie pētījuma secinājumi ir:

- Absolūtais vairākums (83%) jauniešu vērtē, ka ir apmierināti ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku. 24% ir snieguši galēji pozitīvu novērtējumu, tomēr vairākums (59%) – drīzāk pozitīvu.
- No visiem Liepājas jauniešiem 29% norādījuši, ka pilsētā nav pietiekami daudz atpūtas un izklaides vietu, kas ir biežākais iemesls jauniešu daļējai neapmierinātībai ar pilsētu. Tāpat aptuveni katrs desmitais pilsētas jauniešis min nodarbinātības iespēju trūkumu.
- 47% jauniešu saista savu nākotni ar Liepājas pilsētu, savukārt 28% atbildēja noliedzoši. Jaunieši, kuri savu nākotni nesaista ar Liepāju, kā iemeslu min problēmas pilsētā atrast darbu, to, ka pilsētā nevar apgūt viņiem interesējošu izglītību un ka Liepājā kopumā nav pietiekami lielu iespēju.
- 91% jauniešu norāda, ka gada laikā ir piedalījušies kādā no anketā iekļautajām sabiedriskajām un sociālajām aktivitātēm. Tātad gandrīz katrs desmitais jauniešis nav bijis iesaistīts nevienā aktivitātē (nav apmeklējis pasākumus, pats nav iesaistījies kā līdzdalībnieks). Dati liecina, ka neaktīvo jauniešu īpatsvars izteikti lielāks ir vīriešu vidū (16% nav piedalījušies nevienā aktivitātē gada laikā), 13 un 14 gadus veco grupā (15%), Karostā un Tosmarē dzīvojošo vidū (26%).
- Biežākā jauniešu aktivitāte ir kultūras pasākumi – tajos piedalījušies 71% jauniešu. Katrs trešais jauniešis iesaistās sporta un karjeras izglītības aktivitātēs. Aptuveni katrs ceturtais jauniešis iesaistās tālākizglītībā, jauniešu projektos, mākslas un mūzikas skolās. Amatiermākslā piedalās katrs piektais jauniešis. Tikpat daudz jauniešu piedalās NVO vai jaunatnes organizāciju, kā arī Bērnu un jaunatnes centra aktivitātēs.
- Dati rāda, ka jaunieši reti iesaistās brīvprātīgajā darbā (16%) vai vietējās kopienas aktivitātēs (8%).
- Anketā jaunieši tika lūgti brīvā formā uzrakstīt, kas viņus motivētu vairāk iesaistīties dažādās līdzdalības aktivitātēs. Visbiežāk viņi minējuši, ka motivētu pasākumi par viņiem tuvām tēmām (20%). 16% norāda uz brīvā laika nepieciešamību. 14% jauniešu vēlētos plašāku informāciju un reklāmu par aktivitātēm, bet 13% motivētu draugu un paziņu iesaistīšanās.
- Dažādu iespēju pieejamību pilsētā jaunieši kopumā vērtē pozitīvi. Pozitīvākie vērtējumi sniegti par iespējām apmeklēt kultūras pasākumus (65% vērtē, ka ir lielas iespējas), iesaistīties mākslas vai mūzikas aktivitātēs (60%), sporta nodarbībās (54%), piedalīties amatiermākslā (49%), apmeklēt pulciņus (48%).
- Lielākais kritisko vērtējumu īpatsvars anketā ir par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus jaunatnes jomā (20% pauž, ka nav nekādu iespēju, 46%, ka ir nelielas iespējas), ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē (attiecīgi – 19% un 53%), piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs (13% un 38%). Jāpiebilst, ka daļa jauniešu arī norāda – viņus konkrētās iespējas neinteresē. Piemēram, 33% norāda, ka viņus neinteresē vietējās kopienas aktivitātes, 29% neinteresē NVO un jaunatnes organizāciju aktivitātes, 22% – jauniešu projekti.
- Lūgti uzrakstīt ieteikumus, kādas iespējas un aktivitātes vēlētos Liepājas pilsētā, jaunieši visbiežāk norādījuši kultūras un izklaides, interešu izglītības, kā arī aktīvās atpūtas un sporta aktivitātes.
- Kopumā jaunieši nosaukuši 149 konkrētus ierosinājumus. Nevienam no tiem nav tāds, ko vienlaikus būtu norādījis vairākums jauniešu, tomēr salīdzinoši visbiežāk viņus vieno vēlme pēc koncertiem (20%), teātra (13%), karjeras izglītības un palīdzības profesijas izvēlē (13%), jauniešu projektiem (13%), arī tālākizglītības (12%) un vietām, kur jauniešiem tikties un uzturēties (12%).
- Par ērtākajiem informācijas avotiem, kur uzzināt par dažādām iespējām, jaunieši visbiežāk nosaukuši e-klasi/mykoob (60%), skolotājus un skolas darbiniekus (56%), skolā izvietotus plakātus un informāciju (56%). Kā ērtu informācijas ieguves veidu jaunieši norādījuši arī Liepājas oficiālos sociālo tīklu kontus (49%), skolu mājaslapas (41%), aktivitāšu īstenotāju sociālo tīklu kontus (39%), Liepājas mājaslapu (37%). Tāpat

daudzi norādījuši, ka ērta būtu speciāla, Liepājas jauniešiem paredzēta interneta platforma, ja tāda tiktu izveidota (43%).

- Lai gan absolūtais vairākums (78%) jauniešu novērtējuši, ka Liepājā jūtas droši, tomēr tikai 25% no viņiem sniedz galēji pozitīvu vērtējumu ('ļoti droši'). Savukārt 22% jauniešu atzīst, ka pilsētā jūtas drīzāk nedroši (17%) vai pat ļoti nedroši (5%). To, ka jūtas pilsētā droši, biežāk apgalvo jaunieši, kas dzīvo Dienvidrietumos un Ezerkrastā. Savukārt nedroši pilsētā vairāk jūtas Karostā un Tosmarē dzīvojošie.
- Pārāk liela slodze mācībās (54%) un pārāk ilgs datora (53%) un sociālo tīklu (47%) lietošanas laiks ir jauniešu visbiežāk nosauktās mentālās veselības problēmsituācijas. Liela daļa jauniešu izjutuši dusmas, aizkaitināmību (45%), bezmiegu (41%), problēmām ar ēšanu vai svaru (35%). Katram trešajam bijusi trauksme vai panika (34%), nomāktība (33%), vientulības sajūta (33%), uzmācīgas domas (31%). Katrs desmitais jauniešs atzīst, ka viņam bijušas pašnāvības domas, bet 8% saskārušies ar apcelšanu un izsmiešanu skolā.
- Kopumā 94% respondentu norāda, ka pilsētā būtu nepieciešami speciālisti, kas palīdzētu jauniešiem. Visbiežāk tiek norādīts uz nepieciešamību pēc psihologa ārpus skolas (57%), kā arī speciālista vai personas, ar kuru nepieciešamības gadījumā aprunāties (54%).

Balstoties uz aptauju rezultātiem un turpinot jauniešu viedokļu regulāru izpēti, Liepājas valstspilsētas pašvaldība mērķtiecīgi pilnveido jaunatnes politiku, ņemot vērā jauniešu identificētās vajadzības un prioritātes. Apkopotie dati kalpo kā pamats pakalpojumu un aktivitāšu izstrādei un īstenošanai, kas veicina kvalitatīvu izglītību, nodarbinātības iespējas, jēgpilnu brīvā laika pavadīšanu un aktīvu līdzdalību. Pašvaldība apņemas nodrošināt atbalstošu, drošu un attīstību veicinošu vidi, kurā jaunieši tiek iesaistīti lēmumu pieņemšanā un gūst motivāciju aktīvi piedalīties pilsētas sociālajā, ekonomiskajā un kultūras dzīvē.

1.5 Izglītības iestāžu pašpārvalžu monitoringa apkopojums un secinājumi

2024. gada septembrī tika īstenots skolu pašpārvalžu monitorings³⁹ ar mērķi noskaidrot esošo situāciju katrā izglītības iestādē, darbības principus, kapacitāti un pašpārvaldes lomu jauniešu līdzdalības un līdziesaistes veicināšanā. Monitoringa dalībnieki bija Liepājas izglītības iestādes: Liepājas Centra sākumskola, Liepājas Draudzīgā aicinājuma vidusskola, Liepājas Dzintara vidusskola, Liepājas Jūrniecības koledža, Liepājas Jāņa Čakstes vidusskola, Liepājas Katoļu pamatskola, Liepājas Liedaga vidusskola, Liepājas Līvupes pamatskola – attīstības centrs, Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola, Liepājas Oskara Kalpaka vidusskola, Liepājas Piemares pamatskola, Liepājas Rietumkrasta vidusskola, Liepājas Raiņa vidusskola, Liepājas Valsts ģimnāzija, Liepājas Valsts tehnikums. Pašpārvalžu monitorings tika veikts septiņos tematiskajos blokos – struktūra un sistēma; telpas un aprīkojums; balss, ietekme un informācija; skolu pašpārvalžu auditorija, atbalsts un sadarbība; atgriezeniskā saite un komunikācija ar pašpārvaldi; informācijas pieejamība un pieredzes apmaiņa; finansējums un tā ietekme.

Izglītības iestāžu pašpārvaldes ir būtisks instruments, ar kura palīdzību veicināt jauniešu līdzdalību, jo tieši skola ir pirmā vieta, kur jaunieši iegūst demokrātisko pieredzi, īsteno savas iniciatīvas, apgūst jaunas prasmes. Aktīva līdzdalība skolēnu pašpārvaldēs ir būtisks solis jaunieša kā pilsoniski aktīva iedzīvotāja attīstībā, līdz ar to nepieciešams stiprināt pašpārvalžu darbību. Aktualizējot pašpārvalžu izaicinājumus, veidojot starpskolu

³⁹ Liepājas valstspilsētas pašvaldība (2024), Izglītības iestāžu līdzpārvalžu monitorings, Pilnais pētījuma apkopojums ir pieejams pielikumā Nr. 4.

sadarbību, jauniešiem ir iespēja dalīties pieredzē, mācīties citam no cita. Organizējot apmācības, tīklošanos, kā arī nodrošinot finansiālu atbalstu jauniešu idejām, tiek stiprinātas pašas pašpārvaldes, nodrošināta iespēja jauniešiem paust savu viedokli, veidot skolas vidi, organizēt pasākumus, kā arī tiek stiprināta demokrātija kopumā un jauniešu līdzdalība tajā.

Balstoties uz pašpārvalžu monitoringā iegūto un analizēto informāciju, tika identificētas stiprās un vājās puses, kā arī iespējas un draudi, kas ietekmē pašpārvaldes darbību.

Stiprās puses

- Jauniešu iesaiste: pašpārvalde bieži vien ir aktīvs jauniešu iesaistīšanas mehānisms, kas sniedz iespējas attīstīt līderības prasmes, pašpārvaldes pieredzi un atbildības sajūtu.
- Organizatoriskais atbalsts: skolas administrācija un konsultanti regulāri nodrošina nepieciešamo atbalstu pašpārvaldes darbībai, un tas palīdz jauniešiem virzīt savas idejas un realizēt pasākumus.
- Komunikācija un sadarbība: pašpārvaldes spēj efektīvi komunicēt ar skolēniem un skolotājiem, izmantojot klātienē tikšanās, sociālos tīklus, aptaujas un E-klasi, lai informētu par pasākumiem un gūtu atgriezenisko saiti.
- Pieredzes apmaiņa: dalība dažādos projektos un pieredzes apmaiņa ar citām skolām palīdz pašpārvaldēm gūt jaunas idejas un uzlabot savu darbību.

Vājās puses

- Laika trūkums: daudzi jaunieši norāda uz laika trūkumu, jo paralēli mācībām un citiem pienākumiem viņiem bieži vien nav pietiekami daudz laika, lai pilnvērtīgi iesaistītos pašpārvaldes darbā.
- Ierobežota kapacitāte iesaistīties ārējos pasākumos: pašpārvaldes bieži saskaras ar ierobežotām iespējām piedalīties ārpusskolas aktivitātēs sadarbībā ar citiem jauniešu centriem, organizācijām un citām skolēnu pašpārvaldēm.

Iespējas

- Finansējuma piesaiste: pašpārvaldes var aktīvāk meklēt finansējumu, piedaloties jauniešu projektos, piesaistot pašvaldības resursus un sponsorus. Tas uzlabotu pasākumu kvalitāti un nodrošinātu nepieciešamos resursus.
- Paplašināta sadarbība ar ārējām organizācijām: sadarbība ar citām pašpārvaldēm, jauniešu centriem un NVO var sniegt jauniešiem iespēju apgūt jaunas prasmes, dalīties ar pieredzi un veidot kopīgus projektus.
- Digitālo rīku izmantošana: plašāka digitālo platformu izmantošana komunikācijai, aptaujām un atgriezeniskās saites iegūšanai var uzlabot informācijas apmaiņu starp pašpārvaldi un skolēniem.
- Mentoru piesaiste: piesaistot vairāk mentoru vai atbalsta personu, kas var sniegt padomus un palīdzēt organizēt pašpārvaldes darbību, jaunieši varētu efektīvāk īstenot savas idejas un mērķus.

Draudi

- Motivācijas samazināšanās: ierobežotais resursu apjoms un laika trūkums var mazināt jauniešu motivāciju aktīvi piedalīties pašpārvaldē un pasākumu rīkošanā.
- Ierobežotas iespējas regulāram atbalstam: skolu administrācijas atbalsts var būt ierobežots un nepietiekams, lai pašpārvalde pilnībā īstenotu savas idejas.
- Mainīga skolēnu iesaiste: skolēnu iesaiste un aktivitāte pašpārvaldē var būt nestabila, kas apgrūtina ilgtermiņa plānošanu un pašpārvaldes darbības nepārtrauktību.

Pašpārvalžu monitoringā iegūtās informācijas būtiskākie secinājumi un ieteikumi:

- pašpārvaldēm vajadzētu veicināt pastāvīgu skolēnu iesaisti, izveidojot motivējošas sistēmas, piemēram, bonusus vai balvas par aktīvu līdzdalību;
- nepieciešams strukturēt pašpārvalžu darbību, vienlīdzīgi nosakot konkrētas atbildības un darāmos darbus, lai sekmētu labāku laika plānošanu, kas savukārt palīdzētu jauniešiem līdzsvarot mācības un citus pienākumus ar pašpārvaldes aktivitātēm;
- nepieciešams atjaunot un/vai sagatavot pašpārvalžu nolikumus un citas iestrādes, lai nodrošinātu sekmīgu pēctecību, kad pašpārvaldēs notiek skolēnu maiņa;
- izglītības iestādēm būtu vēlams nodrošināt regulāru un plānotu atbalstu un resursus, lai palīdzētu līdzpārvaldēm sasniegt to izvirzītos mērķus;
- pašpārvaldēm nepieciešams aktīvāk meklēt finansējuma avotus (vai dažādot tos), piesaistot projektu finansējumu un veidojot ilgtspējīgu sadarbību ar sponsoriem.

Iegūtie dati no skolēnu pašpārvalžu monitoringa sniedz būtisku priekšstatu par to darbības kvalitāti un jauniešu līdzdalības līmeni. Iegūta informācija var tikt izmantota izglītības iestāžu attīstības un jaunatnes politikas plānošanā, identificējot atbalsta nepieciešamību un stiprinot pašpārvalžu efektivitāti. Monitoringa rezultāti kalpos par pamatu apmācību un pieredzes apmaiņas pasākumu organizēšanai un labās prakses izplatīšanai, vienlaikus veicinot jauniešu aktīvu iesaisti lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē.

Plašāku izglītības iestāžu skolēnu pašpārvalžu monitoringa izpēti pa tematiskajiem blokiem, tajos iegūto informāciju, kā arī priekšlikumus pašpārvalžu darbības uzlabošanai, finanšu piesaistei skatīt 4. pielikumā.

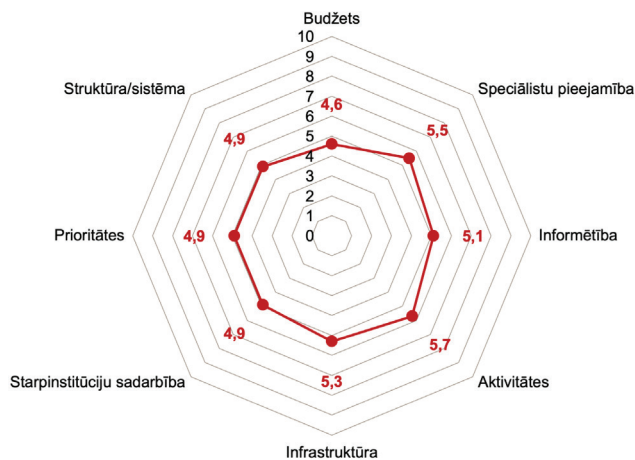
1.6 Darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu viedokļu pētījums

2024. gadā jūlijā un augustā aptaujas formā tika uzrunāti 20 speciālisti, ar 10 no tiem norisinājās klātienē intervijas. Aptaujas un interviju mērķis bija uzzināt speciālistu, kuri iesaistīti darbā ar jaunatni, viedokli par jaunatnes jomu Liepājā. Viedokļu izpētē piedalījās dažādu jomu speciālisti – gan no sociālā darba institūcijām, gan izglītības iestādēm, nevalstiskajām organizācijām, jauniešu uzņēmējdarbības iestādēm, pašvaldības policijas utt. Viedokļu izpēte ir LJPRP sastāvdaļa, aptaujāto un intervēto speciālistu viedokļu galvenie secinājumi tika ņemti vērā stratēģisko mērķu noteikšanā.

Digitālā formātā aptaujā speciālistiem tika lūgts baļļu sistēmā no 1 līdz 10 novērtēt dažādus jaunatnes politikas un darba ar jaunatni aspektus. Apkopojot jaunatnes politikas aspektu vērtējumus vienotā attēlā (skat. 1.4. att.), redzams, kā speciālisti vērtē jaunatnes politikas plānošanu un īstenošanu.

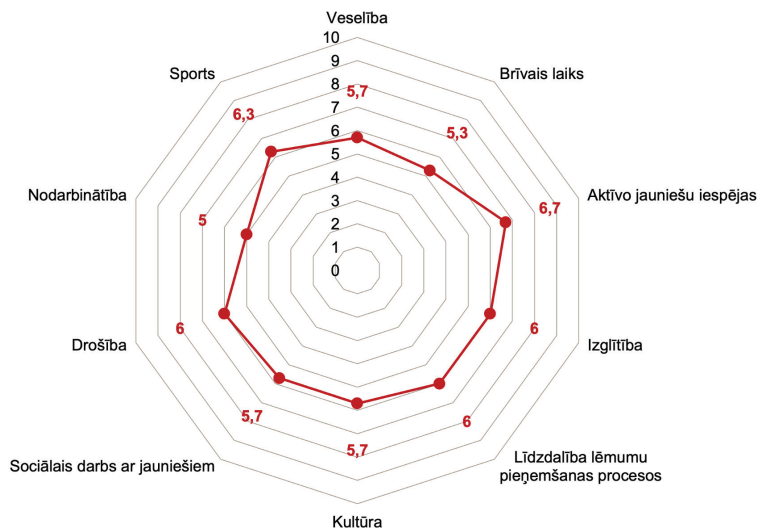
Lai arī visi aspekti novērtēti diezgan zemu, zemāko vērtējumu speciālisti sniedz jomai paredzētajam budžetam, struktūrai un starpinstitucionālajai sadarbībai. Vērtējumu būtiski ietekmē tas, ka pašvaldībā nav noteiktas skaidras jomas prioritātes, iesaistīto pušu kompetences un pienākumi, tādējādi arī jomas struktūra nav vienota. Savukārt augstāk speciālisti novērtē aktivitātes, speciālistu pieejamību un infrastruktūru.

1.4. attēls. Jaunatnes politikas plānošanas un īstenošanas aspektu vērtējums

Apkopojot jaunatnes jomas virzienu vērtējumus vienotā attēlā (skat. 1.5. att.), redzams, kā speciālisti vērtē dažādus jaunatnes jomas virzienus pašvaldībā. Arī virzieni novērtēti salīdzinoši zemu, taču zemāko vērtējumu speciālisti sniedz nodarbinātības jomai, kurai ir izteikti zemākais novērtējums, salīdzinot ar pārējām jomām. Nedaudz augstāk par nodarbinātību tiek vērtēta kultūra, sociālais darbs ar jauniešiem, veselība. Taču visaugstāk speciālisti vērtē aktīvo jauniešu iespējas, kam seko izglītība un līdzdalība lēmumu pieņemšanā.

1.5. attēls. Dažādu jaunatnes jomas virzienu vērtējums

Apkopojot aptaujas un interviju rezultātus, tika izvirzīti intervēto speciālistu galvenie secinājumi un ieteikumi:

- **Pašvaldībā nepieciešams jaunatnes lietu speciālists, kurš veido sadarbību starp visām iestādēm un organizācijām, kas strādā ar jauniešiem.** Lielākā daļa speciālistu apgalvo, ka pašvaldības līmenī trūkst vienojoša elementa vai speciālista, kurš organizētu starpinstitucionālas tikšanās un stratēģiski plānotu visu iesaistīto pušu resursus kopēju jaunatnes problēmu risināšanai. Nepieciešams mērķtiecīgs darbs pie sadarbības stiprināšanas gan starp valsts un pašvaldības iestādēm, gan nevalstiskajām organizācijām un citām darbā ar jaunatni iesaistītām institūcijām. Liepāja pašlaik ir viena no retajām pašvaldībām, kur nav jaunatnes lietu speciālista.

- **Jauniešiem nepieciešams vairāk iespēju pilnvērtīgai brīvā laika pavadīšanai (it īpaši mikrorajonos).** Tiek uzsvērts, ka pašvaldībā ir pietiekami plašs brīvā laika pavadīšanas iespēju klāsts, tomēr tiek norādīts arī uz iespēju trūkumu. Pašvaldībā ir attīstīta interešu izglītība, sporta, mākslas nozares, taču bieži vien aktivitātes vērstas uz jauno profesionāļu attīstīšanu ne vienkāršu brīvā laika pavadīšanu. Piedāvājums vairāk orientēts uz aktīvajiem, mazāk – uz jauniešiem ar ierobežotām iespējām, riska grupu, ielu un citu grupu jauniešiem. Nepieciešams izstrādāt programmas arī neaktīvajiem jauniešiem, piemēram, āra piedzīvojumu terapijas (aktivitātes dabā) un pasākumus, kas balstīti uz šo jauniešu interesēm. Tāpat būtu nepieciešama plašāka bezmaksas pakalpojumu pieejamība, kā arī telpu un aktivitāšu pieejamība mikrorajonos, tādējādi mazinot arī jauniešu vandalisma, atkarību riskus un noziedzības līmeni.
- **Jāveido ielu darba ar jaunatni karte un jāturpina strādāt ar jauniešiem, kuri kļūst par ielām.** Tiek uzsvērtā nepieciešamība attīstīt sociālo darbu un prevencijas pasākumus. Izteikts ierosinājums attīstīt ielu sociālo darbu un izveidot programmu jauniešiem ar uzvedības problēmām. Jāattīsta ielu darbs ar jauniešiem, kuri brīvo laiku pavada uz ielām, nāk no izaicinošas vides, neapmeklē interešu izglītības pulciņus un citas brīvā laika pavadīšanas iespējas, ir tendēti uz vandalismu, noziedzību. Lai veiktu ielu darbu ar jaunatni, nepieciešams izveidot ielu darba ar jaunatni resursu karti, proti, kartēt šo jauniešu uzturēšanās vietas un censties ar jēgpilnām brīvā laika pavadīšanas aktivitātēm sniegt nepieciešamo atbalstu.
- **Izglītības iestādēs nepieciešams jaunatnes darbinieks vai mentors, kurš palīdzētu pedagogiem stiprināt klases kolektīvu un būtu atbalsts jauniešiem.** Skolu pedagogiem un sociālajām atbalsta komandām vitāli trūkst personāla un resursu, lai sniegtu individuālu atbalstu konkrētiem skolēniem ar sociālās funkcionēšanas grūtībām, kā arī saliedētu klašu kolektīvus ilgtermiņā. Skolās ir nepieciešams papildu speciālists, iespējams, jaunatnes darbinieks vai mentors, kurš vienlaikus koordinētu sadarbību starp skolām, NVO, citām institūcijām, kā arī nodrošinātu atbalstu jauniešiem.
- **Nepieciešams izveidot karti vai katalogu, kur jaunieši var atrast informāciju par viņiem pieejamām iespējām, atbalstu utt.** Pietrūkst vienkopus apkopota informācija par pašvaldībā pieejamām iespējām, speciālistiem, organizācijām un citiem resursiem, kas noderētu gan jauniešiem, gan darbā ar jaunatni iesaistītajiem.
- **Uzlabot pieteikšanās kritērijus skolēnu nodarbinātībai un palielināt brīvo vakanču skaitu.** Tiek uzsvērtā nepieciešamība palielināt prakses un darba (vasaras darba) iespējas, piedāvājot jauniešiem dažādākas darba vietas. Pozitīvi tiek vērtēts, ka tiek organizētas Karjeras dienas un citi informatīvi pasākumi, taču tiek uzsvērts gan vakanču trūkums, gan vasaras darba iespēju trūkums nemotivētiem jauniešiem. Nepieciešams izvērtēt esošo kārtību, kā tiek organizēti vasaras nodarbinātības pasākumi, kā arī nepieciešams dažādot darba vietas, pienākumus un piedāvāt darba iespējas pašvaldībā ar augstāku pievienoto vērtību.
- **Vienota jauniešu informācija punkta izveide.** Dažādas jaunatnes jomā iesaistītās organizācijas un iestādes Liepājā ir teritoriāli izkaisītas. Jauniešiem ir grūtības atrast informāciju, liels daudzums informācijas nenonāk pie plānotās mērķauditorijas, kas rada situāciju, kurā jauniešiem šķiet, ka nekas nav pieejams, bet speciālistiem šķiet, ka jaunieši neko nevēlas. Speciālisti min, ka nepieciešams vienots, pieejams un viegli atrodamams fizisks informācijas centrs, kur šī informācija ir strukturēta un pieejama ikvienam jauniešim.
- **Nepieciešams nodrošināt jauniešiem piekļuvi bezmaksas psihologu pakalpojumiem.** Pašvaldībā trūkst speciālistu un ārstu. Izteikti tiek uzsvērtā problēma psihologu pieejamībā, īpaši krīzes situācijās (piemēram, ģimenes konflikti, uzvedības traucējumi u.c.), kad jauniešiem vitāli nepieciešams profesionāls atbalsts. Lai arī daļā izglītības

iestāžu ir karjeras konsultants un psihologs, nepieciešamas bezmaksas atbalsts arī ārpus skolas, jo kauna sajūtas, konfidencialitātes apšaubīšanas un citu iemeslu dēļ jaunieši nevēlas apmeklēt izglītības iestādēs pieejamos speciālistus.

- **Nepieciešams attīstīt āra dzīves un piedzīvojumu terapijas pieejamību jauniešiem.** Šādu ierosinājumu min vairāki speciālisti, tomēr ar ļoti dažādu motivāciju – citi pauž, ka tas nepieciešams, lai mazinātu jauniešu digitālās atkarības un kompensētu socializēšanās trūkumu, citi min, ka tas nepieciešams, lai sniegtu papildu atbalstu jauniešiem ar īpaši smagiem uzvedības traucējumiem.
- **Izveidot jauniešu uzņēmējdarbības atbalsta centru, kurā pašvaldība sniedz atbalstu jauniešiem – uzņēmējiem.** Kā uzsver daži speciālisti, pašlaik pašvaldība pilnvērtīgi neveicina jauniešu uzņēmējdarbības attīstību. Pašvaldībā ir valsts veidots biznesa inkubators un viens privāts, līdz ar to jauniešiem trūkst iespēju un atbalsts, kur sākt savu uzņēmējdarbību, iegūt prasmes, saņemt informāciju par finansējuma piesaisti.
- **Nepieciešams stiprināt nevalstisko organizāciju lomu jaunatnes jomā.** Ir jāizvērtē šo organizāciju ieguldījums darbā ar jaunatni, jāsniedz finansiāls atbalsts, kā arī atsevišķas darba ar jaunatni funkcijas jādelegē nevalstiskajam sektoram. Īpaša uzmanība jāpievērš organizācijām, kas palīdz pašvaldībai piesaistīt ārējo projektu finansējumu.
- **Nepieciešams attīstīt jauniešu atbalsta programmas.** Uzsvērtā vajadzība pēc atbalsta programmām, kas palīdzētu jauniešiem pāriet no skolas uz darba dzīvi vai augstāko izglītību, liekot uzsvāru uz jauniešu apzinātu lēmumu pieņemšanu un karjeras izpēti. Tāpat nozīmīga būtu atbalsta programma, kas palīdzētu jauniešiem sekmīgāk virzīties no ģimenes uz patstāvīgu dzīvi, piemēram, atbalsts mājokļa meklēšanā, iegādē, finanšu pratības veicināšana u.c.

Speciālistu galvenie secinājumi tika apspriesti ar jauniešiem pasākumā "Jauniešu iespēju forums", kur dalībnieki tika aicināti paust viedokli par pieejamajām iespējām un to, vai speciālistu izvirzītie problēmjautājumi atbilst viņu redzējumam.

1.7 Jauniešu forumā iegūto viedokļu apkopojums

2024. gada septembrī norisinājās "Jauniešu iespēju forums", kura mērķis bija uzzināt jauniešu domas par dažādām, ar jaunatni saistītām aktuālām tēmām un problēmām, kuras identificējuši jaunatnes jomā strādājošie. Kopīgi grupās darbojoties jauniešiem, jaunatnes jomas speciālistiem, politiķiem un nevalstiskā sektora pārstāvjiem, tika meklētas atbildes, vai identificētās problēmas ir tās, kuras arī jaunieši saredz kā izaicinājumus, kuriem jāmeklē efektīvi risinājumi tuvākā vai tālākā nākotnē. Katram pēc viņa interesēm bija iespēja diskutēt par trim no desmit piedāvātajiem problēmjautājumiem, kuri detalizēti apskatīti turpmākajā tekstā, kā arī pieejami 5. pielikumā.

- **Problēmjautājums: vienota jauniešu informācijas punkta izveide.** Liepājas jaunieši uzsvēra, ka pastāv informācijas trūkums par pieejamajiem resursiem, atbalstu un aktivitātēm. Ieteicams veidot virtuālu platformu (vai integrēt jaunatnes auditorijai sadaļu Liepājas mobilajā aplikācijā) – "Iespēju karte". Tā būtu mūsdienīga un vizuāli pievilcīga digitāla vietne, kas sniegtu informāciju par darba, prakses un brīvā laika iespējām, īpaši popularizējot iespējas, kuras var savienot ar mācībām. Papildu priekšlikumi ietvēra jauniešu iesaisti satura veidošanā un platformas popularizēšanā. Daļa jauniešu nesaskatīja nepieciešamību veidot atsevišķu fizisku informācijas punktu vai norādīja, ka punkts varētu tikt veidots jau esošā infrastruktūrā – izglītības pārvaldes, sporta vai kultūras infrastruktūras vidē.

- **Problēmjaautājums: skolās nepieciešams jaunatnes darbinieks vai mentors, kurš palīdzētu skolotājiem stiprināt klases kolektīvu un būtu atbalsts jauniešiem.** Diskusijas dalībnieki norādīja uz nepieciešamību pēc mentoru vai jaunatnes darbinieku klātbūtnes skolās. Šādi speciālisti varētu veicināt klašu kolektīvu saliedētību un sniegt atbalstu jauniešiem, kuri jūtas atstumti. Tika ieteikts pašvaldībai piesaistīt papildu mentorus jauniešu centros, kā arī pievērst uzmanību karjeras konsultantu un psihologu lomai skolu vidē. Īpaši jādomā par mazāk aktīvo jauniešu iesaisti un viņiem nepieciešamā atbalsta nodrošināšanu.
- **Problēmjaautājums: izveidot jauniešu uzņēmējdarbības atbalsta centru, kurā pašvaldība sniedz atbalstu jauniešiem – uzņēmējiem.** Jaunieši izteica vēlmi pēc vietas, kur attīstīt uzņēmējdarbības prasmes un izmēģināt biznesa idejas. Pašvaldībai ieteikts izveidot uzņēmējdarbības atbalsta centru, kurā jaunieši varētu saņemt konsultācijas, finansiālu atbalstu un resursus uzņēmējdarbības uzsākšanai. Šāda centra darbībā tiktu iekļautas NVO, kas nodrošinātu saikni starp jauniešiem un pašvaldību.
- **Problēmjaautājums: attīstīt āra dzīves un piedzīvojumu terapijas pieejamību jauniešiem.** Jauniešiem nepieciešama piekļuve brīvpieejas sporta infrastruktūrai mikrorajonos (skolu stadioni un sporta zāles), kā arī plašākas iespējas pavadīt laiku dabā, bet ziemas periodā – telpās. Tika ieteikts uzlabot esošos sporta laukumus un infrastruktūru mikrorajonos, kā arī izveidot plašāku informācijas kanālu par brīvā laika pavadīšanas iespējām.
- **Problēmjaautājums: nodrošināt bezmaksas psihologu pieejamību jauniešiem.** Skolās bieži vien nepietiekami tiek nodrošināts profesionāls un uzticams psiholoģiskais atbalsts. Jaunieši izteica vēlmi pēc anonīma bezmaksas psihologa pakalpojuma ārpus skolas, tam jābūt speciālistam, kurš spētu nodrošināt konfidencialitāti un uzticību. Pašvaldībai ieteikts paplašināt šos pakalpojumus un ieviest atbalsta centra konceptu. Jaunieši norāda arī uz citu speciālistu (ginekologs, finanšu konsultants u.c.) nepieciešamību, tostarp anonīmu konsultāciju iespējām.
- **Problēmjaautājums: izveidot karti vai katalogu, kur jaunieši var atrast informāciju par viņiem pieejamām iespējām, atbalstu utt.** Jaunieši norādīja, ka nepieciešams izveidot interaktīvu iespēju katalogu vai karti, kurā būtu informācija par dažādiem atbalsta resursiem un iespējām pašvaldībā. Šāda platforma veicinātu jauniešu informētību un pieeju resursiem. Ieteicams informācijas pieejas punktus un resursus izvietot dažādās publiskās vietās un nodrošināt to aktualitāti un kvalitāti.
- **Problēmjaautājums: jāveido ielu darba ar jaunatni karte un jāturpina strādāt ar jauniešiem, kuri klīst pa ielām.** Jaunieši norādīja uz sociālās integrācijas trūkumu, minot to par iemeslu biežai laika pavadīšanai uz ielas. Lai šos jauniešus iesaistītu produktīvās aktivitātēs, nepieciešams paplašināt ielu darbu ar jaunatni, nodrošinot dažādas sporta un sociālās nodarbes mikrorajonos, piedāvājot mentoringu un atbalstu. Tāpat jāveicina jauniešu vecāku izglītošana un jāveido sadarbība ar vecākiem, jāsteno jaunietis–jaunietim programmas un situācijas uzlabošanā jāpiesaista NVO.
- **Problēmjaautājums: jauniešiem nepieciešams vēl vairāk iespēju pilnvērtīgai brīvā laika pavadīšanai (īpaši mikrorajonos).** Pašvaldībai ieteikts attīstīt jauniešu centrus mikrorajonos un izmantot jau esošo infrastruktūru brīvā laika aktivitātēm. Jauniešiem nepieciešama piekļuve aprīkotām sporta zālēm, laukumiem un brīvā laika klubiem, kas veicinātu aktīvu līdzdalību un drošu laika pavadīšanu. Jaunieši arī uzskata, ka nepieciešams paplašināt amatierlīmeņa vai interešu izglītības sporta piedāvājumu.
- **Problēmjaautājums: pilsētā nepieciešams jaunatnes lietu speciālists, kurš veido sadarbību starp visām iestādēm un organizācijām, kas strādā ar jauniešiem.** Tika norādīts, ka nepieciešams jaunatnes lietu speciālists, kas veidotu un koordinētu sadarbību starp organizācijām un institūcijām, kas strādā ar jauniešiem. Šī pozīcija

nodrošinātu informācijas pieejamību un efektīvāku resursu sadalījumu jauniešu vajadzībām. Jāveicina jauniešu informētība par līdzdalības mehānismiem, kuros var iesaistīties, tostarp par Jaunatnes lietu komisiju, kurā iespējams paust viedokli, sniegt priekšlikumus utt.

- **Problēmjaūtājums: uzlabot pieteikšanās kritērijus skolēnu nodarbinātībai un palielināt brīvo vakanču skaitu.** Lai skolēniem būtu iespēja iegūt darba pieredzi, ieteikts pārskatīt kritērijus, pēc kuriem jaunieši tiek uzņemti vasaras nodarbinātības programmās, un palielināt brīvo vakanču skaitu. Tika uzsvērtā nepieciešamība uzlabot informāciju par pieejamām vakančēm, kā arī pielāgot darba laiku, lai tas būtu savienojams ar mācībām. Tāpat jaunieši norāda, ka nepieciešams vairāk prakses vietu un brīvprātīgā darba iespēju, kā arī būtu vēlama darba devēju lielāka atsaucība un lielāks atbalsts pirmās darba pieredzes iegūšanai. Savukārt jauniešiem, kuri nav ieinteresēti strādāt, jāveido atbalsta un motivācijas programmas.

Kopumā "Jauniešu iespēju forums" identificēja vairākas būtiskas jomas, kur nepieciešami uzlabojumi, lai nodrošinātu jauniešu pilnvērtīgu attīstību un iesaisti pilsētas sabiedriskajā dzīvē. Ir būtiski, lai pašvaldība kopīgi ar jauniešiem un NVO turpinātu attīstīt informācijas pieejamību, atbalsta programmas un jaunatnes iniciatīvas, stiprinot sadarbību starp dažādām iesaistītajām pusēm. Tāpat svarīgi būtu turpināt viedokļu regulāru izzināšanu dažādos formātos, jo tā var iegūt sabiedrības skatījumu uz notiekošo pilsētā, pieejamām iespējām un to, kādas ir aktualitātes un katras mērķauditorijas prioritātes. Tā ir būtiski nepieciešama darbība datos un pētījumos balstītas jaunatnes politikas veidošanā. Tajā pašā laikā svarīgi ņemt vērā, ka gan jauniešu, gan darbā ar jaunatni iesaistīto viedokļi jāskata kontekstā ar esošās situācijas un piedāvājuma analīzi, pašvaldības attīstības virzieniem, noteiktajām prioritātēm, izvērtējot, vai aptaujās un intervijās norādītajām problēmām jau nav plānoti risinājumi, vai arī tie jau tiek risināti, taču informācija par to nav sasniegusi attiecīgo auditoriju. Kontekstuāli izvērtējot iegūto informāciju, ir iespējams noteikt konkrētus uzdevumus un nepieciešamās rīcības mērķu sasniegšanai.

2. Stratēģiskie mērķi un uzdevumi

Liepājas valstspilsētas jaunatnes politikas vīzija: Latvijas jauniešu galvaspilsēta – dzīve brīvā ritmā ar visām iespējām. Izglītība, darbs, atbalsts, atpūta un attīstība – veido veiksmīgu nākotni Liepājā.

Liepājas valstspilsētas jaunatnes politikas stratēģiskais mērķis ir izveidot koordinētu, iekļaujošu un ilgtspējīgu jaunatnes jomas attīstības sistēmu, kas veicina jauniešu izaugsmi, nodrošina līdzvērtīgas iespējas, pieredzi un atbalstu un stiprina jauniešu spējas piedalīties Liepājas un Latvijas attīstībā.

Nemot vērā stratēģisko dokumentu prioritātes, jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto viedokļus, mērķa sasniegšanai Liepājas valstspilsētas pašvaldībā tiek izvirzītas šādas prioritātes:

- ilgtspējīgas un nozares vajadzībās balstītas jaunatnes politikas plānošana un īstenošana;
- jauniešu līdzdalības veicināšana, iniciatīvu atbalstīšana un jauniešu vajadzībās balstītu brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana;
- jauniešu nodarbinātības jautājumu risināšana;
- labvēlīgas psiholoģiskās, emocionālās un fiziskās vides radīšana.

Prioritātes izvirzītas saskaņā iepriekš minētajiem stratēģiskajiem dokumentiem un to savstarpējā sasaiste apkopota 2.1. tabulā.

2.1. tabula. Liepājas valstspilsētas pašvaldības rīcības plāna prioritātes un to sasaiste ar citu plānošanas dokumentu prioritātēm

Liepājas valstspilsētas pašvaldības jaunatnes politikas rīcības plāns 2025.–2027. gadam	Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam	Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.–2027. gadam	Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam
Ilgtspējīgas un nozares vajadzībās balstītas jaunatnes politikas plānošana un īstenošana	Atvērta pārvaldība un saikņu stiprināšana starp pašvaldību, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām un iedzīvotājiem	Darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas izveide un attīstība	
Jauniešu līdzdalības veicināšana, iniciatīvu atbalstīšana un jauniešu vajadzībās balstītu brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana	Atvērta pārvaldība un saikņu stiprināšana starp pašvaldību, uzņēmējiem, nevalstiskajām organizācijām un iedzīvotājiem	Plašākas un aktīvākas jauniešu līdzdalības veicināšana	Līdzdalība – nodrošināt jēgpilnu jauniešu pilsonisko, ekonomisko, sociālo, kultūras un politisko līdzdalību
	Līdzvērtīgi kvalitatīva un radoša vide pilsētu un novada izaugsmei		

Liepājas valstspilsētas pašvaldības jaunatnes politikas rīcības plāns 2025.–2027. gadam	Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam	Bērnu, jaunatnes un ģimenes attīstības pamatnostādnes 2022.–2027. gadam	Eiropas Savienības Jaunatnes stratēģija 2019.–2027. gadam
Jauniešu nodarbinātības izaicinājumu risināšana	Cilvēkresursu attīstība	Darba tirgum un patstāvīgai dzīvei nepieciešamo prasmju un iemaņu apguves veicināšana	Iespēju veicināšana – veicināt jauniešus uzņemties atbildību par savu dzīvi
	Konkurētspējīga, daudzveidīga uzņēmējdarbības vide		
Labvēlīgas psiholoģiskās, emocionālās un fiziskās vides radīšana	Zaļa, vieda un sasniedzama Liepāja un DKN	Jauniešu ar ierobežotām iespējām iekļaušanas veicināšana un vienlīdzīgu iespēju stiprināšana	Saiknes veidošana – veidot saikni starp jauniešiem ES un ārpus tās, lai veicinātu pieredzes apmaiņu solidaritāti un mobilitāti
	Līdzvērtīgi kvalitatīva un radoša vide pilsētu un novada izaugsmei		

Jaunatnes jomas attīstībā būtiska loma ir ne tikai jaunatnes politikai un tās plānošanai, bet arī pašam darbam ar jaunatni, kas ir uz jauniešiem vērsts plānotu praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jauniešu vērtību veidošanos un vispārcilvēcisko vērtību nostiprināšanos. Darbs ar jaunatni veicina jauniešu līdzdalību un jēgpilnu iesaistīšanos sabiedriskajā dzīvē, tā ir iespēja apgūt jaunas prasmes, iegūt jaunu pieredzi, risināt aktuālos izaicinājumus un panākt demokrātiskas un vienotas sabiedrības attīstību. Darba ar jaunatni tēmu un pasākumu klāstam ir jābūt daudzveidīgam, preventīvam, iekļaujošam, skarot dažādus jauniešu dzīves aspektus un situācijas, lai veicinātu jauniešu vispusīgu attīstību. Būtiski darba ar jaunatni plānošanu un īstenošanu balstīt jauniešu vecumposmu īpatnībās un vajadzībās, kā arī pielāgojoties globālām izmaiņām un notikumiem. LJPRP izstrādāti noteikti uzdevumi prioritāšu sasniegšanai un rezultatīvie rādītāji regulāram situācijas izvērtējumam.

3. Jaunatnes politika un darbs ar jaunatni pašvaldības budžetā

Liepājas valstspilsētas pašvaldības jaunatnes politikas rīcības plānā izvirzītas četras prioritātes ar mērķi izveidot koordinētu, iekļaujošu un ilgtspējīgu jaunatnes jomas attīstības sistēmu, līdz ar to pašvaldības budžetā būtu nepieciešams paredzēt finanšu līdzekļus, kas nodrošinātu LJPRP paredzēto aktivitāšu īstenošanu. Ņemot vērā, ka jaunatnes politika ir izteikti starpnozaru politika, tad pašvaldības finansējumu darbam ar jaunatni veido vairākām pašvaldības iestādēm piešķirtais finansējums konkrētu pakalpojumu un aktivitāšu nodrošināšanai un noteikto mērķu sasniegšanai.

Šī dokumenta kontekstā, vērtējot pašvaldības piešķirto finansējumu darbam ar jaunatni, tiks iekļautas tādas pašvaldības budžeta pozīcijas, kurām ir tieša atsauce uz darbu ar jaunatni īstenošanas funkciju un jaunatnes politikas attīstības sekmēšanu:

- atalgojums – LBJC struktūrvienības "Jauniešu māja" darbinieku atalgojums un Jaunatnes lietu komisijas locekļu atalgojums pilnā apmērā, pašvaldības Sabiedrības līdzdalības un veselības veicināšanas nodaļas vadītājas atalgojuma daļa, kas attiecas uz jaunatnes politikas plānošanas darbu pienākumu izpildi;
- infrastruktūras uzturēšana – LBJC struktūrvienības "Jauniešu māja" telpu uzturēšana pilnā apmērā, ZIIC izdevumi daļējā apmērā, citu darbā ar jaunatni izmantoto telpu izdevumi daļējā apmērā;
- aktivitātēm paredzētais finansējums un citi resursi – LBJC finansējums daļējā apmērā, kas attiecas uz LBJC struktūrvienības "Jauniešu māja" darbību, ZIIC finansējums daļējā apmērā, citu darbā ar jaunatni iesaistīto pašvaldības iestāžu īstenotās aktivitātes neformālās izglītības un citu brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšanai;
- jauniešu iniciatīvu atbalstīšana – pašvaldības piešķirtais finansējums jauniešu iniciatīvu projektu konkursa īstenošanai;
- piesaistītais ārējais finansējums jaunatnes jomas projektu īstenošanai un aktivitāšu organizēšanai.

LJPRP izstādes brīdī (2024. gada oktobrī) atbilstoši Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam rīcības un investīciju plāna rīcības virziena U 4.4. *Sekmēt jaunatnes politikas attīstību* darbībām, kuru statuss noteikts kā *pabeigts, īstenošanā* vai *sagatavošanā*, finansējums darbam ar jaunatni periodā no 2022. līdz 2027. gadam ir 1 152 461,94 eiro. Jāuzsver, ka jomas finansējuma aprēķinā iekļautas gan jau noteiktajā periodā īstenotās darbības, gan darbības, kas ir īstenošanas stadijā, un projekti, kuru apstiprināšanas statuss būs zināms līdz 2024. gada noslēgumam, paredzot, ka finansējuma avots ir gan pašvaldība, gan piesaistītais ārējais finansējums. Savukārt tiešā darba ar jaunatni nodrošinātāja LBJC "Jauniešu māja" 2024. gadā piešķirtais pašvaldības finansējums ir 75 360 eiro.

Pamata darbu ar jaunatni budžetu papildina citu pašvaldības iestāžu finansējums, kas nodrošina uz jauniešiem vērstu funkciju un pakalpojumu izpildi izglītības, interešu izglītības, sporta, nodarbinātības, sociālās veselības, kultūras, drošības un citās jomās.

Ņemot vērā, ka budžets veidojas no vairāku pašvaldības iestāžu budžetiem un pasākumiem, LJPRP īstenošanas laikā nepieciešams regulāri aktualizēt katras iestādes budžetā paredzētās aktivitātes un pasākumus, kas attiecas uz darbu ar jaunatni. Efektīvam un koordinētam rīcības plāna monitoringam paredzēts, ka katra iesaistītā iestāde ik gadu sniedz informāciju par gadā paveiktajiem pasākumiem un par nākamajā gadā plānotajiem pasākumiem un to budžetu.

LJPRP prioritāšu īstenošanai nepieciešamo finansējumu iespējams iegūt ne tikai no pašvaldības budžeta, bet arī piesaistot līdzekļus no valsts budžeta, ES struktūrfondiem un citiem finanšu avotiem. Piemēram, JSPA piedāvā plašu finansējuma apguves iespēju klāstu pašvaldībām:⁴⁰

- Jaunatnes politikas valsts programmas 2024.–2026. gadam finansējumā paredzēts budžets tādām programmām kā iniciatīva izglītības iestāžu pašpārvalžu atbalstam "Kontakts", "Atbalsts jaunatnes politikas īstenošanai vietējā līmenī";
- Eiropas Savienības Kohēzijas politikas programmas 2021.–2027. gadam 4.2.3. specifiskā atbalsta mērķis pašvaldībām paredz finansējumu projekta "PROTI un DARI 2.0" īstenošanai;
- Atvēršanas fonda finansējumā pašvaldībām paredzēta nauda projekta "Digitālā darba ar jaunatni sistēmas attīstība pašvaldībās" īstenošanai;
- "Erasmus+" finansējumā paredzēts budžets projektu īstenošanai, kas vērsti uz jauniešu atbalstu, jaunatnes jomas stiprināšanu, atbalstu darbā ar jaunatni iesaistītajiem.

Papildus pašvaldībai ir būtiski sadarboties ar tajā esošajām organizācijām, kuras veic darbu ar jaunatni, piesaistot finansējumu no dažādiem projektu konkursiem, ziedotājiem un citiem finanšu avotiem.

⁴⁰ Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra (2024), "Iespējas pašvaldībām", pieejams: <https://jaunatne.gov.lv/iespejas-pasvaldibam/>

4. Rīcības plāna uzraudzība un monitorings

Monitorings un uzraudzība ir svarīga LJPRP ieviešanas sadaļa, kas ļauj sekot līdzi rīcības plāna progresam un izvērtēt mērķu sasniegšanas gaitu.

Rīcības plāna regulāras uzraudzības un izvērtēšanas uzdevumi ir:

- izvērtēt, vai rīcības plāna sasniedzamie rādītāji tiek sasniegti atbilstoši sastādītajam plānam;
- identificēt pārmaiņas jaunatnes jomā saskaņā ar izvirzītajām prioritātēm;
- identificēt jaunus izaicinājumus un attīstības iespējas, kas saistītas ar jaunatnes politiku Liepājas valstspilsētas pašvaldībā un nepieciešamības gadījumā veikt preventīvas darbības;
- pamatot Liepājas attīstības programmas rīcības un investīciju plāna projektu un darbību aktualizācijas nepieciešamību;
- nodrošināt ar informāciju par rīcības plāna īstenošanas gaitu iesaistītās iestādes, sabiedrību, politiķus, nevalstisko sektoru un citas ieinteresētās puses;
- sekmēt Liepājas pašvaldības struktūrvienību, valsts institūciju, nevalstiskā sektora un citu ar jaunatnes jomu saistītu pušu koordinētu darbību un savstarpējo sadarbību jaunatnes politikas attīstības jautājumos.

4.1 Rīcības plāna prioritāšu novērtēšanai sasniedzamie rezultatīvie rādītāji

Izvirzīto prioritāšu novērtēšanai sasniedzamie rezultāti ir daļa no rīcības plāna uzraudzības kārtības. Definētie rādītāji mērāmi, balstoties uz Centrālās statistikas pārvaldes (turpmāk – CSP) datiem, pašvaldības datiem un regulāri veiktām jauniešu un darbā ar jaunatni iesaistīto aptaujām.

4.1. tabula. Sasniedzamie rezultatīvie rādītāji

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes vērtība	2027. gads	Datu avots
Jauniešu skaits	2023	9 512	Nesamazinās	CSP
Jauniešu īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita	2023	14,2%	Pieaug	CSP
Tiek īstenota sistemātiska jauniešu vajadzību un viedokļu izpēte pašvaldībā	2023	Tiek īstenots	Tiek īstenots	Pašvaldība
Tiek īstenota jaunatnes nevalstisko organizāciju un darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu vajadzību un viedokļu izpēte pašvaldībā	2024	Tiek īstenots	Tiek īstenots	Pašvaldība
Izveidots un īstenots mehānisms, lai finansiāli atbalstītu jauniešu iniciatīvas	2023	Tiek īstenots	Tiek īstenots	Pašvaldība
Pašvaldības atbalstīto jauniešu iniciatīvu skaits	2023/2024	21	Pieaug	Pašvaldība
Interesu izglītībā iesaistīto bērnu un jauniešu skaits	2023	4 460	Pieaug	Pašvaldība
Iesaistīto jauniešu īpatsvars dažādās aktivitātēs	2023	91%	Pieaug	Pašvaldība

Rādītājs	Bāzes gads	Bāzes vērtība	2027. gads	Datu avots
Iesaistīto jauniešu īpatsvars skolēnu pašpārvaldēs	2023	16%	Pieaug	Pašvaldība
Jauniešu īpatsvars, kuri iesaistās nevalstisko, jaunatnes organizāciju aktivitātēs	2023	20%	Pieaug	Pašvaldība
Iesaistīto jauniešu īpatsvars brīvprātīgajā darbā	2023	16%	Pieaug	Pašvaldība
Jauniešu īpatsvars, kuri savas iespējas ietekmēt lēmumus pašvaldībā jaunatnes jomā vērtē pozitīvi	2023	53%	Pieaug	Pašvaldība
Jauniešu (15–24 gadi) bezdarbnieku īpatsvars no kopējā Liepājas bezdarbnieku skaita	2023	9,26%	Samazinās	NVA

Saskaņā ar iepriekš minētajiem rādītājiem, 2027. gadā, noslēdzoties LJPRP termiņam, tiks apkopoti dati no norādītajiem datu avotiem un novērtēti LJPRP īstenošanas rezultāti. Rādītāju izvērtējums būs daļa no rīcības plāna gala uzraudzības ziņojuma. Uzraudzības gaita un atbildīgās institūcijas aprakstītas nākamajā dokumenta sadaļā.

4.2 Rīcības plāna ieviešanas uzraudzības process un atbildīgie

Rīcības plāna ieviešanas uzraudzības process paredz regulāru rīcības prioritāšu un rezultatīvo rādītāju sasniegšanas virzības vērtēšanu, ikgadēju uzraudzības ziņojumu par izvirzītajās prioritātēs īstenotajām darbībām un projektiem un rīcības plāna gala uzraudzības ziņojumu par īstenoto, sasniegtajiem rādītājiem un priekšlikumiem turpmākajai rīcībai.

Uzraudzības procesā tiek iesaistītas visas rīcības plānā norādītās atbildīgās institūcijas. Par kopēja plāna uzraudzības veikšanu atbildīga ir Liepājas Centrālās administrācijas Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa. Nepieciešamo uzraudzības informāciju pēc pieprasījuma sagatavo un iesniedz atbildīgie pašvaldības speciālisti, struktūrvienības un organizācijas. LJPRP ieviešanas progress tiek vērtēts, balstoties uz paredzēto pasākumu ieviešanas gaitu un rezultatīvo rādītāju datiem. Iegūtā informācija ir pamats par jaunatnes politikas attīstības plānošanu atbildīgajām pašvaldības institūcijām veikt rīcības plāna un pašvaldības attīstības programmas novērtējumu un rosināt izmaiņas. LJPRP uzraudzības ziņojums un darbības plāns nākamajam gadam, norādot īstenojamos pasākumus un tiem nepieciešamo finansējumu, tiek sagatavots katru gadu pirms ikgadējā pašvaldības budžeta izstrādes. LJPRP gala ziņojumu par LJPRP īstenošanu sagatavo Liepājas Centrālās administrācijas Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa un iesniedz to izskatīšanai JLK un Izglītības, kultūras un sporta komitejā.

Nemot vērā, ka jaunatnes politika ir horizontāla politika, jebkurā rīcības plāna īstenošanas posmā iesaistītās puses, Liepājas valstspilsētas pašvaldības iestādes, aģentūras un kapitālsabiedrības, sadarbojas atbilstoši savām funkcijām un atbildībai, lai apkopotu rezultatīvos rādītājus un atspoguļotu pilnvērtīgu, kvalitatīvu informāciju ikgadējā uzraudzības ziņojumā.

5. Priekšlikumi

LJPRP izstrādes gaitā, aptaujājot jauniešus, darbā ar jaunatni iesaistītos speciālistus un analizējot esošo situāciju pašvaldībā, tika apkopoti biežāk minētie problēmjaudājumi, kurus šobrīd nav iespējams iekļaut rīcības plāna darbībās, taču tiem nepieciešami risinājumi turpmākajos plānošanas periodos. Problēmjaudājumi un to iespējamie risinājumi apkopoti 5.1. tabulā.

5.1. tabula. Izaicinājumi un iespējamie risinājumi

Virziens	Problēma	Iespējamie risinājumi
Jaunatnes politikas plānošana	Jaunatnes politikas plānošanai un īstenošanai jābalstās uz reālo situāciju un jauniešu vajadzību izpratni	Veikt regulāru un mērķtiecīgu jauniešu viedokļu izpēti pašvaldībā
	Nav noteikta darba ar jaunatni atbildīgā persona vai institūcija Nav skaidras jaunatnes jomas struktūras, trūkst informācijas par visu tiešā un netiešā veidā iesaistīto pušu kompetencēm	Nepieciešams jaunatnes lietu speciālists, kurš plāno, koordinē jomas attīstību Jāstiprina sadarbība gan starp valsts un pašvaldības iestādēm, gan nevalstiskajām organizācijām un citām darbā ar jaunatni iesaistītajām institūcijām Jāizstrādā sadarbības modelis/mehānisms/redzējums starp augstskolu sektoru, pašvaldību un citām institūcijām
Brīvā laika pavadīšanas iespējas	Liepājas mikrorajonos nav pietiekamu brīvā laika pavadīšanas iespēju	Esošo brīvā laika pavadīšanas iespēju mikrorajonos apzināšana un to papildināšana ar jauniešu vajadzībās balstītām aktivitātēm
	Pilsētā pietrūkst interešu izglītības un amatierlīmeņa sporta aktivitāšu	Paplašināt esošo sporta infrastruktūru un organizēt jauniešiem pamata fizisko aktivitāšu nodarbības (sporta spēles, amatieru sports utt.)
	Nereti informācija par dažādām iespējām nerasniedz jauniešus	Nepieciešams plašāk izmantot digitālos rīkus, piemēram, sociālo mediju platformas, īpaši <i>TikTok</i> un <i>Instagram</i> , kas ir aktuāli jauniešiem
Nodarbinātība, brīvprātīgais darbs	Jaunieši ar zemāku motivācijas līmeni biežāk nespēj veidot noturīgas darba attiecības	Nodrošināt mentora atbalstu, nemotivētiem jauniešiem uzsākot dalību nodarbinātības pasākumos. Izveidot atbalsta sistēmu pirmās darba pieredzes iegūšanai
	Maz iespēju prakses vietām un pirmās darba pieredzes iegūšanai	Stiprināt sadarbību ar privātā un publiskā sektora uzņēmumiem, lai veicinātu prakšu piedāvājuma pieaugumu Liepājas jauniešiem
	Trūkst vasaras nodarbinātības vakanču, esošais piedāvājums ir nepietiekams	Veidot pieeju, kurā pēc iespējas vairāk jauniešiem ir iespējas piedalīties vasaras nodarbinātībā, kā arī paplašināt vakanču piedāvājumu

Virziens	Problēma	Iespējamie risinājumi
Nodarbinātība, brīvprātīgais darbs	Trūkst informācijas, kā arī atbalsta iespēju uzņēmējdarbības uzsākšanai un investīciju piesaistei	Nepieciešams nodrošināt informāciju par jauniešu uzņēmējdarbības atbalsta iespējām (piemēram, speciālas programmas, inkubatori, atbalsta centri). Veidot mērķtiecīgus projektus, kas nodrošina jauno uzņēmēju mācības, mentorēšanas sistēmas un finansējuma piesaisti
	Zema jauniešu iesaiste brīvprātīgajā darbā	Paaugstināt brīvprātīgā darba atpazīstamību un prestižu, izmantojot sabiedriskas atzinības pasākumus, piemēram, "Gada brīvprātīgais" balvu īpaši jauniešiem. Izstrādāt speciālas atlaides vai privilēģijas, ko brīvprātīgie var saņemt vietējās iestādēs vai pasākumos
Infrastruktūra	Jauniešiem trūkst pieejamu mājokļu un kopmītņu	Uzlabot esošo kopmītņu uzturēšanas un iekārtošanas kārtību Attīstīt sociālu pakalpojumu jaunieša pirmā mājokļa piešķiršanai/subsidēšanai
	Trūkst brīvpieejas sporta infrastruktūras iekštelpās	Izveidot sporta infrastruktūru pilsētas mikrorajonos, kura pieejama arī nelabvēlīgos laika apstākļos (ar nojumēm utt.)
Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība jauniešiem	Trūkst bezmaksas psihologa pakalpojumu pieejamība	Veidot jauno psihologu atbalsta programmu, lai veicinātu jauniešu vēlmi apgūt psihologa amatu
	Psihologu, mentoru, ārstu, karjeras konsultantu atbalsta un konsultāciju trūkums	Paplašināt iespējas iegūt bezmaksas atbalstu, tajā skaitā atbalstu ārpus skolas vides
	Narkotikas jauniešu vidū kļūst arvien pieejamākas un populārākas	Īstenot preventīvus pasākumus jauniešiem, kuriem pastāv narkotiku lietošanas un/vai atkarības risks
Jauniešu līdzdalība	Starp jauniešiem un lēmumu pieņēmējiem trūkst regulāra komunikācija un dialogs	Īstenot regulāras, neformālas aktivitātes, kurās jauniešiem ir iespēja iepazīt vietējos lēmumu pieņēmējus
	Nav viena speciālista, pie kura jauniešiem vērsties, ja vēlas realizēt savas idejas	Ieviest amatu – jaunatnes lietu speciālists, kura uzdevums būtu koordinēt jaunatnes politiku un būt galvenajai jauniešu kontaktpersonai
	Zema ir jauniešu līdzdalība dažādās aktivitātēs, kā arī iesaiste vēlēšanu un citos demokrātiskajos procesos	Īstenot regulāras, neformālas aktivitātes jauniešu pilsoniskās līdzdalības un izglītības veicināšanai
	Pašpārvaldēm trūkst kapacitātes un zema ir to savstarpējā sadarbība	Jāstiprina Liepājas Skolēnu domes darbība, kurā apvienojas skolu pašpārvaldes, nepieciešama aktīvāka sadarbība skolēnu domei ar pašpārvaldēm un pašpārvaldēm savā starpā Nepieciešams atjaunot un/vai sagatavot gan Liepājas Skolēnu domes, gan izglītības iestāžu pašpārvalžu nolikumus un citas iestrādes, lai nodrošinātu sekmīgu pēctecību, veiksmīgu darbību un sadarbību

Rīcības plāns

N.p.k.	Prioritāte	Darbība	Uzdevumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš				Finansējums LJPRP periodā (eiro)	Finansējuma avots	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri	Projekta / Darbības statuss	Atsauce uz Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam
					2025	2026	2027	Pēc 2027						
1.1.	Jaunatnes politikas plānošana un īstenošana	Tiek stiprināta jaunatnes politika, norisinās koordinēta darbība ar jaunatni iesaistīto personu un institūciju darbība un sadarbība	Nodrošināta pastāvīga Jaunatnes lietu komisijas darbība	Katru gadu sniegti vismaz pieci priekšlikumi un/vai atzinumi izglītības, kultūras un sporta komitejai un Liepājas valstspilsētas pašvaldības domei atbilstoši komisijas kompetencei	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa		Īstenošanā	RV4, U 4.4.
			Organizētas starpdisciplināras tikšanās pašvaldības, valsts iestādēm, institūcijām un organizācijām (t.sk. NVO), kas veic darbu ar jaunatni	Vismaz reizi pusgadā organizēta starpdisciplināra tikšanās	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa		Plānots	RV4, U 4.4.
			Pašvaldībā izveidots amats "jaunatnes lietu speciālists"	Noslēgts viens darba līgums			x	x	30 000 (tikš precizēts LJPRP īstenošanas gaitā)	Pašvaldības Centrālā administrācija	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa		Plānots	RV4, U 4.4.
			Nodrošināta regulāra LJPRP izvērtēšana	Vienu reizi gadā veikta LJPRP izvērtēšana	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības Centrālā administrācija	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa		Plānots	RV4, U 4.4.
			Pašvaldībā pieejama pašvaldības jaunatnes jomas resursu karte	Uzturēta un reizi divos gados aktualizēta resursu karte	x	x	x	x	1 800	Pašvaldības budžets	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa		Īstenošanā	RV4, U 4.4.
	Nozares vajadzības balstīta jaunatnes politika	Tiek īstenota visaptveroša jauniešu viedokļu izpēte par dažādām tēmām, jauniešiem un pilsētai nozīmīgiem jautājumiem	Vismaz reizi divos gados īstenoja viedokļu izpēti		x		x	2 500	Pašvaldības budžets	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa		Plānots	RV4, U 4.4.	
		Tiek īstenota regulāra jauniešu aptaujāšanu par dažādām tēmām, jauniešiem pieejamām iespējām (interesējošās tēmas neformālās izglītības programmu organizēšanai)	Veikta jauniešu aptauja vismaz divas reizes gadā	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets	Jauniešu māja	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa, NVO	Plānots	RV4, U 4.4.	
		Tiek īstenota visaptveroša darbība ar jaunatni iesaistīto speciālistu viedokļu izpēti par jaunatnes jomas attīstības jautājumiem Liepājas valstspilsētas pašvaldībā	Vismaz reizi divos gados īstenoja viedokļu izpēti		x		x	2 500	Pašvaldības budžets	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa	Liepājas Izglītības pārvalde, NVO	Plānots	RV4, U 4.4.	
	Digitālā darba ar jaunatni attīstība pašvaldībā	Izveidota un ieviesta sistēma/plāns digitālā darba ar jaunatni attīstībai Liepājas valstspilsētā	Izveidota un ieviesta viena sistēma/plāns	x				137 058,43	Ārējais finansējums /JSPA	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa	Pašvaldības iestādes, NVO	Īstenošanā	RV4, U 4.4., JPr_252	

1. pielikums

N.p.k.	Prioritāte	Darbība	Uzdevumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš				Finansējums LJPRP periodā (eiro)	Finansējuma avots	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri	Projekta / Darbības statuss	Atsauce uz Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam
					2025	2026	2027	Pēc 2027						
1.2.	Informācijas un atbalsta nodrošināšana	Nodrošināta Jauniešu vienas pieturas aģentūras pilotēšana pašvaldībā	Izveidots informācijas un atbalsta centrs, kurā jauniešiem pieejama aktuālā informācija par jaunatnes darbu pilsētā, Latvijā un pasaulē (projekts "Ohjaamo centers approach for the needs of youth with fewer opportunities")	Izveidots viens informācijas un atbalsta centrs	x				70 090,00	Ārējais finansējums	Biedrība "Attīstības platforma YOU+"	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa, NVO	Īstenošanā	RV4, U 4.4.
1.3.	Jaunatnes jomas nozīmīguma aktualizēšana	Nodrošināta "Jauniešu galvaspilsēta 2025" īstenošana	Īstenotas aktivitātes jauniešiem, veicināta pašvaldību sadarbība un pieredzes apmaiņa jaunatnes jomā, paaugstināts darbā ar jaunatni iesaistīto personu un jaunatnes organizāciju prestižs	Nodrošināta programmas "Liepāja – Latvijas jauniešu galvaspilsēta 2025" īstenošana	x				82 000	Ārējais finansējums un pašvaldības budžets	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa	Pašvaldības iestādes, NVO	Plānots	RV4, U 4.4.

2. Jauniešu līdzdalības veicināšana, iniciatīvu atbalstīšana un jauniešu vajadzībās balstītu brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana

2.1.	Jauniešu līdzdalības veicināšana un iniciatīvu atbalstīšana	Stiprināti jauniešu līdzdalības mehānismi pilsētā	Nodrošināta pastāvīga LSD un LJP darbība, norisinās jauniešu organizēti pasākumi	Katru gadu notikuši vismaz 20 jauniešu organizēti pasākumi	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets	Jauniešu māja		Īstenošanā	RV4, U 4.4., U 4.3.
			Organizētas tikšanās jauniešiem ar politiķiem un Liepājas pašvaldības domes darbiniekiem	Vismaz vienu reizi gadā notikusi tikšanās	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets	Jauniešu māja		Īstenošanā	RV4, U 4.4., U 4.3.
			Tiek stiprinātas izglītības iestāžu līdzpārvaldes, organizējot kopīgus pasākumus, kā arī jauniešu domes sēdes izspēli	Katru gadu īstenotas vismaz četras aktivitātes skolēnu līdzpārvalžu stiprināšanai, izspēlēta viena jauniešu domes sēde gadā	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets	Jauniešu māja	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa, NVO	Īstenošanā	RV4, U 4.4., U 4.3.
			Tiek izstrādāts monitoringa rīks, aktivitāšu rezultātu un jauniešu iesaistes monitorēšanai	Izstrādāts viens monitoringa rīks	x				2 000	Ārējais finansējums	Jauniešu māja		Plānots	RV4, U 4.4.
			Nodrošināta regulāra aktivitāšu rezultātu un jauniešu iesaistes monitorēšana	Reizi pusgadā monitorēti aktivitāšu rezultāti un jauniešu iesaiste		x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets	Jauniešu māja		Plānots	RV4, U 4.4.
			Tiek nodrošināta jauniešu iniciatīvu projektu konkursa īstenošana	Katru gadu tiek realizēti vismaz 20 jauniešu iniciatīvu projekti	x	x	x	x	30 000	Pašvaldības budžets	Izglītības pārvalde	Jauniešu māja	Īstenošanā	RV4, U 4.4., D_4.4.10.
			Tiek īstenoja "Liepāja – Eiropas kultūras galvaspilsēta 2027" Jauniešu programma	Īstenoja jauniešu programma, nodrošinot tās dalībniekiem apmācības un mentoringu, lai viņi varētu organizēt savu pasākumu programmas "Liepāja 2027" laikā	x	x	x		65 700	Ārējais finansējums	Nodibinājums "Liepāja 2027"	NVO	Īstenošanā	RV6, U 6.3.
			Tiek veicināta zinātniski pētnieciskās, uzņēmējdarbības, kultūras un veselīga dzīvesveida prasmju attīstība	Tiek atbalstītas personības izaugsmes un pilnveides iespējas, veicinot pētniecības, uzņēmējdarbības un veselīga dzīvesveida lietpratību. Sarīkoti zinātniski pētniecisko darbu lasījumi, olimpiādes, skolēnu mācību uzņēmumu gadatirgi, kultūras un sporta pasākumi	x	x	x	x	730 836 (periodā no 2022. gada)	Pašvaldības budžets	Izglītības pārvalde		Īstenošanā	RV7, U 7.1., D_7.1.18.

1. pielikums

N.p.k.	Prioritāte	Darbība	Uzdevumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš				Finansējums LJPRP periodā (eiro)	Finansējuma avots	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri	Projekta / Darbības statuss	Atsauce uz Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam
					2025	2026	2027	Pēc 2027						
2.2.	Jauniešu kompetenču attīstīšana	Tiek nodrošinātas aktivitātes jauniešu kompetenču attīstībai	Tiek sagatavoti un īstenoti starptautiski un vietēja mēroga projekti, kurus realizē izglītības iestādes, nodrošināta jauniešu dalība neformālās izglītības aktivitātēs	Katru gadu īstenošanas un/vai sagatavošanas posmā atrodas vismaz seši starptautiski un/vai seši vietēja mēroga projekti	x	x	x	x	1 000 000 (periodā no 2022. gada)	Ārējais finansējums	Izglītības pārvalde		Īstenošanā	RV7, U 7.1., VPr_361, VPr_355, VPr_362, VPr_366, JPr_34, JPr_38, JPr_65, JPr_68, JPr_69, JPr_114, JPr_193, JPr_200, JPr_234, JPr_235, JPr_237, VPr_352
2.3.	Brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana	Izveidotas un aprīkotas jauniešu iniciatīvām atbilstošas telpas, t.sk. jauniešu centri, nodrošināta to pieejamība brīvā laika pavadīšanai	Attīstīta infrastruktūra, telpas brīvā laika pavadīšanai, tostarp telpas mikrorajonos	Mikrorajonos nodrošinātas telpas brīvā laika pavadīšanai	x	x	x		230 000	Pašvaldības budžets, ārējais finansējums	Izglītības pārvalde	Attīstības pārvalde	Plānots	RV 4, U 4.4., D_4.4.1., D_4.4.2.
			Nodrošināta ZIIC struktūrvienības "Dabas māja" attīstība	Attīstot "Dabas māju", uzbūvēta otra ēka Zirgu salā 2, Liepājā (viena ēka)	x	x			340 000 (periodā 2022-2026)	ES fondi, valsts budžets, pašvaldības līdzfinansējums	Izglītības pārvalde		Plānots	RV7, U 7.2., JPr_70
			Nodrošināta projekta "Digitālā jaunatnes centra attīstība Klaipēdā un Liepājā" īstenošana	Īstenots viens projekts, izveidots viens digitālais jaunatnes centrs	x	x			137 868,75	INTERREG Latvijas-Lietuvas programma 2021.–2027. gadam	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa		Sagatavošanā	RV4, U 4.4., JPr_229
		Nodrošinātas interešu izglītības programmas	Tiek nodrošinātas daudzveidīgas interešu izglītības iespējas, tās ir pieejamas visiem jauniešu vecumposmiem (13–25)	Pieaug interešu izglītībā iesaistīto jauniešu skaits	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets, valsts budžets	Izglītības pārvalde		Plānots	RV7, U 7.1.
		Tiek stirpināta STEM joma, nodrošinot interešu izglītības programmas	Vismaz 20% interešu izglītības programmu tiek nodrošinātas STEM jomās		x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets, valsts budžets	Izglītības pārvalde		Plānots	RV7, U 7.1.	
		Tiek saglabāts valsts nozīmes interešu izglītības iestādes statuss	Saglabāts statuss	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets, valsts budžets	Izglītības pārvalde		Īstenošanā	RV7, U 7.1.	

N.p.k.	Prioritāte	Darbība	Uzdevumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš				Finansējums LJPRP periodā (eiro)	Finansējuma avots	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri	Projekta / Darbības statuss	Atsauce uz Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam
					2025	2026	2027	Pēc 2027						
2.3.	Brīvā laika pavadīšanas iespēju nodrošināšana	Organizēti brīvā laika pavadīšanas pasākumi	Organizētas aktivitātes jauniešiem, balstoties uz ikgadējās jauniešu viedokļu aptaujas rezultātiem	Organizētas vismaz 10 aktivitātes gadā	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets	Jauniešu māja		Īstenošanā	RV4, U 4.4.
			Tiek nodrošināta pašvaldības dalība EURODESK tīkla aktivitātēs	Katru gadu dalība vismaz vienā EURODESK tīkla aktivitātē	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets, ārējais finansējums	Jauniešu māja		Īstenošanā	RV4, U 4.4.
			Nodrošināta pasākuma "Ģimenes svētki Liepājā" norise	Katru gadu organizēts viens pasākums	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets, valsts budžets	Izglītības pārvalde		Īstenošanā	RV4, U 4.4.
			Tiek īstenoti un sagatavoti starptautiski un vietēja mēroga jauniešu projekti, atbalstīta jauniešu dalība starptautiskos pasākumos vai aktivitātēs	Katru gadu īstenošanas un/vai sagatavošanas posmā atrodas vismaz viens starptautisks un viens vietēja mēroga jauniešu projekts	x	x	x	x	100 000	Ārējais finansējums	Jauniešu māja		Plānots	RV4, U 4.4., JPr_220
			Projekts. Mazaizsargāto bērnu sociālā iekļaušana ar airēšanas un drošas uzvedības uz ūdens aktivitātēm (Rowing4confidence)	Sportiskās aktivitātēs iesaistīti 30–40 Liepājas jaunieši, apmācīti pieci treneri, noorganizētas 2–3 nometnes un 3–4 sacensības	x	x			59 558	Latvijas-Lietuvas pārobežu sadarbības programmas finansējums, pašvaldības budžets un valsts budžets	Sporta pārvalde		Sagatavošanā	RV6, U. 6.1., JPr_223
			Atbalsts kultūras pasākumu norisei dažādām sabiedrības grupām, tiek atbalstīti daudzveidīgi vietējā un starptautiska mēroga pasākumi dažādām mērķauditorijām, tostarp bērniem, jauniešiem, senioriem, cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, sociālās atstumtības riskam pakļautiem iedzīvotājiem. Atbalsts profesionālās mākslas pieejamībai dažādām sabiedrības grupām	Atbalstīti 150 pasākumi (visām sabiedrības grupām kopā)	x	x	x	x	7 000 000 (periodā no 2022. gada)	Pašvaldības budžets	Kultūras pārvalde		Īstenošanā	RV6, U 6.3., D_6.3.3.

1. pielikums

N.p.k.	Prioritāte	Darbība	Uzdevumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš				Finansējums LJPRP periodā (eiro)	Finansējuma avots	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri	Projekta / Darbības statuss	Atsauce uz Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam
					2025	2026	2027	Pēc 2027						

3. Jauniešu nodarbinātības jautājumu risināšana

3.1.	Jauniešu iesaistes nodarbinātībā veicināšana un atbalsta sniegšana jauniešu uzņēmējspēju attīstībai	Nodrošināta karjeras izglītības pieejamība	Organizēti Karjeras dienu pasākumi, nodrošināta "Karjeras nedēļas" aktivitāšu norise	Katru gadu organizētas "Karjeras nedēļas" aktivitātes	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets, valsts budžets	Izglītības pārvalde		Īstenošanā	RV7, U 7.1., D_7.1.18	
			Nodrošināta iespēja iesaistīties Ēnu dienas pasākumos	Ēnu dienas pasākumos iesaistīti vismaz 2000 dalībnieki katru gadu	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets, valsts budžets	Izglītības pārvalde		Īstenošanā	RV7, U 7.1.	
			Nodrošināta skolēnu nodarbinātība vasaras brīvlaikā	Katru gadu nodarbināti vismaz 300 jaunieši vecumā no 13 līdz 14 gadiem	x	x	x		328 800 (periodā 2022–2027)	Valsts budžets, Pašvaldības budžets	Pašvaldības aģentūra "Nodarbinātības projekti"	Attīstības pārvalde, Izglītības pārvalde		Īstenošanā	RV3, U 3.3., VPr_94
			Nodrošināti NVA administrētie nodarbinātības pasākumi "Skolēnu nodarbinātība vasarā"	Katru gadu nodarbināti vismaz 200 jaunieši vecumā no 15 līdz 19 gadiem	x	x	x		842 664 (periodā 2022–2027)	Pašvaldības budžets	Pašvaldības aģentūra "Nodarbinātības projekti"	Attīstības pārvalde		Īstenošanā	RV3, U 3.3., VPr_93
			Tiek sniegts atbalsts skolēnu mācību uzņēmumiem vispārējās izglītības iestādēs	Izveidoti vismaz 40 skolēnu mācību uzņēmumi	x	x	x	x	Esošā budžeta ietvaros	Pašvaldības budžets, valsts budžets, ārējais finansējums	Izglītības pārvalde			Īstenošanā	RV7, U 7.1.
			Tiek īstenots projekts "PROTI un DARI 2.0"	Nodrošināta projekta "PROTI un DARI 2.0" īstenošana, tiek attīstītas mērķa grupas jauniešu prasmes un veicināta viņu iesaiste mācību pasākumos un izglītības ieguvē (tai skaitā aroda apgūvē pie amata meistara), nodarbinātībā vai Nodarbinātības valsts aģentūras īstenotajos pasākumos, kā arī nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā	Projektā iesaistīti vismaz 54 NEET jaunieši	x	x	x		148 252	Eiropas Sociālais fonds Plus (ESF+), valsts budžeta līdzfinansējums, pašvaldības līdzfinansējums	Pašvaldības aģentūra "Nodarbinātības projekti"	Liepājas pilsētas pašvaldības administrācija		Īstenošanā

1. pielikums

N.p.k.	Prioritāte	Darbība	Uzdevumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš				Finansējums LJPRP periodā (eiro)	Finansējuma avots	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri	Projekta / Darbības statuss	Atsauce uz Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam	
					2025	2026	2027	Pēc 2027							
3.1.	Jauniešu iesaistes nodarbinātībā veicināšana un atbalsta sniegšana jauniešu uzņēmējspēju attīstībai	Attīstītas prakses un nodarbinātības iespējas	Tiek veicināta jauniešu atbalsta mehānismu attīstība izglītības inovāciju sekmēšanai un uzņēmējdarbības uzsākšanai, nodrošinot apmācības, mentorinģa programmas, konsultācijas par pieejamajiem resursiem un finansējuma iespējām, kā arī uzlabota sadarbība ar uzņēmumiem un nevalstiskajām organizācijām, lai radītu vidi, kas veicina jaunu ideju attīstību un inovāciju ieviešanu	Izstrādāts atbalsta mehānisms		x	x	x		Tiks precizēts LJPRP īstenošanas gaitā	Ārējais finansējums	Izglītības pārvalde	NVO	Plānots	RV4, U 4.4.
			Bezdarbnieku, pirmspensijas vecuma cilvēku, jauniešu, skolēnu un personu ar invaliditāti iesaiste darba tirgū. Sadarbojoties ar Nodarbinātības valsts aģentūru, nodrošināta pagaidu nodarbinātība dažādām sociālajām grupām	Nodrošināta pagaidu nodarbinātība dažādām sociālajām grupām	x	x	x		735 000 (periodā 2022–2027)	Pašvaldības budžets	pašvaldības aģentūra "Nodarbinātības projekti"	Attīstības pārvalde	Īstenošanā	RV3, U 3.3., D_3.3.6.	
			Tiek īstenots projekts "Vienota rīcība jauniešu nodarbinātības veicināšanai Liepājā" (Joining Forces Liepoja)	Nodrošināta jauniešu prasmju pilnveide, īstenoti seši mācību moduļi; iesaistīti 60 jaunieši	x	x			101 678	Eiropas Sociālā fonda Plus (ESF+)	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa	NVO	Īstenošanā	RV4, U 4.4., JPr_251	

4. Labvēlīgas psiholoģiskās, emocionālās un fiziskās vides radīšana

4.1.	Labvēlīgas vides veidošana	Organizēti preventīvie pasākumi un aktivitātes dažādām mērķu grupām.	Nodrošināti atbalsta pasākumi un speciālistu (karjeras konsultantu, mentoru, personiskās attīstības treneru) pieejamība skolās	Pakalpojumi un atbalsta pasākumi jauniešiem	x	x	x	x	350 000 (periodā no 2022. gada)	Pašvaldības budžets	Izglītības pārvalde		Plānots	RV4, U 4.4., D_4.4.3.
			Jauniešiem nodrošināta konsultāciju pieejamība ārpus skolas atbilstoši viņu vajadzībām (psihologs, sociālais pedagogs, personiskās izaugsmes treneris, mentors vai cita atbalsta persona pēc nepieciešamības)	Pakalpojumi un atbalsta pasākumi jauniešiem	x	x	x	x	Tiks precizēts LJPRP īstenošanas gaitā	Ārējais finansējums	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa	NVO	Plānots	RV3, U. 3.3
			Nodrošināti atbalsta pasākumi jauniešu mentālās veselības stiprināšanai	Izveidoti atbalsta mehānismi, programma jauniešiem, kuriem nepieciešama mentālās veselības stiprināšana	x	x	x	x	100 000 (periodā no 2022. gada)	Ārējais finansējums	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa		Plānots	RV4, U 4.4., D_4.4.6.
			Personu vajadzībām atbilstošu, sabiedrībā balstītu sociālo pakalpojumu attīstība	Nodrošināts mentora pakalpojums jauniešiem 10–25 gadu vecumā	x	x	x	x	500 000 (periodā no 2022. gada visu pakalpojumu attīstībai)	Pašvaldības budžets	Sociālais dienests		Īstenošanā	RV3, U 3.1., D_3.1.6.
			Tiek attīstīti sociālie pakalpojumi darbā ar dažādām riska grupām atkarību u.c. problēmu mazināšanai	leviesti divi jauni sociālā darba pakalpojumi	x	x			70 000 (periodā 2023–2026)	Pašvaldības budžets	Sociālais dienests		Plānots	RV3, U 3.3., D_3.3.4

N.p.k.	Prioritāte	Darbība	Uzdevumi	Rezultatīvais rādītājs	Realizācijas termiņš				Finansējums LJPRP periodā (eiro)	Finansējuma avots	Atbildīgā institūcija	Līdzatbildīgā institūcija un sadarbības partneri	Projekta / Darbības statuss	Atsauce uz Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada rīcības un investīciju plānu 2022.–2027. gadam
					2025	2026	2027	Pēc 2027						
4.1.	Labvēlīgas vides veidošana	Veicināta speciālistu un atbalsta pieejamība	Īstenota Liepājas pilsētas pašvaldības stipendiju programma, tiek atbalstīti studējošie aktuālākajās specialitātēs, tādējādi veicinot speciālistu (psihologu, ārstu, pedagogu) pieejamību	Piesaistīti vismaz pieci stipendiāti gadā	x	x	x	x	1 200 000 (periodā no 2022. gada)	Pašvaldības budžets	Liepājas Centrālā administrācija	Izglītības pārvalde	Īstenošanā	RV4, U 4.2., D_4.2.12.
			Nodrošināta pētījuma izstrāde par Liepājā un Dienvidkurzemes novadā nepieciešamo speciālistu sagatavošanu augstākās izglītības iestādēs ar mērķi sniegt rekomendācijas Liepājā bāzētajām augstākās izglītības iestādēm to programmu sagatavošanā	Izstrādāti pētījumi par nepieciešamo speciālistu sagatavošanu (1 pētījums)	x				10 000	Pašvaldības budžets	Liepājas Centrālā administrācija		Plānots	RV7, U 7.4., SD_7.4.2.
			Tiek popularizētas augstākās izglītības iespējas Liepājā un atbalstītas aktivitātes primāri stratēģiskās specializācijas jomās	Sniegts atbalsts augstākās izglītības iestādēm	x	x	x	x	120 000 (periodā no 2022. gada)	Pašvaldības budžets	Liepājas Centrālā administrācija		Īstenošanā	RV7, U 7.4., D_7.4.3.
			Izglītības iestādē pieejams jaunatnes darbinieks/mentors, kurš koordinē starpinstitūciju sadarbību ar NVO un citām programmām	Ieviesti jauni atbalsta mehānismi (tiks precizēts LJPRP īstenošanas laikā)	x	x	x	x	Tiks precizēts LJPRP īstenošanas gaitā	Ārējais finansējums	Izglītības pārvalde		Sagatavošanā	RV3, U 3.3.
			Tiek veidotas atbalsta grupas ģimenes un individuālam emocionālajam atbalstam krīzes un problēmsituācijās	Piesaistīti speciālisti	x	x	x	x	60 000 (periodā no 2022. gada)	Pašvaldības budžets	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa	Sociālais dienests	Plānots	RV3, U 3.3., D_3.3.1.
	Mobilā un ielu darba ar jaunatni attīstīšana	Jauniešu drošības veicināšana	Nodrošināta projekta "Bērnu līdzdalības stiprināšana civilajā aizsardzībā un noturīgas sabiedrības veidošana" ("Strengthening children's participation in civil protection and building resilient societies" (PA Secure Kids) īstenošana	11 dažādas projekta aktivitātes (plāni, vadlīnijas, nodarbības)	x				31 900,98 (periodā 2023–2025)	ES fondi (CERV)	Pašvaldības policija		Īstenošanā	RV4, U 4.2. JPr_92
			Izveidota mobilā darba ar jaunatni sistēma, mobilā darba ar jaunatni kartējums pilsētā	Izveidota sistēma un kartējums	x				4 000	Ārējais finansējums	Jauniešu māja	Izglītības pārvalde, Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa	Plānots	RV4, U 4.4.
			Tiek īstenotas regulāras mobilā darba ar jaunatni aktivitātes Liepājas mikrorajonos	Nodrošinātas mobilais darbs ar jaunatni	x	x	x	x	5800 (2025. gadam; tiks precizēts LJPRP īstenošanas gaitā)	Ārējais finansējums	Jauniešu māja	Izglītības pārvalde	Sagatavošanā	RV4, U 4.4., JPr_99
			Izveidota ielu darba ar jaunatni sistēma, ielu darba ar jaunatni kartējums pilsētā	Izveidota sistēma un kartējums	x				4 000	Ārējais finansējums	Sociālais dienests	Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa	Plānots	RV4, U 4.4., RV 3, U 3.3.
			Tiek veikts regulārs ielu darbs ar jaunatni pašvaldībā	Nodrošināts ielu darbs ar jaunatni		x	x	x	Tiks precizēts LJPRP īstenošanas gaitā	Ārējais finansējums	Sociālais dienests		Plānots	RV4, U 4.4., RV 3, U 3.3.

Pašvaldības darba ar jaunatni esošās situācijas raksturojums

Rādītājs	
Plānošana	
Izstrādāts un apstiprināts jaunatnes politikas nozares plānošanas dokuments	• Jaunatnes politikas joma kā atsevišķa sadaļa iekļauta Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmā 2022.–2027. gadam (apstiprināta 2022. gada 21. jūlijā) • Jaunatnes politikas rīcības plāns 2025.–2027. gadam (apstiprināts 2024. gada decembrī)
Līdzdalības mehānismi	• Jaunatnes lietu komisija • Liepājas Skolēnu dome • Liepājas jauniešu padome • Nevalstiskās organizācijas
Jauniešu vajadzību un viedokļu izpēte pašvaldībā	• 2019. un 2023. gadā veikts pētījums "Liepājas valstspilsētas jaunieši: statistisks raksturojums un jauniešu viedokļu izpēte" • Regulāras aptaujas LBJC struktūrvienībā "Jauniešu māja"
Jaunatnes nevalstisko organizāciju un darbā ar jaunatni iesaistīto speciālistu vajadzību un viedokļu izpēte pašvaldībā	• Padziļināta izpēte – neregulāra • Aptauja un intervijas, izstrādājot Jaunatnes politikas rīcības plānu 2025.–2027. gadam
Darba ar jaunatni progresa regulārs izvērtējums	• Ikgadējās IZM aptaujas ietvaros (netiek publiskota). • Darba ar jaunatni izvērtēšana pēc IZM izstrādātā pašvērtējuma rīka pašvaldībām (tiks īstenota, sākot ar 2025. gadu)
Finansējums	
Pašvaldības finansējums darba ar jaunatni īstenošanai	• LBJC "Jauniešu māja" finansējums: - personāla atalgojums: 59 690 EUR - bāzes infrastruktūras uzturēšana: 14 030 EUR - finansējums pasākumiem: 1 640 EUR • Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmas 2022.–2027. gadam rīcības un investīciju plāna rīcības virziena uzdevuma U4.4. <i>Sekmēt jaunatnes politikas ieviešanu</i> finansējums (uz LJPRP izstrādes brīdi): - darbības un projekti statusā plānots – 1 670 000 EUR - darbības un projekti statusā sagatavošanā – 596 357,18 EUR - darbības un projekti statusā īstenošanā – 145 000 EUR Aktuālā informācija: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_24711

Rādītājs	
Pašvaldības finansējums jauniešu iniciatīvām (jauniešu īstenoti projekti)	Katru gadu tiek piešķirti 10 000 EUR 2023./2024. mācību gadā apgūti 9 323,58 EUR, īstenots 21 projekts Aktuālā informācija: https://www.liepaja.lv/jauniesu-iniciativu-projektu-konkurss/
Institucionālā sistēma	
Koordinējošā iestāde darbam ar jaunatni pašvaldībā	Liepājas valstspilsētas pašvaldības iestādes Liepājas Centrālā administrācija Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļa
Pašvaldībā strādā jaunatnes lietu speciālists un jaunatnes darbinieks/-i	Jaunatnes politikas plānošanas funkcija ir integrēta Liepājas Centrālās administrācijas Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļas Sabiedrības līdzdalības un veselības veicināšanas nodaļas darbības funkcijās Tiešā darba ar jaunatni veikšanā centrālā loma Liepājas valstspilsētas pašvaldībā ir LBJC struktūrvienībai "Jauniešu māja"
Jaunatnes lietu komisija	Komisija pirmreizēji izveidota 2001. gadā un darbojās līdz 2017. gadam. Komisija atjaunota 2020. gadā, darbojas regulāri, sēdes noturot vienu reizi mēnesī vai pēc nepieciešamības
Jaunatnes lietu komisijas sastāvs	2024. gada JLK sastāvs: Komisijas priekšsēdētāja – Agija Meniķe (Sabiedrības līdzdalības un veselības veicināšanas nodaļas vadītāja) Komisijas locekļi: Ērika Lauberga-Sleže (RTU Liepāja galvenā speciāliste starptautiskās sadarbības jautājumos) Kristers Tomsons (Liepājas Skolēnu domes pārstāvis) Zane Šteinberga (LBJC struktūrvienības "Jauniešu māja" vadītājas pienākumu izpildītāja) Inga Birzgale (biedrības "Attīstības platforma YOU+" projektu vadītāja, Latvijas Jaunatnes padomes prezidente) Kristīne Reine-Saponaro (jauniešu mentore un atbalsta persona) Mārcis Veits (Latvijas Hokeja federācijas tiesnesis, Nacionālo bruņoto spēku zemessargs), Zane Feldmane (biedrības "Impact Hub" valdes locekle) Nils Kuncītis (Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskolas karjeras konsultants) Olga Sapelkina (biedrības "House of Hope" pārstāve, jauniešu mentore)

Rādītājs	
Jaunatnes lietu komisijas darbs	Komisijas darbības mērķis ir veicināt Liepājas valstspilsētas pašvaldības kvalitatīva darba ar jaunatni attīstību, atbalstot jauniešu iniciatīvas un līdzdalību sabiedriskās dzīves norisēs. Kopš 2020. gada komisijas darbs vērsts uz kvalitatīva darba ar jaunatni attīstību pašvaldībā, tostarp jaunatnes politikas plānošanas dokumenta izstrādi, jauniešu iniciatīvu projektu konkursa ieviešanu, starpinstitutionālās sadarbības veicināšanu, regulāru statistikas datu un viedokļu iegūšanu jaunatnes jomā, jauniešu līdzdalības veicināšanu lēmumu pieņemšanā (organizējot jauniešu domes sēdes izspēli), līdzdalību pieteikuma sagatavošanā konkursam "Latvijas jauniešu galvaspilsēta" u.c.
Liepājas Skolēnu dome	Skolēnu domes organizētās aktivitātes 2023./2024. mācību gadā: - saliedēšanās pasākums - nodarbības "Pārmaiņu vērts" - labdarības pasākums dzīvnieku patversmē - gada noslēguma pasākums pašpārvaldēm - Liepājas Skolēnu domes jaunā logo izstrādes darbnīca - tematiski svētku pasākumi (Valentīndiena, Lieldienas u.c.) Liepājas Skolēnu domes pārstāvis līdzdarbojas JLK, dome veicina skolēnu pašpārvalžu darba efektivitāti, kā arī sekmīgi piedalās jauniešu iniciatīvu projektu konkursos
Liepājas jauniešu padome	Organizētās aktivitātes 2023./ 2024. gadā: - Helovīna pasākums "Duncis mugurā" - brīvprātīgais darbs pašvaldības dzīvnieku patversmē - karaoke vakars "Esi vecis – Salavecis" - brīvprātīgā darba dienasgrāmatas digitālās versijas izstrāde - Valentīndienas tematiskais vakars "Trešais ritenis" - diskusijas skolās par brīvprātīgā darba dienasgrāmatu - pasākums par emocionālo veselību jauniešiem – "Uzlādējies izlādējoties" - aktivitātes bērniem un jauniešiem Ģimenes svētkos - aktivitātes bērniem un jauniešiem festivāla "Mad Liepāja" laikā

Rādītājs	
Izglītības iestāžu pašpārvaldes	• Liepājas Valsts ģimnāzija • Liepājas Liedaga vidusskola • Liepājas Draudzīgā aicinājuma vidusskola • Liepājas Raiņa vidusskola • Liepājas Dzintara vidusskola • Liepājas Rietumkrasta vidusskola • Liepājas Jāņa Čakstes vidusskola • Liepājas Oskara Kalpaka vidusskola • Liepājas Centra sākumskola • Liepājas Piemares pamatskola • Liepājas Katoļu pamatskola • Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola • Liepājas Valsts tehnikums • Liepājas Jūrniecības koledža • RTU Liepāja
Nevalstiskās organizācijas, kas veic darbu ar jaunatni	• "Attīstības platforma YOU+" • "Impact Hub" • "House of Hope" • "Centra MARTA Liepājas nodibinājums" • SAIF Kurzemes ģimeņu atbalsta centrs "Liepāja" • "Rave Team" • "Workout Generation" • "Liepājas Jaunie Vanagi" • "Patvērums ģimenei" • "Jauniešu atbalsta biedrība "Libava City"" • "Miera osta" • "Liepājas sporta attīstības biedrība "SPURTS"" • "KultūrBĀKA" • "Debašu centrs" • "OPEN Radošais centrs" • u.c.
Citas institūcijas, kas veic darbu ar jauniešiem	• Pusaudžu resursu centrs "Liepāja" • Valsts probācijas dienests • Nodarbinātības valsts aģentūra • Valsts policija • u.c.
Infrastruktūra	
Pašvaldības jauniešu centri vai atsevišķas telpas jauniešu aktivitātēm	Telpas: • LBJC struktūrvienība "Jauniešu māja" • LBJC struktūrvienība "Spārni" • LBJC struktūrvienība "Vaduguns" • LBJC struktūrvienība "Laumiņa" • ZIIC struktūrvienība "Tehnoloģiju koprades telpa" • ZIIC struktūrvienība "Dabas māja" • ZIIC struktūrvienība "FabLab Liepāja" • Pozitīvo sajūtu telpa • Bibliotēkas, kultūrvietas, NVO telpas

Rādītājs

Infrastruktūra fiziskām aktivitātēm

Sporta infrastruktūra:

- Liepājas Olimpiskā centra (LOC) infrastruktūra:
 - Olimpiskais centrs
 - LOC baseins & spa
 - LOC tenisa halle
 - LOC tenisa korti
 - LOC futbola halle
 - LOC ledus halle
 - LOC manēža
 - Āra stadioni:
 - stadions "Daugava"
 - "Daugavas" rezerves stadions
 - stadions "Olimpija"
 - Raiņa parka stadions
 - Velnciema stadions
 - Liepājas sporta centra "Ezerkrasts" peldbaseins
 - 17 brīvpieejas vingrošanas un āra trenāžieru laukumi (<https://www.liepaja.lv/dokumenti/vingrošanas-un-ara-trenazieru-laukumi-liepaja/>)
 - Sporta laukumi:
 - stadions "Daugava"
 - "Daugavas" rezerves stadions
 - Kristapa Porziņģa brīvpieejas basketbola laukumi:
 - laukums "Daugavas" rezerves stadionā
 - laukums "Laumas" mikrorajonā
 - laukums Ezerkrasta mikrorajonā
 - Skrituļošanas un velobraukšanas ceļš Zirgu salā
 - Āra skeitparks
 - 18 bērnu rotaļu laukumi (<https://www.liepaja.lv/dokumenti/bernu-rotalu-laukumi-liepaja/>)
- Parki un zaļās zonas, piknika vietas

Infrastruktūra mobilitātei

- Tiek nodrošināta plaša sabiedriskā transporta sistēma (tramvajs, autobusi), kas ļauj jauniešiem nokļūt līdz jebkurai nepieciešamai vietai – skolai, darbam, interešu izglītības iestādei, brīvā laika pavadīšanas vietām u.c.
- Attīstīta velo infrastruktūra, kas nodrošina iespēju brīvi un droši pārvietoties pa veloceliņiem, kuri šobrīd Liepājas pilsētā sniedzas vairāk nekā 63 km garumā
- Tiek nodrošināta regulāra satiksme starp Dienvidkurzemes novada pilsētām un citām Latvijas pilsētām

Rādītājs	
Vispārējās un profesionālās izglītības iestādes	• Liepājas Valsts ģimnāzija • Liepājas Liedaga vidusskola • Liepājas Draudzīgā aicinājuma vidusskola • Liepājas Raiņa vidusskola • Liepājas Dzintara vidusskola • Liepājas Rietumkrasta vidusskola • Liepājas Jāņa Čakstes vidusskola • Liepājas Oskara Kalpaka vidusskola • Liepājas Centra sākumskola • Liepājas Piemares pamatskola • Liepājas Līvupes pamatskola – attīstības centrs • Liepājas Katoļu pamatskola • Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola • Liepājas Valsts tehnikums • Liepājas Jūrniecības koledža
Augstākās izglītības iestādes	• RTU Liepāja • Rīgas Stradiņa universitātes Liepājas filiāle • Liepājas Jūrniecības koledža • Biznesa augstskolas "Turība" Liepājas filiāle • Baltijas Starptautiskās akadēmijas Liepājas filiāle • Juridiskās koledžas Liepājas filiāle
Interesešu izglītība un ārpuskolas aktivitātes	
Interesešu izglītība	• Liepājas Bērnu un jaunatnes centrs nodrošina vairāk nekā 140 dažādu interesešu izglītības programmu četrās filiālēs: - struktūrvienībā "Spārni" - struktūrvienībā "Vaduguns" - struktūrvienībā "Laumiņa" - struktūrvienībā "Jauniešu māja" • ZIIC • RTU Bērnu un jauniešu universitāte • Liepājas bērnu mākslas skola
Sporta treniņi	• Liepājas Sporta spēļu skola (basketbols, volejbols, vieglatlētika, hokejs) • Liepājas Kompleksā sporta skola (peldēšana, bokss, šahs, mākslas vingrošana, galda teniss, džudo, sambo, grieķu-romiešu cīņa) • Liepājas Futbola skola • Liepājas Tenisa sporta skola • Florbola sporta skola
Profesionālās ievirzes mūzikas izglītība	• Liepājas bērnu mūzikas skola • Liepājas Karostas mūzikas skola
Skolēnu darbs vasarā	• 13 un 14 gadus veciem skolēniem (piesakoties savās izglītības iestādēs) • 15–20 gadus veciem skolēniem (ar Nodarbinātības valsts aģentūras starpniecību)

Rādītājs	
LBJC struktūrvienības "Jauniešu māja" brīvā laika pasākumi un aktivitātes	Organizētās aktivitātes: - talka "Jauniešu mājā" - HIV/AIDS dienas pasākums - mafijas vakari - galda spēļu vakari - Pagalma svētki - hokeja skatīšanās - filmu vakari jauniešiem - atvērta telpa jauniešiem brīvā laika pavadīšana, - saliedēšanās aktivitātes klasēm, jauniešu grupām
Jauniešu nometnes	Skolas brīvlaikā bērniem un jauniešiem pašvaldība līdzfinansē atpūtas nometnes, kas ilgst vismaz nedēļu
Liepājas Centrālās administrācijas īstenotie Jaunatnes politikas valsts programmas projekti pēdējo trīs gadu laikā	• Projekts "Darba ar jaunatni kvalitatīvas un ilgtspējīgas sistēmas attīstība Liepājā" (2022) • Projekts "Liepājas jaunatnes politikas attīstībai – rīcības plāna izstrāde 2025.–2027. gadam" (2024)
LBJC "Jauniešu māja" īstenotie jaunatnes jomas projekti pēdējo trīs gadu laikā	• "Youth Wave" (4 458 EUR) • "Beyond your mind" (13 470 EUR)
Mūžizglītības iespējas	• Izglītības attīstības un metodiskā atbalsta centrs • Liepājas Universitātes Mūžizglītības nodaļa
Brīvprātīgā darba iespējas	Liepājas pašvaldība jauniešiem piedāvā iespēju kļūt par brīvprātīgo un gūt pieredzi dažādu kultūras un sporta pasākumu, izstāžu, konferenču, semināru un svinīgo ceremoniju organizēšanā
Sociālie pakalpojumi	
Sociālie pakalpojumi pašvaldībā jauniešiem	• Liepājas Sociālais dienests: - sociālā mentora pakalpojums jauniešiem vecumā no 10 līdz 25 gadiem - sociālā mentora pakalpojums ārpusģimenē esošiem bērniem/jauniešiem - psihologa pakalpojums vardarbībā cietušiem bērniem/jauniešiem - krīzes centra pakalpojums - sociālās rehabilitācijas pakalpojums dzīvesvietā bērnam ar funkcionāliem traucējumiem • Ārpus Sociālā dienesta Pusaudžu resursu centrs nodrošina: - psihologa konsultācijas - psihiatra konsultācijas - narkologa konsultācijas - dažāda veida terapiju (mākslas, ģimenes)
Sociālās institūcijas	• Sociālās dzīvojamās mājas • Bērnu atbalsta centrs "Dzintari" • Nakts patversme • Grupu dzīvokļi • Atkarību profilakses centrs • Dienas centrs personām ar garīgas attīstības traucējumiem

**Pētījuma "Liepājas valstspilsētas jaunieši:
statistisks raksturojums un jauniešu
viedokļu izpēte" ziņojums**

Saturs

[Ievads](#)

[Kopsavilkums: Galvenie secinājumi](#)

[Jauniešu statistisks raksturojums](#)

[Jauniešu skaits](#)

[Jauniešu īpatsvars](#)

[Jauniešu aptaujas dati](#)

[Apmierinātība ar Liepājas pilsētu](#)

[Jauniešu aktivitātes](#)

[Līdzdalības motivācija un intereses](#)

[Iespēju un aktivitāšu vēlmes](#)

[Iespēju vērtējums](#)

[Ērtākie informācijas avoti](#)

[Drošība Liepājā](#)

[Mentālā veselība](#)

[Nākotnes plāni](#)

Ievads

Pētījuma mērķis bija iegūt Liepājas jauniešu (to, kuri dzīvo, mācās, strādā vai pavada brīvo laiku Liepājā) socioloģisku raksturojumu. 2023. gada novembrī tika īstenota Liepājas jauniešu aptauja un tās rezultāti apkopoti šajā ziņojumā.

Aptaujas ietvaros anketu aizpildīja 589 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem, tai skaitā 531 jaunietis, kas dzīvo Liepājā, un 58 jaunieši, kas dzīvo Dienvidkurzemes novadā, bet ikdienā uzturas Liepājā.

Aptauja tika īstenota, izmantojot paš aizpildāmo anketu metodi (anketa tika programmēta e-vidē). Nākamajās lapās pievienots aptaujā sasniegto jauniešu izlases raksturojums pēc dzīves vietas, dzimuma, vecuma, izglītības, kā arī ikdienas sarunvalodas.

Līdzīga jauniešu aptauja tika īstenota 2019. gadā un atsevišķos jautājumos šajā ziņojumā sniegti rezultātu salīdzinājumi.

Papildus izpētes ietvaros tika analizēti arī statistikas dati par jauniešu skaitu un īpatsvaru Liepājas valstspilsētā.

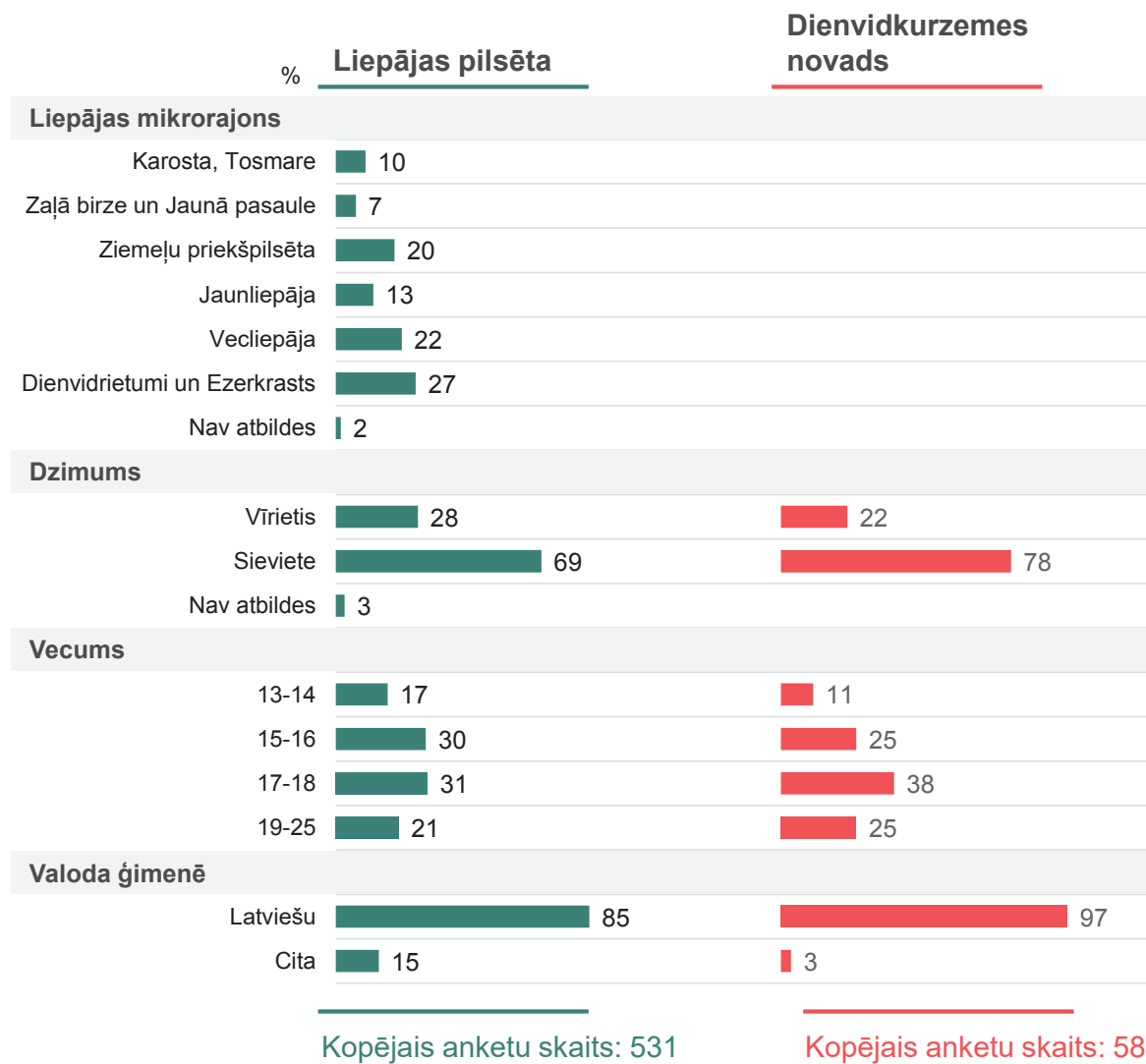
Pētījumu īstenoja:

Liepājas valstspilsētas pašvaldības iestāde “Liepājas centrālā administrācija”

Agija Meniķe, Vides, veselības un sabiedrības līdzdalības daļas Sabiedrības līdzdalības un veselības veicināšanas nodaļas vadītāja (Agija.Menike@liepaja.lv; +371 28647396)

Gints Klāsons, Sociologs, pētnieks, Latvijas Kultūras akadēmijas Kultūras un mākslu institūta lietišķo pētījumu projektu vadītājs, Latvijas Pilsoniskās alianses datu analītiķis (GintsKlasons@gmail.com; +371 22830200)

Respondentu profils

Kopsavilkums

Galvenie secinājumi

#1

2023. gada sākumā Liepājā dzīvoja 9 512 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Tas ir par 13% mazāk nekā pirms 10 gadiem.

Līdz 2018. gadam jauniešu skaits pilsētā katru gadu samazinājies, bet pēdējo piecu gadu laikā tas bijis pieaugošs (izņemot 2021. gadu, kad statistikā uzrādās samazinājums).

43% no visiem ir nepilngadīgi jaunieši (13-17), 24% vecumā no 18 līdz 20 gadiem, bet 34% vecumā no 21 līdz 25 gadiem.

Liepājas valstspilsētā dzīvo 3,9% no visiem Latvijas jauniešiem.

#2

Jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem veido 14,2% no visiem Liepājas iedzīvotājiem. Pēdējo piecu gadu laikā novērojams neliels, bet stabils, jauniešu īpatsvara pieaugums – no 13,9% 2018. gadā līdz 14,2% 2023. gadā. Tas saistīts ar faktu, ka iedzīvotāju kopskaits Liepājā šajā laika periodā samazinās.

Liepājas rādītājs ir būtiski augstāks, nekā Latvijā kopumā, kur tikai 12,8% no visiem iedzīvotājiem ir jaunieši.

Galvenie secinājumi

#3

Absolūtais vairākums (83%) jauniešu novērtē, ka ir apmierināti ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku. Jāpiebilst gan – tikai 24% ir pauduši galēji pozitīvus novērtējumus, kamēr vairākums (59%) drīzāk pozitīvus.

Tie jaunieši, kas nebija snieguši pilnībā pozitīvu novērtējumu, tika lūgti norādīt būtiskākos iemeslus, kādēļ nav pilnībā apmierināti ar Liepājas pilsētu. No visiem Liepājas jauniešiem 29% norādījuši, ka pilsētā nav pietiekami atpūtas un izklaides vietu. Tas ir biežākais iemesls jauniešu nepilnīgai apmierinātībai ar pilsētu. Tāpat salīdzinoši bieži norādīts uz nodarbinātības iespēju trūkumu – to min aptuveni katrs desmitais pilsētas jauniešs.

#4

Vaicāti, vai savu nākotni saista ar Liepājas pilsētu, 47% jauniešu sniedz apstiprinošu atbildi, bet 28% noliedzošu. Savukārt, katrs ceturtais jauniešs nesniedz konkrētu atbildi.

Tie 28% jauniešu, kuri savu nākotni nesaista ar Liepāju, tika lūgti norādīt iemeslus. Katrs trešais no šiem jauniešiem kā iemeslu norāda problēmas pilsētā atrast darbu. Nedaudz retāk, 30% gadījumu, tiek norādīts uz to, ka pilsētā nevar apgūt sev interesējošu izglītību. Katrs piektais jauniešs norāda, ka vēlas studēt, strādāt vai dzīvot ārzemēs, un 14% sniedz vispārīgu atbildi, ka Liepājā nav pietiekami lielu iespēju.

Galvenie secinājumi

#5

Kopumā 91% jauniešu gada ietvaros ir piedalījušies kādās no aktivitātēm. Tai pat laikā tas nozīmē, ka gandrīz katrs desmitais jaunietis nav bijis iesaistīts nevienā aktivitātē (nav apmeklējis pasākumus, pats nav iesaistījies kā līdzdalībnieks). Dati liecina, ka neaktīvo jauniešu īpatsvars izteikti lielāks ir vīriešu vidū (16% nav piedalījušies nevienā aktivitātē gada laikā), 13-14 gadīgo grupā (15%), Karostā un Tosmarē dzīvojošo vidū (26%).

Biežākā jauniešu aktivitāte ir kultūras pasākumi – tajos piedalījušies 71% jauniešu. Katrs trešais jaunietis iesaistās sporta aktivitātēs, kā arī karjeras izglītības aktivitātēs.

Aptuveni katrs ceturtais jaunietis iesaistās tālākizglītībā, jauniešu projektos, mākslas un mūzikas skolās. Amatiermākslā piedalās katrs piektais jaunietis. Tik pat daudz jauniešu iesaistās NVO vai jaunatnes organizāciju, kā arī Bērnu un jaunatnes centra aktivitātēs.

Dati liecina, ka jaunieši reti iesaistās brīvprātīgajā darbā (16%) vai vietējās kopienas aktivitātēs (8%).

#6

Anketā jaunieši brīvā formā tika lūgti ierakstīt, kas viņus motivētu vairāk iesaistīties dažādās līdzdalības aktivitātēs.

Salīdzinoši visbiežāk jaunieši norādījuši, ka motivētu, ja runātu par viņiem tuvām tēmām (20%). 16% norāda uz brīvā laika nepieciešamību. 14% jauniešu vēlētos plašāku informāciju un reklāmu par aktivitātēm, bet 13% motivētu, ja iesaistītos draugi un paziņas.

Galvenie secinājumi

#7

Dažādu iespēju pieejamību pilsētā jaunieši kopumā vērtē pozitīvi. Pozitīvākie pieejamības vērtējumi sniegti par iespējām apmeklēt kultūras pasākumus (65% vērtē, ka ir lielas iespējas), iesaistīties mākslas vai mūzikas aktivitātēs (60%), sporta aktivitātēs (54%), piedalīties amatiermākslā (49%), apmeklēt pulciņus (48%).

Salīdzinoši lielākais kritisko vērtējumu īpatsvars anketā sniegts par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus jaunatnes jomā (20% novērtē, ka nav nekādu iespēju, 46%, ka nelielas iespējas), ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē (attiecīgi – 19% un 53%), piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs (13% un 38%).

Jāpiebilst, ka daļa jauniešu arī norāda – viņiem konkrētās iespējas neinteresē. Piemēram, 33% norāda, ka viņus neinteresē vietējās kopienas aktivitātes, 29% neinteresē NVO un jaunatnes organizāciju aktivitātes, 22% jauniešu projekti.

#8

Lūgti ierakstīt ieteikumus par to, kādas pieejamas iespējas un aktivitātes vēlētos Liepājas pilsētā, jaunieši visbiežāk norādījuši kultūras un izklaides, interešu izglītības, kā arī aktīvās atpūtas un sporta aktivitātes.

Kopumā jaunieši nosaukuši 149 konkrētus ierosinājumus. Nevienas no tām nav tādas, ko būtu norādījušie vienlaikus vairākums jauniešu, tomēr salīdzinoši visbiežāk jauniešus vieno vēlme pēc koncertiem (20%), teātra (13%), karjeras izglītības un palīdzības profesijas izvēlē (13%), jauniešu projektiem (13%), arī tālākizglītības (12%) un vietām, kur jauniešiem tikties un uzturēties (12%).

Galvenie secinājumi

#9

Kā ērtākos informācijas avotus par dažādām iespējām jaunieši visbiežāk nosaukuši e-klasi/mykoob (60%), skolotājus un skolas darbiniekus (56%), skolā izvietotus plakātus un informāciju (56%).

Kā ērtu informācijas ieguves veidu jaunieši norādījuši arī Liepājas oficiālos sociālo tīklu kontus (49%), skolu mājas lapas (41%), aktivitāšu īstenotāju sociālo tīklu kontus (39%), Liepājas mājas lapu (37%). Tāpat daudz jauniešu norādījuši, ka ērta būtu speciāla Liepājas jauniešiem paredzēta interneta platforma, ja tāda tiktu izveidota (43%).

#10

Lai gan absolūtais vairākums (78%) jauniešu novērtējuši, ka Liepājā jūtas droši, tomēr tikai 25% no viņiem sniedz galēji pozitīvu vērtējumu ('ļoti droši'). Savukārt, kopumā 22% jauniešu novērtē, ka pilsētā jūtas drīzāk nedroši (17%) vai pat ļoti nedroši (5%).

To, ka jūtas pilsētā droši, biežāk apgalvo jaunieši, kas dzīvo Dienvidrietumos un Ezerkrastā. Savukārt, nedroši pilsētā vairāk jūtas Karostā un Tosmarē dzīvojošie.

Galvenie secinājumi

#11

Pārāk liela slodze mācībās (54%) un pārāk ilgs datora (53%) un sociālo tīklu (47%) lietošanas laiks ir jauniešu visbiežāk nosauktās mentālās veselības problēmsituācijas.

Liela daļa jauniešu saskārušies arī ar dusmām, aizkaitināmību (45%), bezmiegu (41%), problēmām ar ēšanu vai svaru (35%).

Katram trešajam bijusi trauksme vai panika (34%), nomāktība (33%), vientulības sajūta (33%), uzmācīgas domas (31%).

Katrs desmitais jauniešs atzinis, ka viņam bijušas pašnāvības domas, bet 8% saskārušies ar apcelšanu un izsmiešanu skolā.

#12

Kopumā 94% respondentu norāda, ka pilsētā būtu nepieciešami speciālisti, kas palīdzētu jauniešiem.

Visbiežāk tiek norādīts uz nepieciešamību pēc psihologa ārpus skolas (57%), kā arī speciālista vai personas, ar kuru nepieciešamības gadījumā varētu aprunāties (54%).

Jauniešu statistisks raksturojums

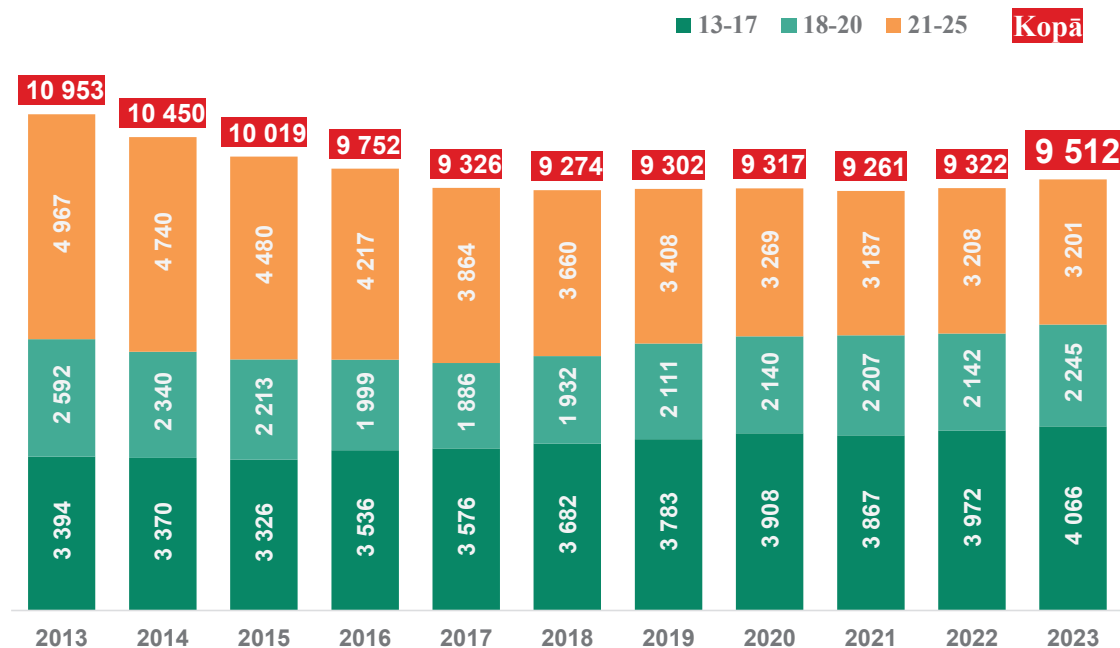
Statistika: jauniešu skaits

2023. gada sākumā Liepājā dzīvoja 9 512 jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem. Tas ir par 13% mazāk nekā pirms 10 gadiem.

Līdz 2018. gadam jauniešu skaits pilsētā katru gadu samazinājies, bet pēdējo piecu gadu laikā tas bijis pieaugošs (izņemot 2021. gadu, kad statistikā uzrādās samazinājums). Salīdzinoši lielākais jauniešu skaita pieaugums novērojams 2023. gadā, kad Liepājā ir par 190 jauniešiem vairāk, nekā gadu iepriekš.

43% no visiem ir nepilngadīgi jaunieši (13-17), 24% vecumā no 18 līdz 20 gadiem, bet 34% vecumā no 21 līdz 25 gadiem.

Liepājas valstspilsētā dzīvo 3,9% no visiem Latvijas jauniešiem.

Liepājā dzīvo 3,9% no visiem Latvijas jauniešiem (241 177)

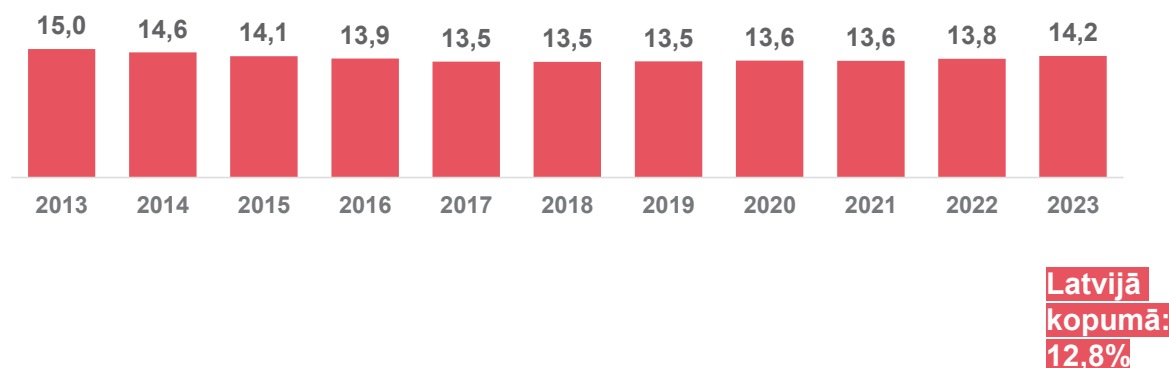
Datu avots: Oficiālās statistikas portāls: <https://data.stat.gov.lv/>. Autoru aprēķini.

Statistika: jauniešu īpatsvars

Jaunieši vecumā no 13 līdz 25 gadiem veido 14,2% no visiem Liepājas iedzīvotājiem. Pēdējo piecu gadu laikā novērojams neliels, bet stabils, jauniešu īpatsvara pieaugums – no 13,9% 2018. gadā līdz 14,2% 2023. gadā. Tas saistīts ar faktu, ka iedzīvotāju kopskaits Liepājā šajā laika periodā samazinās.

Liepājas rādītājs ir būtiski augstāks, nekā Latvijā kopumā, kur tikai 12,8% no visiem iedzīvotājiem ir jaunieši.

Jauniešu (13-25) īpatsvars Liepājas iedzīvotāju kopskaitā

Datu avots: Oficiālās statistikas portāls: <https://data.stat.gov.lv/>. Autoru aprēķini.

**Apmierinātība ar Liepājas pilsētu kā
vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt
brīvo laiku, strādāt**

Apmierinātība ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, mācīties un pavadīt brīvo laiku

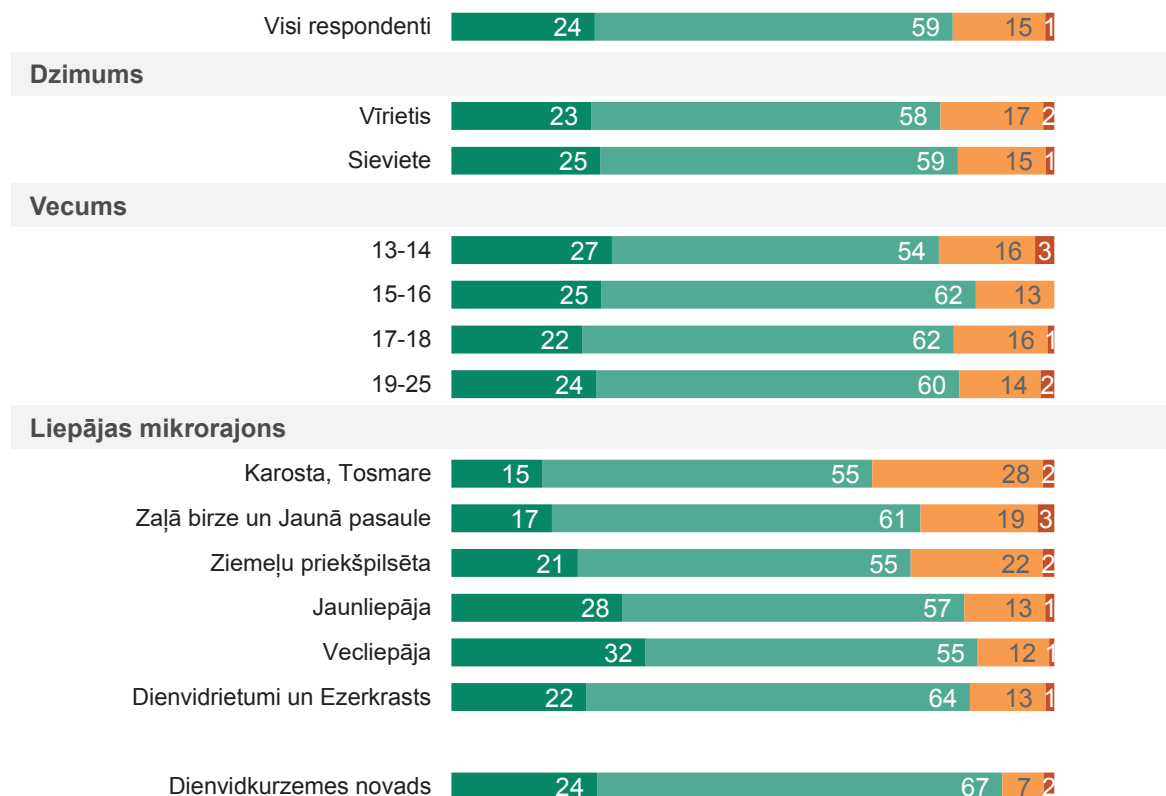
Absolūtais vairākums (83%) jauniešu novērtē, ka ir apmierināti ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku. Jāpiebilst gan, ka tikai 24% ir pauduši galēji pozitīvus novērtējumus, kamēr vairākums (59%) drīzāk pozitīvus.

Biežāk pozitīvos vērtējumus snieguši 15-16 gadīgie (87% pozitīvo vērtējumu), kā arī Vecliepājā (87%) un Jaunliepājā (85%) dzīvojošie.

Kritiskus vērtējumus pauduši tikai 16% jauniešu un biežāk tie bijuši 13-14 gadīgie (19% kritisko vērtējumu), Karostā un Tosmarē dzīvojošie (30%).

Q1. Ja vērtē kopumā – cik apmierināts/-a Tu esi ar Liepājas pilsētu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

% ■ Pilnībā apmierināts (9-10) ■ Drīzāk apmierināts (6-8) ■ Drīzāk neapmierināts (3-5) ■ Pilnībā neapmierināts (1-2)

Apmierinātība ar Liepāju kā vietu, kur dzīvot, mācīties un pavadīt brīvo laiku

Salīdzinot ar 2019. gada aptauju, izmaiņas ir statistiski nebūtiskas – pozitīvos vērtējumus sniegušo īpatsvars mainījies no 80% uz 83%. To, vai tas iezīmē izmaiņu tendenci vai ir tikai konkrētā brīža svārstība, varēs drošticami interpretēt nākamajā aptaujā.

Q1. Ja vērtē kopumā – cik apmierināts/-a Tu esi ar Liepājas pilsētu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

Izmaiņas: 2023 vs 2019.

% ■ Pilnībā apmierināts (9-10) ■ Drīzāk apmierināts (6-8) ■ Drīzāk neapmierināts (3-5) ■ Pilnībā neapmierināts (1-2)

Neapmierinātības ar Liepāju iemesli

Tie jaunieši, kas nebija snieguši pilnībā pozitīvu novērtējumu (arī tie, kas sniedza drīzāk pozitīvu!), tika lūgti norādīt būtiskākos iemeslus, kādēļ nav pilnībā apmierināti ar Liepājas pilsētu. Atbilžu biežums tika aprēķināts pret visiem aptaujātajiem jauniešiem, lai sniegtu iespēju novērtēt katra iemesla izplatību mērķgrupā kopumā.

No visiem Liepājas jauniešiem 29% norādījuši, ka pilsētā nav pietiekami atpūtas un izklaides vietu. Tas ir biežākais iemesls jauniešu nepilnīgai apmierinātībai ar pilsētu.

Tāpat salīdzinoši bieži norādīts uz nodarbinātības iespēju trūkumu – to min aptuveni katrs desmitais pilsētas jauniešis.

Dažādas citas atbildes norādītas izteikti retāk.

Q2. Kas ir būtiskākie iemesli, kādēļ neesi pilnībā apmierināts/-a ar Liepājas pilsētu kā vietu, kur dzīvot, mācīties, pavadīt brīvo laiku, strādāt?

% ■ Pilnībā apmierināts (9-10) ■ Drīzāk apmierināts (6-8) ■ Drīzāk neapmierināts (3-5) ■ Pilnībā neapmierināts (1-2)

Būtiskākie neapmierinātības iemesli

NB! Atbilžu biežums norādīts no visiem jauniešiem, lai būtu iespējams vērtēt iemeslu izplatību visā jauniešu mērķgrupā kopumā!

Attēlotas atbildes, kuras minējuši vismaz 2% jauniešu.

Jauniešu aktivitātes

Jauniešu aktivitātes

Kopumā 91% jauniešu gada ietvaros ir piedalījušies kādās no aktivitātēm. Tai pat laikā tas nozīmē, ka gandrīz katrs desmitais jauniešis nav bijis iesaistīts nevienā aktivitātē (nav apmeklējis pasākumus, pats nav iesaistījies kā līdzdalībnieks).

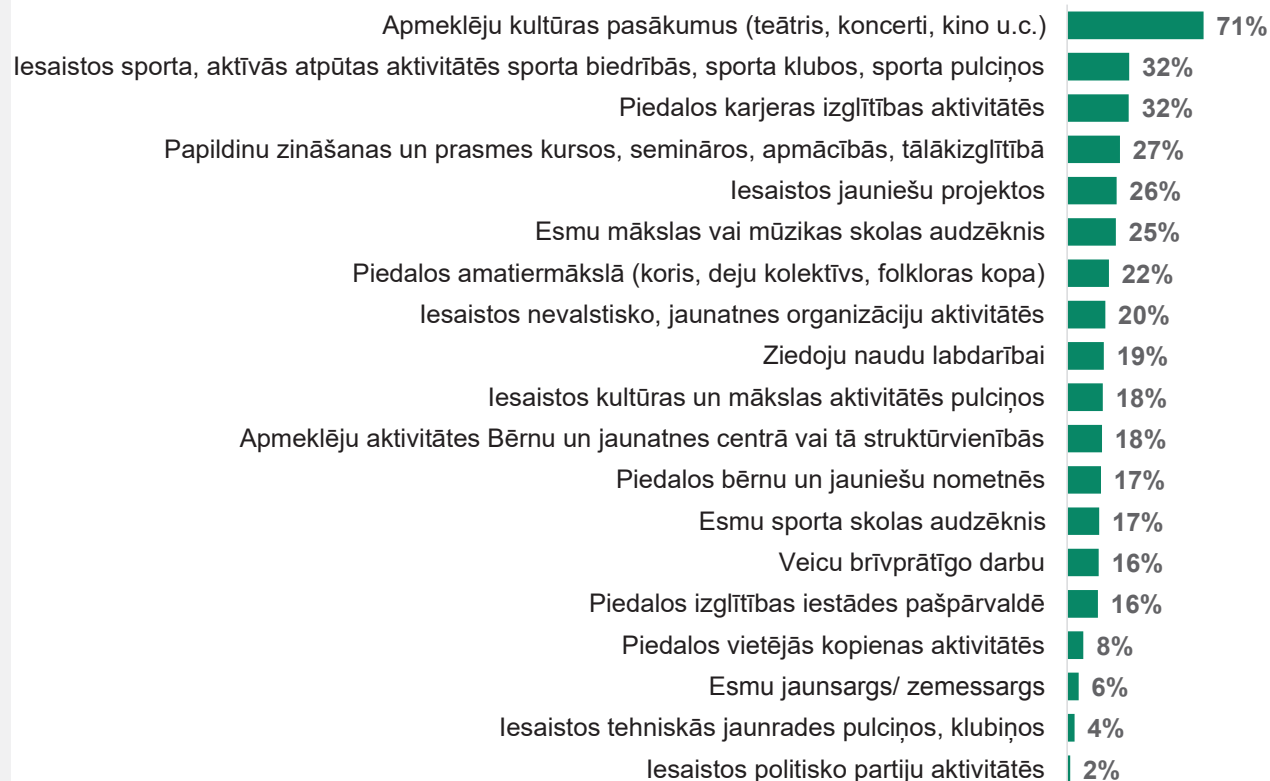
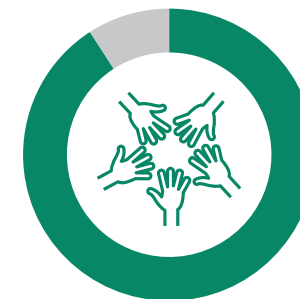
Biežākā jauniešu aktivitāte ir kultūras pasākumi – tajos piedalījušies 71% jauniešu. Katrs trešais jauniešis iesaistās sporta aktivitātēs, kā arī karjeras izglītības aktivitātēs.

Aptuveni katrs ceturtais jauniešis iesaistās tālākizglītībā, jauniešu projektos, mākslas un mūzikas skolās. Amatiermākslā piedalās katrs piektais jauniešis. Tik pat daudz jauniešu iesaistās NVO vai jaunatnes organizāciju, kā arī Bērnu un jaunatnes centra aktivitātēs.

Dati liecina, ka jaunieši reti iesaistās brīvprātīgajā darbā (16%) vai vietējās kopienas aktivitātēs (8%).

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Liepājas pilsētā?

91% ir iesaistījušies aktivitātēs pēdējo 12 mēnešu laikā

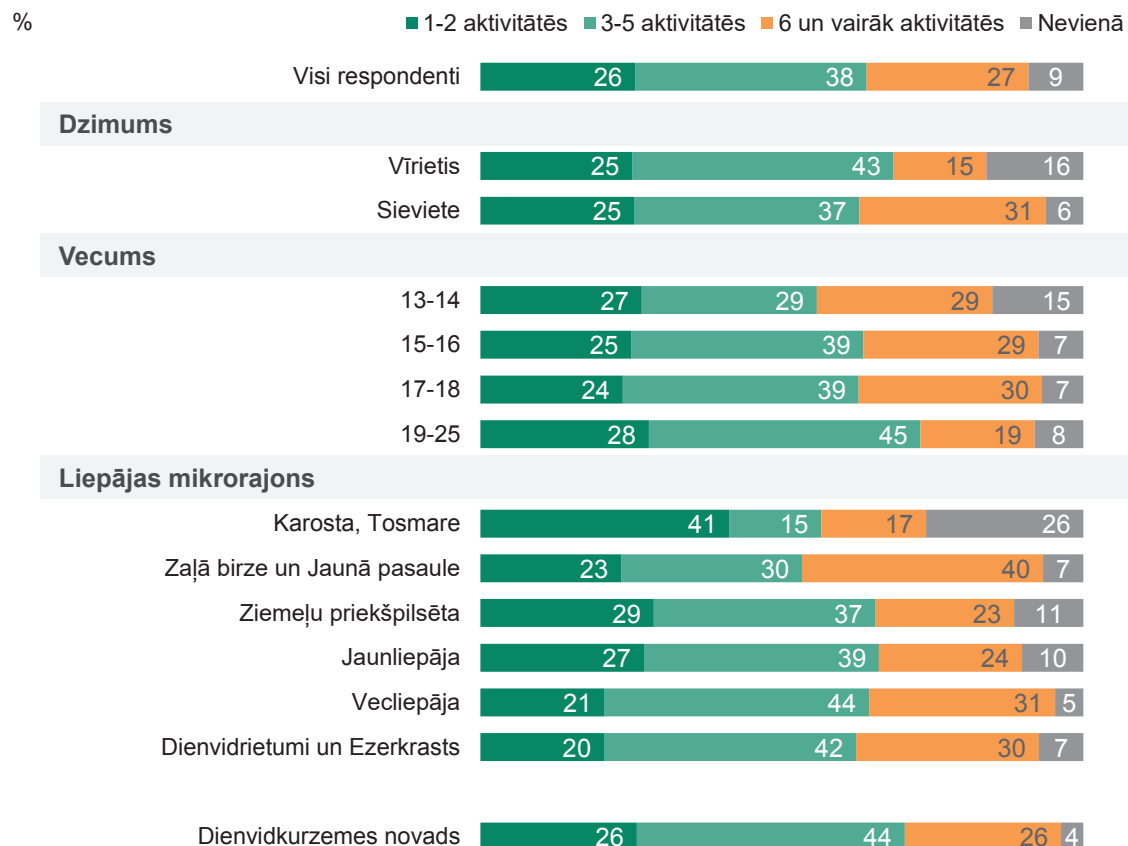
Jauniešu aktivitātes

Dati liecina, ka neaktīvo jauniešu īpatsvars izteikti lielāks ir vīriešu vidū (16% nav piedalījušies nevienā aktivitātē gada laikā), 13-14 gadīgo grupā (15%), Karostā un Tosmarē dzīvojošo vidū (26%).

Savukārt, ja vērtē pēc aktivitāšu daudzuma, tad novērojams, ka izteikti aktīvākas jauniešu mērķgrupas ir: sievietes (31% sieviešu ir piedalījušās 6 un vairāk aktivitātēs), Zaļajā birzī un Jaunajā pasaulē dzīvojošie (40%), Vecliepājā dzīvojošie (31%).

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Liepājas pilsētā?

Aktivitāšu intensitāte

Jauniešu aktivitātes

Sociāli demogrāfiskie dati liecina, ka vīrieši biežāk nekā sievietes piedalās sporta un NVO aktivitātēs. Visu pārējo aktivitāšu gadījumā sieviešu iesaiste ir izteikti lielāka, īpaši kultūras pasākumos (piedalās 78% sieviešu, 53% vīriešu), karjeras izglītībā (attiecīgi – 37% un 19%), amatiermākslā (26% un 11%).

Vecumgrupu aspektā liela daļa datu atšķirības skaidrojamas ar katras grupas specifiku (piemēram, karjeras izglītība nav aktuāla 13-14 gadīgajiem), bet atsevišķas specifiskas atšķirības ir identificējas. Dalība amatiermākslā izteikti samazinās līdz ar vecuma pieaugšanu (ja 13-14 gadīgo vidū piedalās 30%, tad 19-25 gadīgo vidū vairs tikai 14%). Līdzīga sakarība novērojama attiecībā uz aktivitātēm BJC.

Atšķirības novērojama arī ikdienas valodas mērķgrupās. Kopumā novērojams, ka citu (ne latviešu) valodu grupās līdzdalība ir izteikti zemāka (kopumā 16% nav piedalījušies nevienā aktivitātē).

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Liepājas pilsētā?

Dzimuma, vecuma un valodas dalījumā

	%	Visi	Dzimums		Vecums				Valoda ģimenē	
			Vīrietis	Sieviete	13-14	15-16	17-18	19-25	Latviešu	Cita
PERSONĪGI IESAISTĪJIES PĒDĒJO 12 MĒNEŠU LAIKĀ LIEPĀJĀ	91	84	94	85	93	93	92	92	84	
Apmeklēju kultūras pasākumus	71	53	78	51	77	76	73	74	51	
Iesaistos sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs	32	39	30	40	36	31	21	33	29	
Piedalos karjeras izglītības aktivitātēs	32	19	37	17	35	44	25	33	24	
Papildinu zināšanas un prasmes apmācībās, tālākizglītībā	27	20	30	14	24	34	37	29	17	
Iesaistos jauniešu projektos	26	20	28	24	28	27	24	27	19	
Esmu mākslas vai mūzikas skolas audzēknis	25	18	28	17	28	30	24	25	27	
Piedalos amatiermākslā	22	11	26	30	20	24	14	23	13	
Iesaistos nevalstisko, jaunatnes organizāciju aktivitātēs	20	24	19	13	19	23	22	18	30	
Ziedoju naudu labdarībai	19	13	21	16	16	21	23	20	13	
Iesaistos kultūras un mākslas aktivitātēs pulciņos	18	9	21	27	20	19	11	19	16	
Apmeklēju aktivitātes Bērnu un jaunatnes centrā vai tā struktūr.	18	15	19	27	21	16	9	19	13	
Piedalos bērnu un jauniešu nometnēs	17	17	17	31	19	15	8	17	19	
Esmu sporta skolas audzēknis	17	20	16	26	20	13	8	16	17	
Veicu brīvprātīgo darbu	16	15	18	12	14	20	18	17	10	
Piedalos izglītības iestādes pašpārvaldē	16	15	17	10	19	17	16	18	6	
Piedalos vietējās kopienas aktivitātēs	8	7	9	9	5	8	12	9	4	
Esmu jaunsargs/ zemessargs	6	10	4	6	9	4	5	7	1	
Iesaistos tehniskās jaunrades pulciņos, klubiņos	4	6	3	7	1	5	2	4	1	
Iesaistos politisko partiju aktivitātēs	2	3	1	1	1	1	4	2	1	
NEVIENĀ NO ŠĪM	9	16	6	15	7	7	8	8	16	

Jauniešu aktivitātes

Dzīvesvietas grupās datu atšķirības ir ļoti izteiktas. Piemēram: lai gan kopumā Zaļajā birzī un Jaunajā pasaulē dzīvojošie jaunieši ir izteikti aktīvi dažādās aktivitātēs, vienlaikus viņi izteikti retāk piedalās mākslas un mūzikas skolās un BJC aktivitātēs; lai gan Karostas un Tosmares jaunieši ir izteikti mazaktīvi, tomēr vienlaikus šajā apkaimē vērojama salīdzinoši augstāka jauniešu iesaiste tehniskās jaunrades pulciņos; vietējās kopienas aktivitātēs salīdzinoši vairāk piedalās jaunieši Zaļajā birzī/Jaunā pasaulē; u.c. Daļu no datu atšķirībām, visdrīzāk, var saistīt ar konkrēto aktivitāšu pieejamību konkrētajās apdzīvotajās vietās.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Liepājas pilsētā?

Dzīvesvietas dalījumā

	%	Visi	Karosta, Tosmare	Zaļā birze un Jaunā pasaule	Ziemeļu priekšpilsēta	Jaunliepāja	Vecliepāja	Dienvidrietumi un Ezerkrasts	Dienvidkurzemes novads
PERSONĪGI IESAISTĪJIES PĒDĒJO 12 MĒNEŠU LAIKĀ LIEPĀJĀ	91	74	93	89	90	95	93	96	
Apmeklēju kultūras pasākumus	71	48	73	63	56	79	78	83	
Iesaistos sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs	32	15	43	34	29	34	39	30	
Piedalos karjeras izglītības aktivitātēs	32	22	40	34	24	33	34	41	
Papildinu zināšanas un prasmes apmācībās, tālākizglītībā	27	20	40	23	19	37	25	33	
Iesaistos jauniešu projektos	26	17	43	25	32	25	25	24	
Esmu mākslas vai mūzikas skolas audzēknis	25	9	13	14	29	40	25	28	
Piedalos amatiermākslā	22	9	30	17	25	22	21	30	
Iesaistos nevalstisko, jaunatnes organizāciju aktivitātēs	20	13	30	26	24	19	20	9	
Ziedoju naudu labdarībai	19	15	27	17	17	19	24	13	
Iesaistos kultūras un mākslas aktivitātēs pulciņos	18	9	20	8	27	24	17	30	
Apmeklēju aktivitātes Bērnu un jaunatnes centrā vai tā struktūr.	18	15	13	16	14	24	18	20	
Piedalos bērnu un jauniešu nometnēs	17	13	27	21	15	18	18	15	
Esmu sporta skolas audzēknis	17	13	23	21	17	13	21	7	
Veicu brīvprātīgo darbu	16	7	30	15	14	22	13	19	
Piedalos izglītības iestādes pašpārvaldē	16	11	17	21	8	17	18	17	
Piedalos vietējās kopienas aktivitātēs	8	4	13	9	8	8	5	13	
Esmu jaunsargs/ zemessargs	6	7	10	7	5	4	8	2	
Iesaistos tehniskās jaunrades pulciņos, klubiņos	4	7	7	3	3	4	2	6	
Iesaistos politisko partiju aktivitātēs	2		3		2	2	2	2	
NEVIENĀ NO ŠĪM	9	26	7	11	10	5	7	4	

Jauniešu aktivitātes

Salīdzinot ar 2019. gada aptaujas datiem, gandrīz visās anketā iekļautajās kategorijās (tajās, kuras bijušas identiskas abās aptaujās) novērojama jauniešu aktivitātes samazināšanās. Īpaši izteikti attiecībā uz brīvprātīgo darbu. Tikai tālākizglītībā iesaistīto jauniešu īpatsvars ir pieaudzis – no 23% līdz 27%.

Lielā mērā šīs izmaiņas iespējams saistīt ar pandēmijas sekām – līdzīgas aktivitāšu izmaiņu tendences vērojamas arī citos pētījumos.

Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Liepājas pilsētā?

Izmaiņas: 2023 vs 2019.

Piezīme: salīdzinātas tikai tās kategorijas, kuras tikušas iekļautas abu gadu aptaujās.

	2023	2019
Piedalos karjeras izglītības aktivitātēs	32	40
Papildīnu zināšanas un prasmesursos, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	27	23
Iesaistos jauniešu projektos	26	30
Piedalos amatiermākslā	22	28
Iesaistos nevalstisko, jaunatnes organizāciju aktivitātēs	20	27
Apmeklēju aktivitātes Bērnu un jaunatnes centrā vai tā struktūrvienībās	18	25
Veicu brīvprātīgo darbu	16	38
Piedalos izglītības iestādes pašpārvaldē	16	26
Iesaistos politisko partiju aktivitātēs	2	6

Līdzdalības motivācija un intereses

Motivācija līdzdalībai

Anketā jaunieši brīvā formā tika lūgti ierakstīt, kas viņus motivētu vairāk iesaistīties dažādās līdzdalības aktivitātēs.

Salīdzinoši visbiežāk jaunieši norādījuši, ka motivētu, ja runātu par viņiem tuvām tēmām (20%). 16% norāda uz brīvā laika nepieciešamību. 14% jauniešu vēlētos plašāku informāciju un reklāmu par aktivitātēm, bet 13% motivētu, ja iesaistītos draugi un paziņas.

Q5. Kas Tevi motivētu vairāk iesaistīties brīvprātīgajā darbā, jaunatnes organizācijās, skolēnu pašpārvaldē, jauniešu projektos?

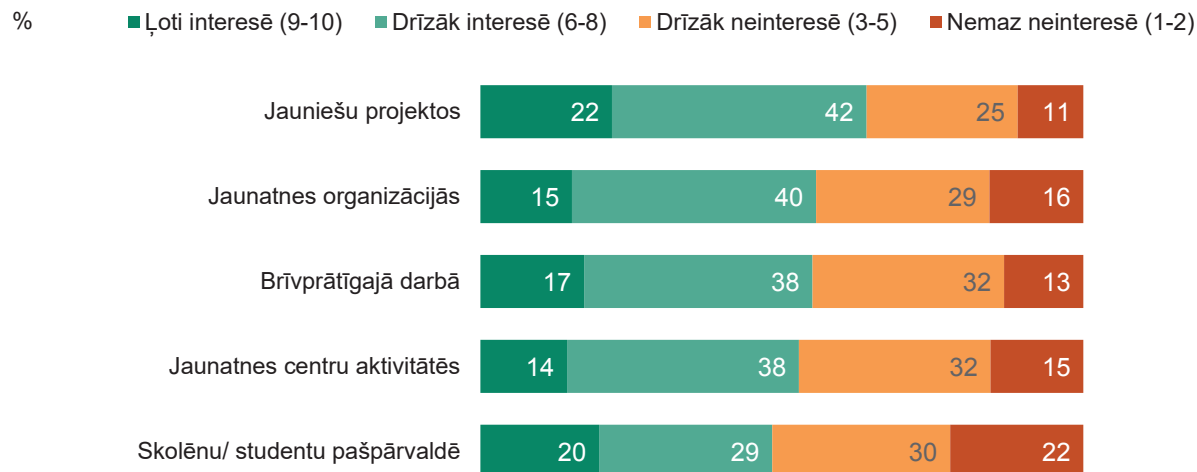
Līdzdalības intereses

Aptaujas anketā jaunieši tika lūgti novērtēt, cik lielā mērā viņus interesē iesaistīties konkrētās jauniešu līdzdalības aktivitātēs. Visbiežāk, 64% gadījumu, jaunieši apgalvojuši, ka viņus interesētu iesaistīties jauniešu projektos. 56% interesētu aktivitātes jaunatnes organizācijās, 55% brīvprātīgais darbs.

Aptuveni puse jauniešu apgalvo, ka viņus interesē aktivitātes jaunatnes centros, kā arī skolēnu/studentu pašpārvaldēs.

Tai pat laikā izteikti liels ir arī to jauniešu īpatsvars, kuri novērtē, ka viņus neinteresē šīs konkrētās aktivitātes. Piemēram, 47% novērtē, ka neinteresē aktivitātes jaunatnes centros, 45% neinteresē brīvprātīgais darbs.

Q4. Kā Tu novērtētu – cik lielā mērā Tevi interesē iesaistīties šādās jauniešu līdzdalības aktivitātēs?

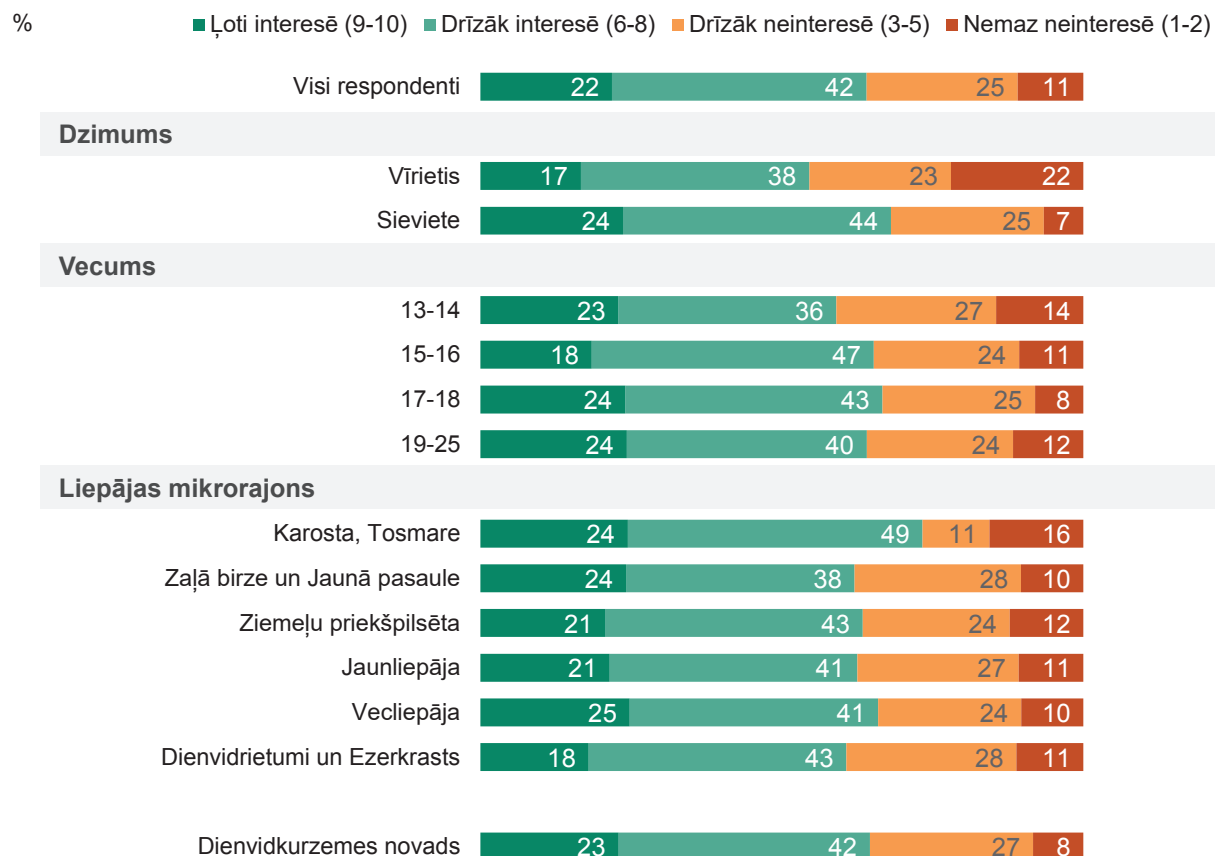

Līdzdalības intereses

Jauniešu projektos iesaistīties lielāku interesi izrāda sievietes, Karostā un Tosmarē dzīvojošie.

Q4. Kā Tu novērtētu – cik lielā mērā Tevi interesē iesaistīties šādās jauniešu līdzdalības aktivitātēs?

Jauniešu projektos

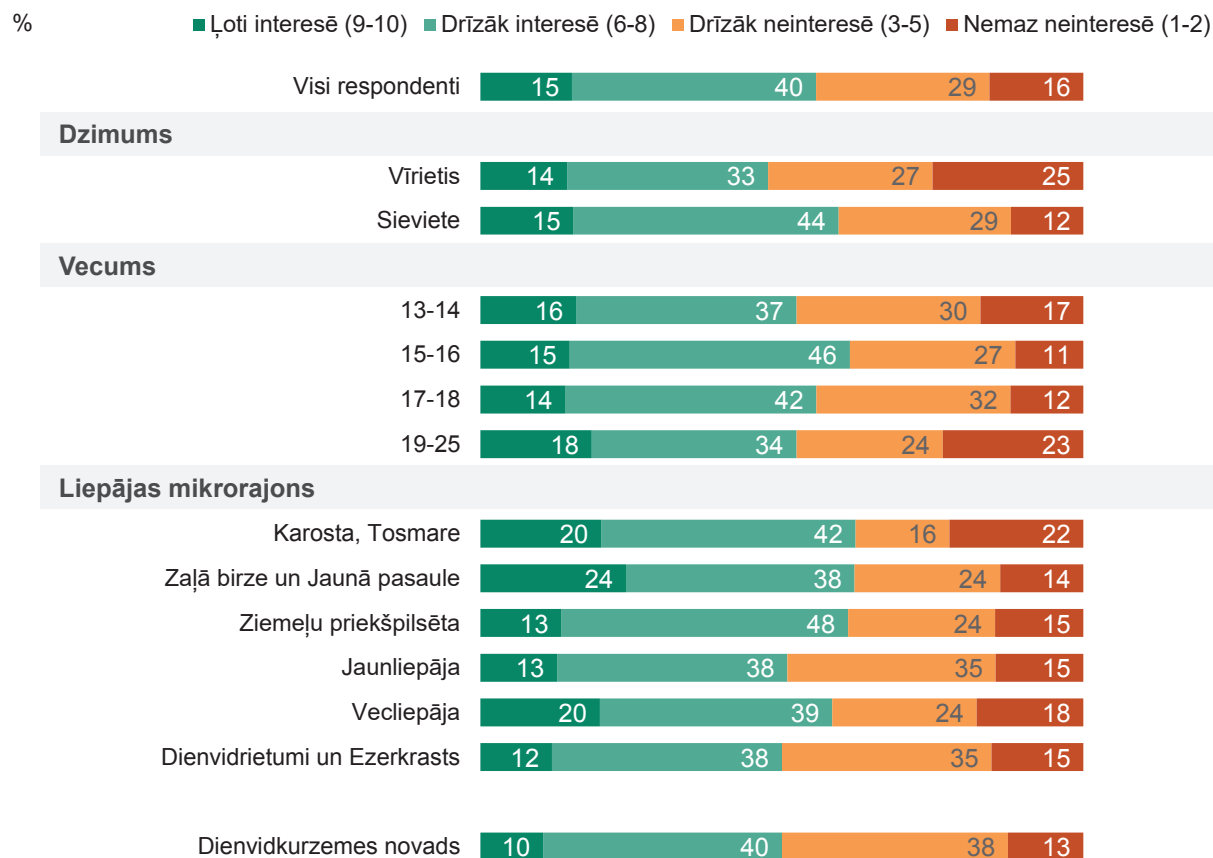

Līdzdalības intereses

Aktivitātes jaunatnes organizācijās vairāk interesē sievietes, 15-16 gadīgos, Karostā, Tosmarē, kā arī Zaļajā birzī un Jaunā pasaulē dzīvojošos.

Q4. Kā Tu novērtētu – cik lielā mērā Tevi interesē iesaistīties šādās jauniešu līdzdalības aktivitātēs?

Jaunatnes organizācijās

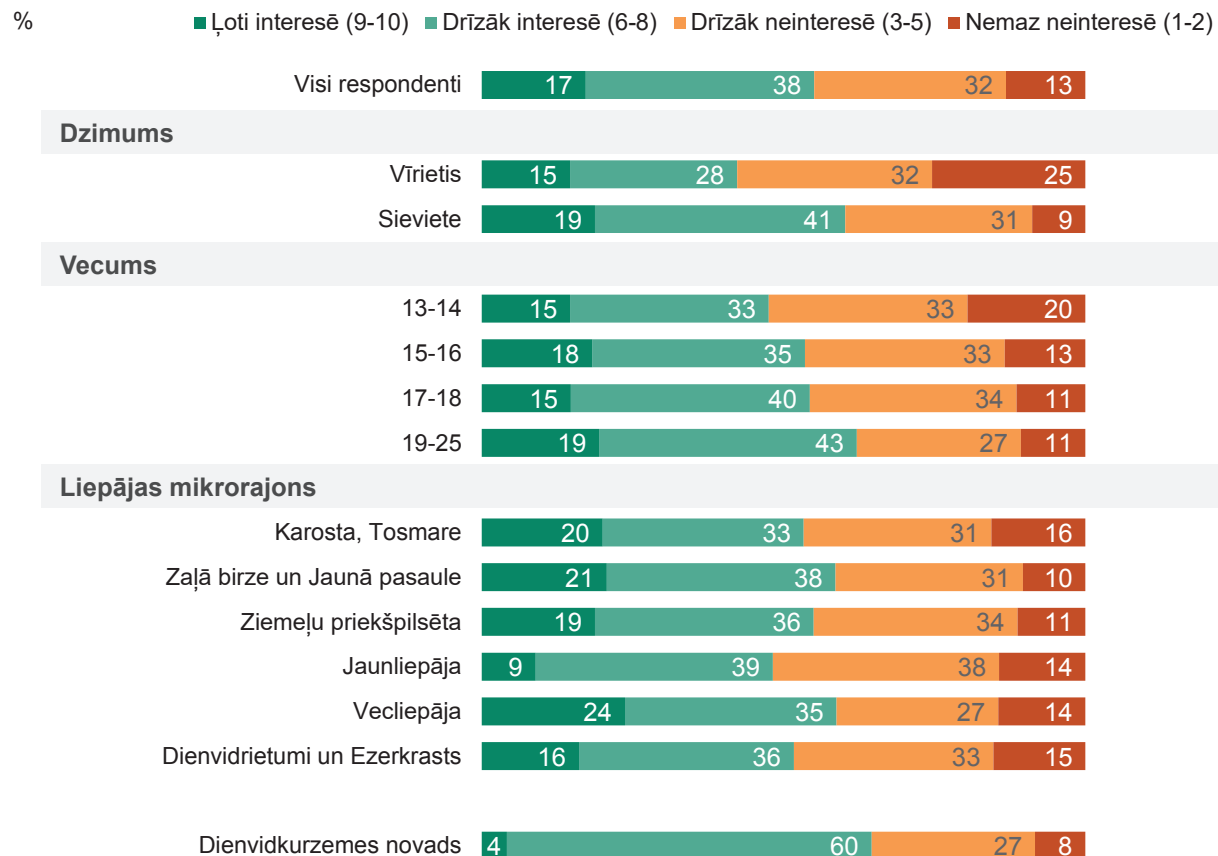

Līdzdalības intereses

Brīvprātīgais darbs vairāk interesē sievietes, pilngadīgos jauniešus, ārpus Liepājas dzīvojošos.

Q4. Kā Tu novērtētu – cik lielā mērā Tevi interesē iesaistīties šādās jauniešu līdzdalības aktivitātēs?

Brīvprātīgajā darbā

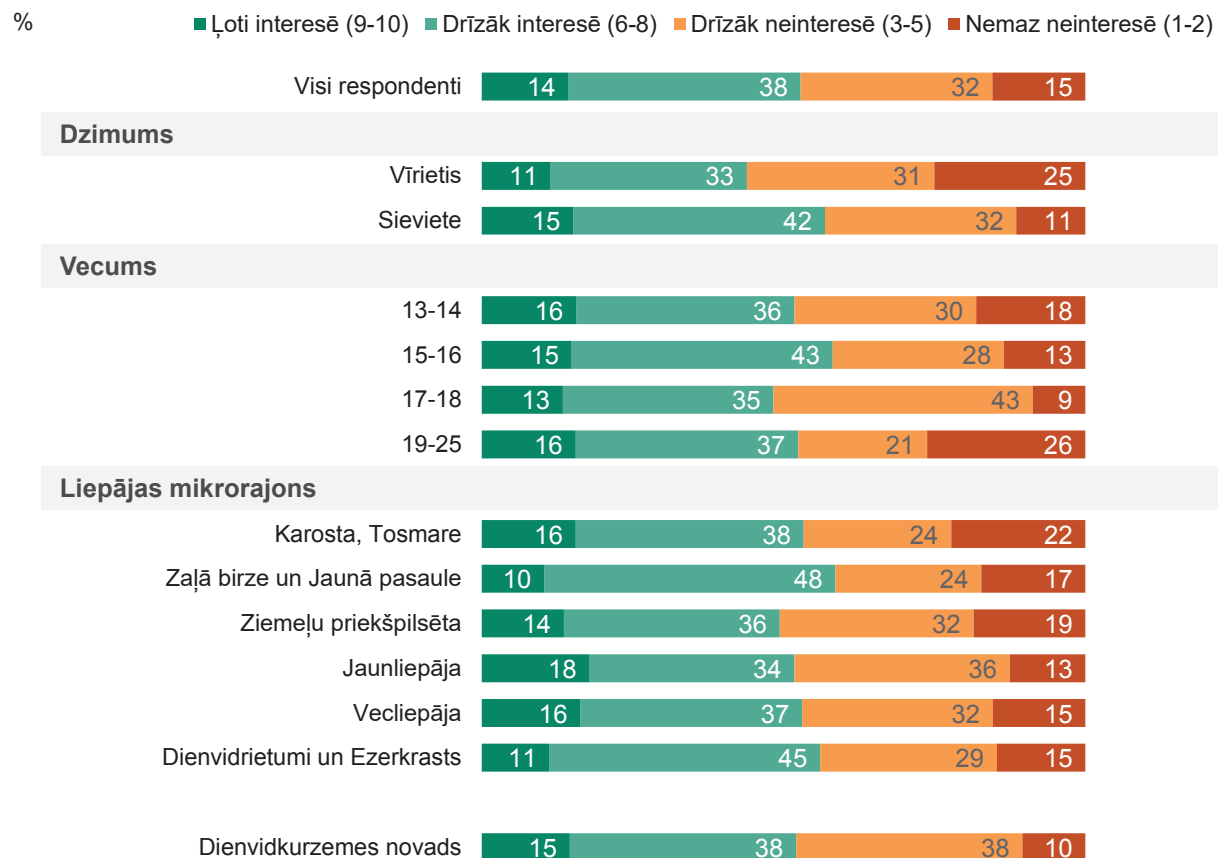

Līdzdalības intereses

Jaunatnes centru aktivitātes vairāk interesē sievietes, 15-16 gadīgos, Zaļās birzs un Jaunās pasaules jauniešus.

Q4. Kā Tu novērtētu – cik lielā mērā Tevi interesē iesaistīties šādās jauniešu līdzdalības aktivitātēs?

Jaunatnes centru aktivitātēs

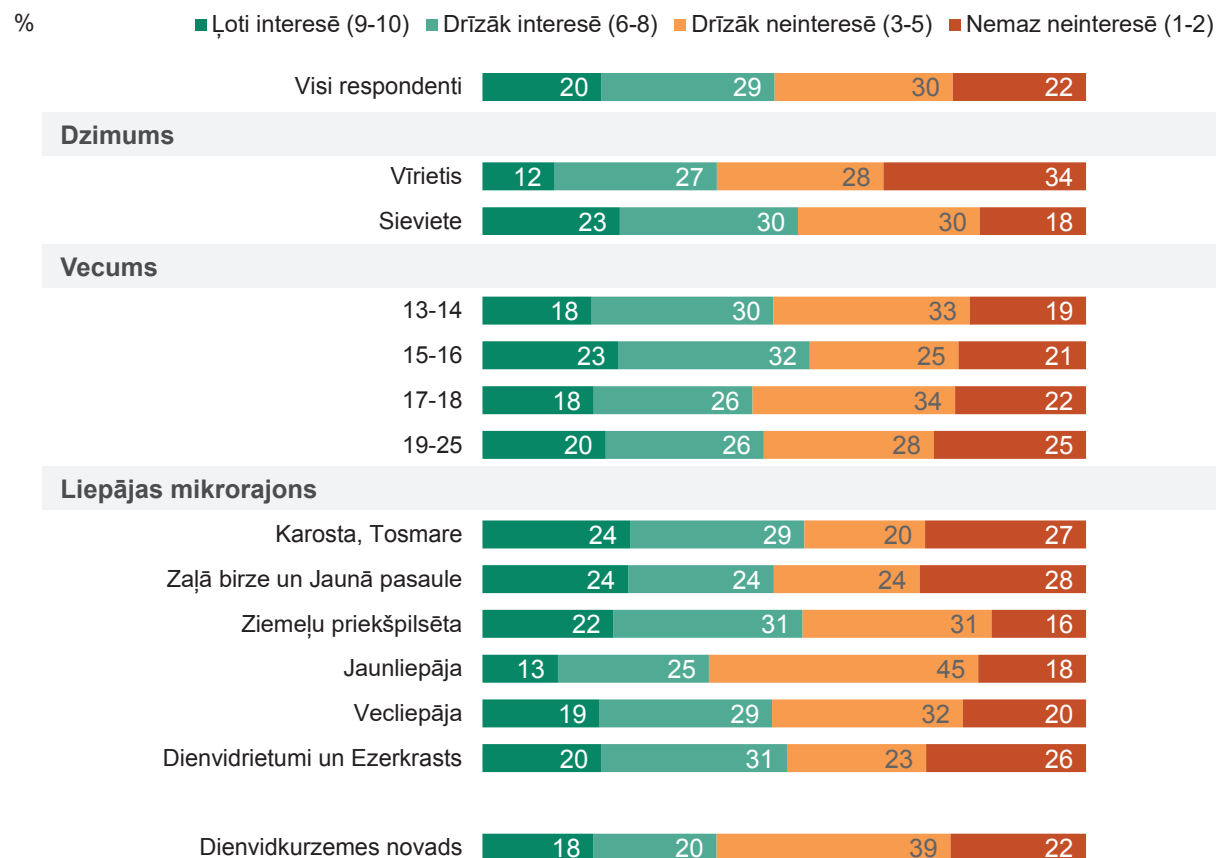

Līdzdalības intereses

Skolēnu/ studentu pašpārvaldē iesaistīties vairāk interesē sievietes, 15-16 gadīgos, Karostā, Tosmarē, kā arī Ziemeļu priekšpilsētā dzīvojošos.

Q4. Kā Tu novērtētu – cik lielā mērā Tevi interesē iesaistīties šādās jauniešu līdzdalības aktivitātēs?

Skolēnu/ studentu pašpārvaldē

Līdzdalības intereses un iespējas

Papildu datu analīze tika veikta, lai noskaidrotu, vai tiem jauniešiem, kuriem ir interese iesaistīties konkrētajās aktivitātēs, ir arī iespējas.

Kopumā dati liecina, ka lielākajai daļai no tiem, kam ir interese, ir arī iespējas.

Kritiskāk iespēju pieejamība vērtēta NVO un jaunatnes organizāciju aspektā – 24% no jauniešiem, kam būtu interese tādās iesaistīties, novērtē, ka viņiem nav tādu iespēju.

Q4. Kā Tu novērtētu – cik lielā mērā Tevi interesē iesaistīties šādās jauniešu līdzdalības aktivitātēs? VS Q7. Tālāk lūgsim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Liepājas pilsētā pieejamās iespējas!

ļespēju un aktivitāšu vēlmes

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Lūgti ierakstīt ieteikumus par to, kādas pieejamas iespējas un aktivitātes vēlētos Liepājas pilsētā, jaunieši visbiežāk norādījuši kultūras un izklaides, interešu izglītības, kā arī aktīvās atpūtas un sporta aktivitātes.

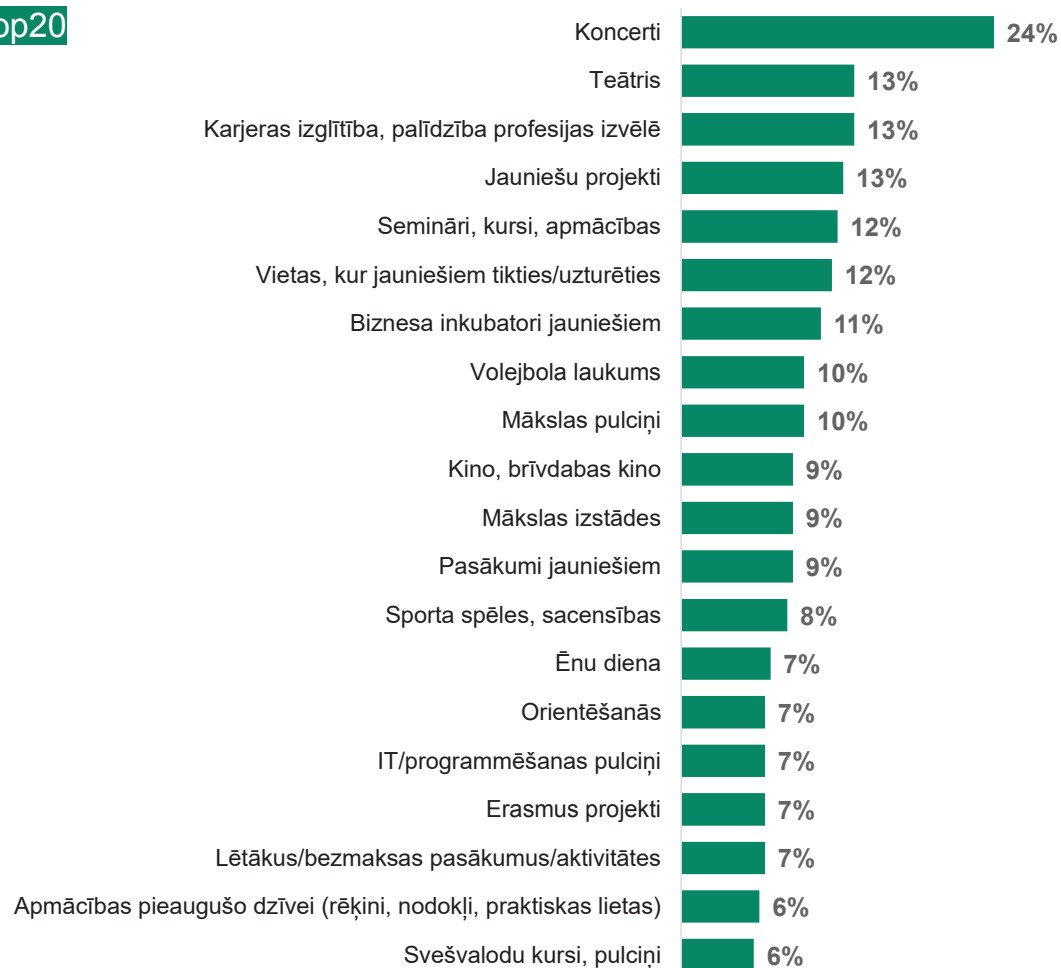
Kopumā jaunieši nosaukuši 149 konkrētus ierosinājumus. Nevienas no tām nav tādas, ko būtu norādījušie vienlaikus vairākums jauniešu, tomēr salīdzinoši visbiežāk jauniešus vieno vēlme pēc koncertiem (20%), teātra (13%), karjeras izglītības un palīdzības profesijas izvēlē (13%), jauniešu projektiem (13%), arī tālākizglītības (12%) un vietām, kur jauniešiem tikties un uzturēties (12%).

Kopumā atbildes liecina par ļoti daudzpusīgām jauniešu interesēm. Nav iespējas kādas konkrētas identificēt kā visbūtiskākās – katram ir savas atšķirīgas intereses un vēlmes.

Nākamajās lapās norādītas detalizēti jauniešu sniegtās atbildes sadalījumā pa tematiskajām grupām.

Q6. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Liepājas pilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Top20

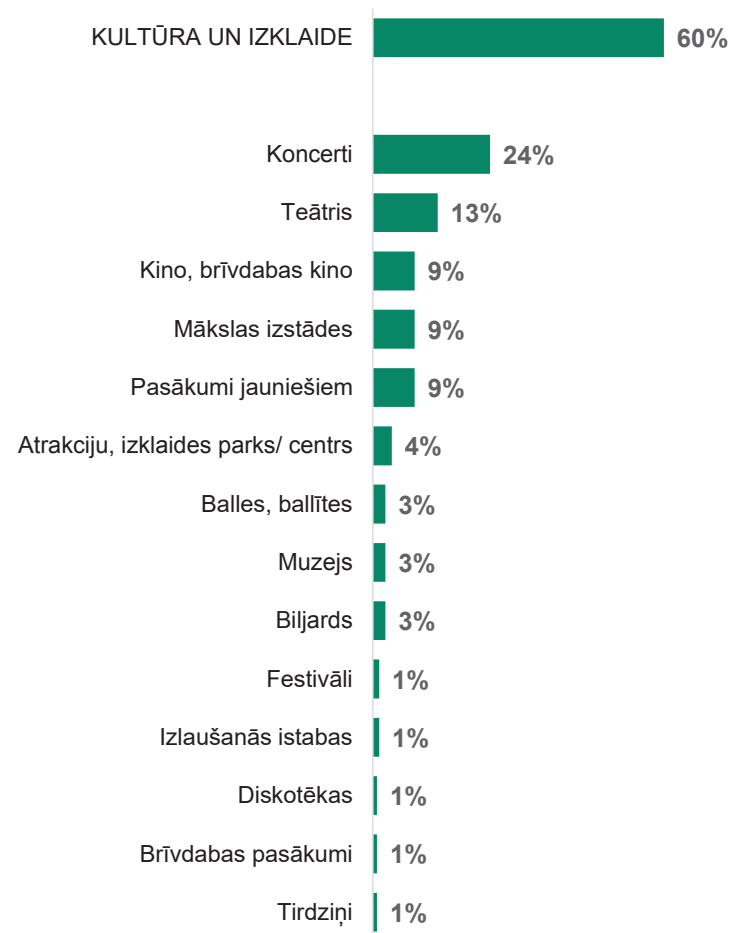

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Kultūra un izklaide

Q6. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Liepājas pilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Attēlotas atbildes, ko minējuši vairāk nekā 1% jauniešu!

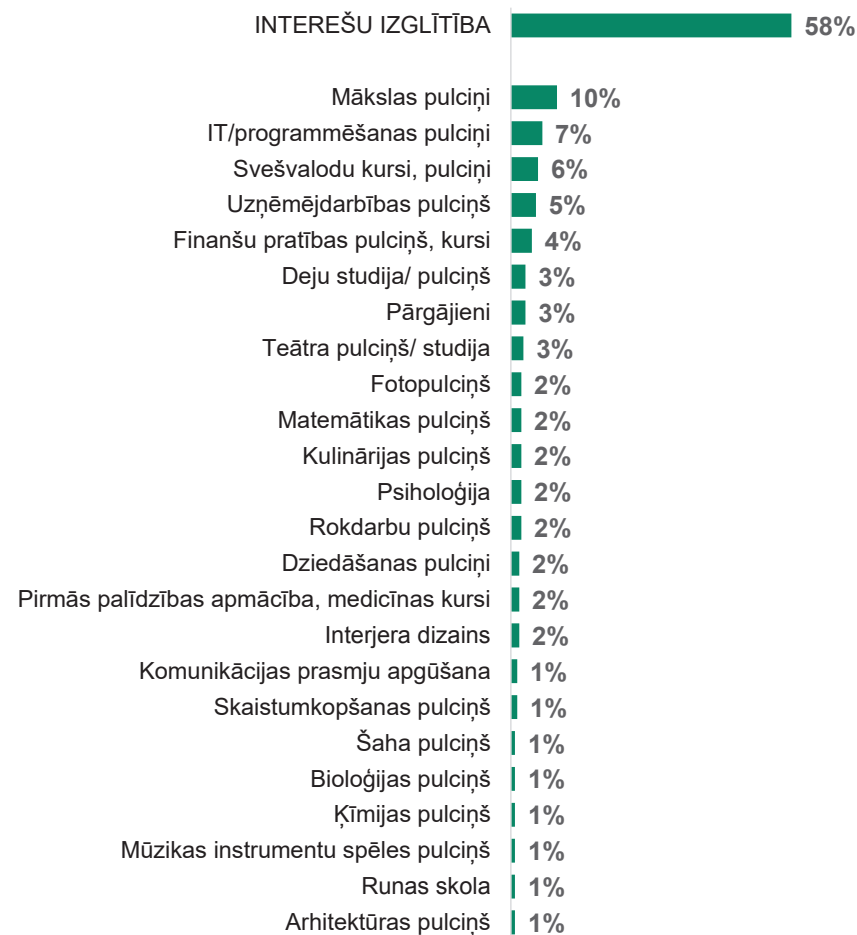

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Interesešu izglītība

Q6. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Liepājas pilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Attēlotas atbildes, ko minējuši vairāk nekā 1% jauniešu!

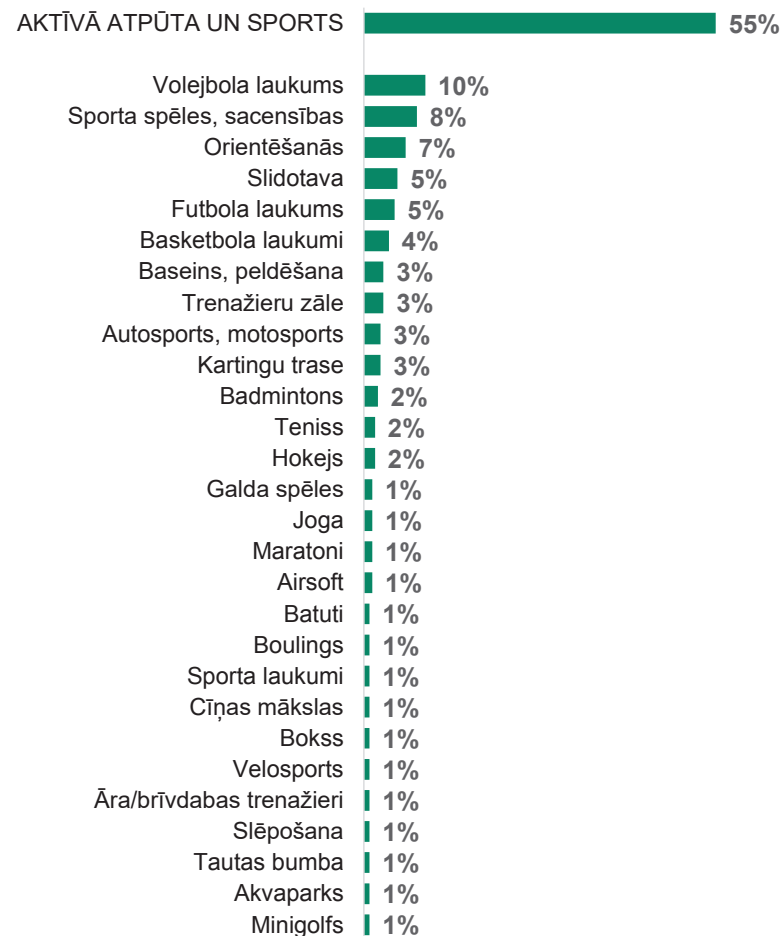

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Aktīvā atpūta un sports

Q6. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Liepājas pilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Attēlotas atbildes, ko minējuši vairāk nekā 1% jauniešu!

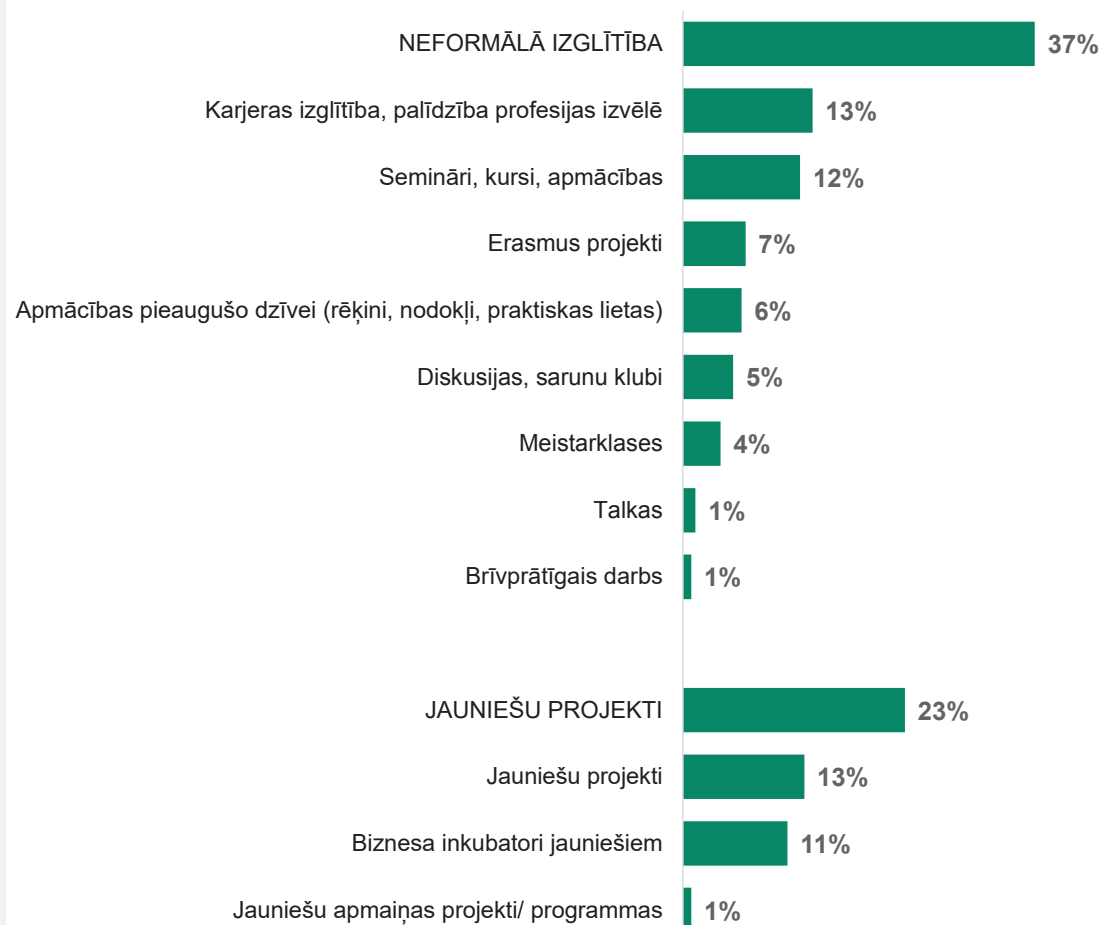
Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Neformālā izglītība

Jauniešu projekti

Q6. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniesiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Liepājas pilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Attēlotas atbildes, ko minējuši vairāk nekā 1% jauniešu!

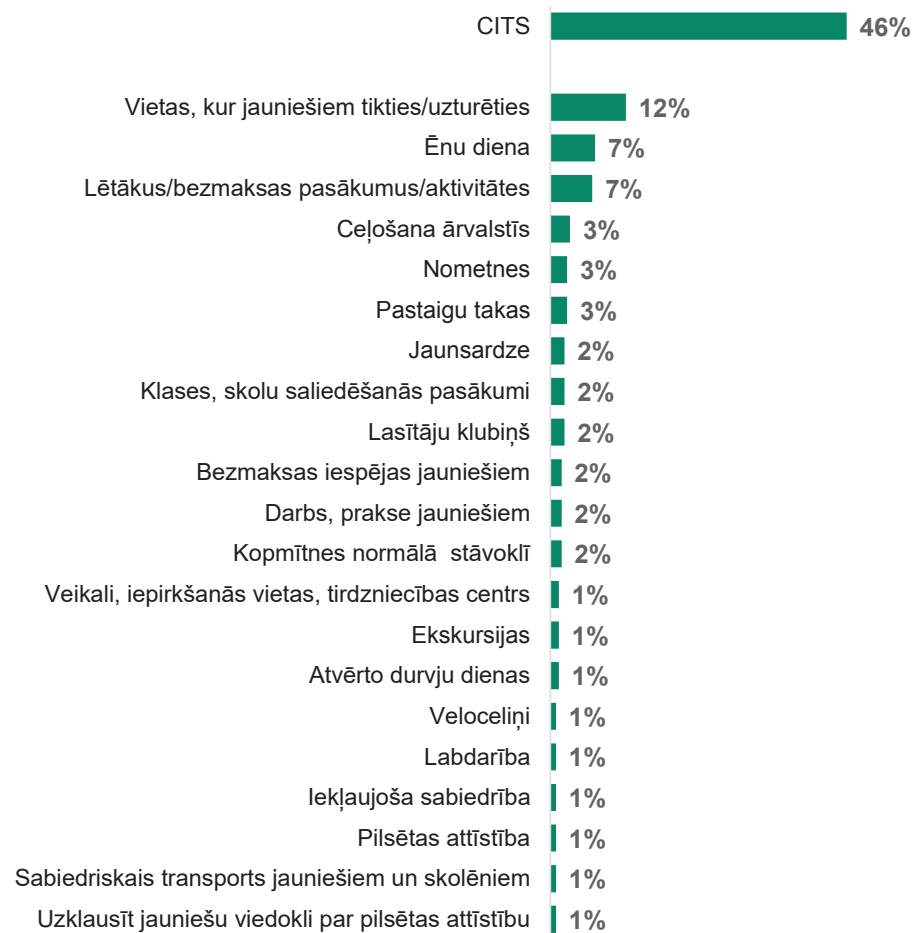

Iespēju un aktivitāšu vēlmes

Citas iespējas

Q6. Šeit aicinām Tevi ierakstīt ieteikumus par to, kādas jauniešiem pieejamas iespējas un aktivitātes Tu vēlētos Liepājas pilsētā. Ieraksti to, kas būtu nepieciešams un interesants tieši Tev!

Attēlotas atbildes, ko minējuši vairāk nekā 1% jauniešu!

lespēju vērtējums

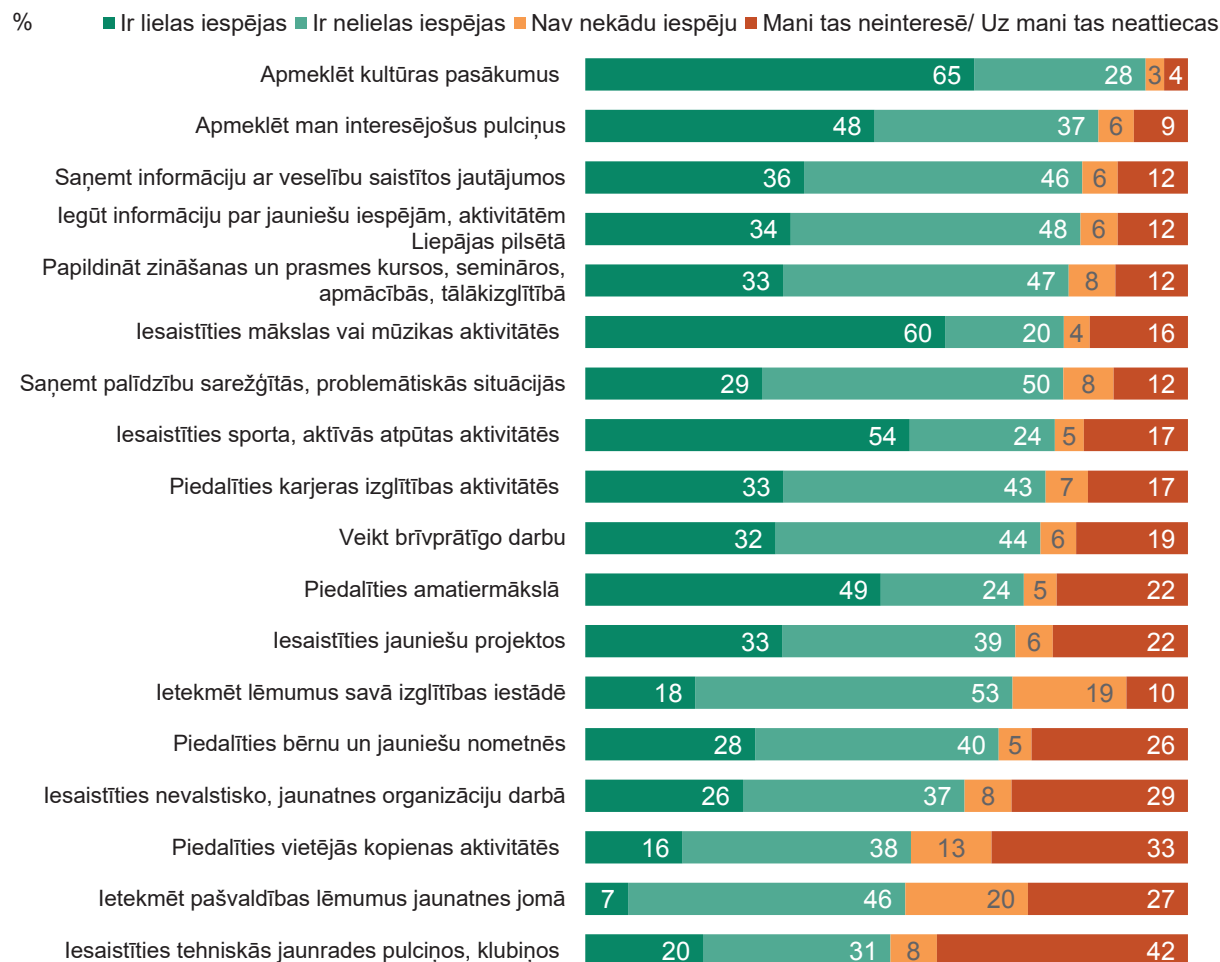
Iespēju vērtējums

Dažādu iespēju pieejamību pilsētā jaunieši kopumā vērtē pozitīvi. Pozitīvākie pieejamības vērtējumi sniegti par iespējām apmeklēt kultūras pasākumus (65% vērtē, ka ir lielas iespējas), iesaistīties mākslas vai mūzikas aktivitātēs (60%), sporta aktivitātēs (54%), piedalīties amatiermākslā (49%), apmeklēt pulciņus (48%).

Salīdzinoši lielākais kritisko vērtējumu īpatsvars anketā sniegts par iespējām ietekmēt pašvaldības lēmumus jaunatnes jomā (20% novērtē, ka nav nekādu iespēju, 46%, ka nelielas iespējas), ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē (attiecīgi - 19% un 53%), piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs (13% un 38%).

Jāpiebilst, ka daļa jauniešu arī norāda, ka viņiem konkrētās iespējas neinteresē. Piemēram, 33% norāda, ka viņus neinteresē vietējās kopienas aktivitātes, 29% neinteresē NVO un jaunatnes organizāciju aktivitātes, 22% jauniešu projekti.

Q7. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Liepājas pilsētā pieejamās iespējas!

Iespēju vērtējums

Dažādās jauniešu sociāli demogrāfiskās mērķgrupās atšķirības ir nebūtiskas. Nedaudz kritiskāk iespēju pieejamību vērtē 13-14 gadīgie, kā arī vīrieši. Bet tas vairāk saistīts ar faktu, ka šīm mērķgrupām arī mazāk interesē konkrētas pieejamās iespējas.

Q7. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Liepājas pilsētā pieejamās iespējas!

Dzimuma, vecuma un valodas dalījumā

	%	Dzimums		Vecums				Valoda ģimenē	
		Vīrietis	Sieviete	13-14	15-16	17-18	19-25	Latviešu	Cita
Apmeklēt kultūras pasākumus	93	86	96	86	97	92	95	93	90
Apmeklēt man interesējošus pulciņus	85	82	87	89	89	84	77	85	85
Saņemt informāciju ar veselību saistītos jautājumos	82	78	86	66	83	91	86	82	85
Iegūt informāciju par jauniešu iespējām, aktivitātēm Liepājas pilsētā	82	81	85	69	89	83	87	83	73
Papildināt zināšanas un prasmes kursus, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	80	78	83	61	79	88	86	80	83
Iesaistīties mākslas vai mūzikas aktivitātēs	79	71	84	83	81	84	70	82	63
Saņemt palīdzību sarežģītās, problemātiskās situācijās	79	75	82	77	81	85	73	80	75
Iesaistīties sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs	78	76	80	80	82	77	71	78	76
Piedalīties karjeras izglītības aktivitātēs	76	67	82	60	79	82	80	76	82
Veikt brīvprātīgo darbu	76	69	79	68	73	76	82	75	80
Piedalīties amatiermākslā	73	61	79	73	72	76	73	75	59
Iesaistīties jauniešu projektos	71	67	73	72	67	74	75	71	71
Ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē	71	67	73	62	76	75	68	71	73
Piedalīties bērnu un jauniešu nometnēs	69	72	69	73	77	67	56	69	67
Iesaistīties nevalstisko, jaunatnes organizāciju darbā	63	62	65	63	67	66	57	62	68
Piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs	54	52	57	49	55	54	60	54	51
Ietekmēt pašvaldības lēmumus jaunatnes jomā	53	53	54	33	56	60	56	54	48
Iesaistīties tehniskās jaunrades pulciņos, klubiņos	51	62	47	44	52	53	49	52	44

Iespēju vērtējums

Interesanti, ka kritiskāk iespēju pieejamību vērtējuši jaunieši, kas dzīvo Jaunliepājā un Vecliepājā. Pozitīvākus novērtējumus snieguši jaunieši, kas dzīvo Ziemeļu priekšpilsētā un ārpus Liepājas, Dienvidkurzemes novadā.

Q7. Tālāk lūgsim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Liepājas pilsētā pieejamās iespējas!

Dzīvesvietas dalījumā

	Visi	Karosta, Tosmare	Zaļā birze un Jaunā pasaule	Ziemeļu priekšpilsēta	Jaunliepāja	Vecliepāja	Dienvidrietumi un Ezerkrasts	Dienvidkurzemes novads
Ir iespējas, %								
Apmeklēt kultūras pasākumus	93	82	89	93	94	95	97	90
Apmeklēt man interesējošus pulciņus	85	81	84	86	79	82	91	93
Saņemt informāciju ar veselību saistītos jautājumos	82	79	89	80	82	89	82	79
Iegūt informāciju par jauniešu iespējām, aktivitātēm Liepājas pilsētā	82	74	83	73	74	89	88	88
Papildināt zināšanas un prasmesursos, semināros, apmācībās, tālākizglītībā	80	81	84	77	71	74	87	89
Iesaistīties mākslas vai mūzikas aktivitātēs	79	67	74	69	82	88	81	90
Saņemt palīdzību sarežģītās, problemātiskās situācijās	79	70	84	78	76	82	83	79
Iesaistīties sporta, aktīvās atpūtas aktivitātēs	78	61	72	78	74	82	86	82
Piedalīties karjeras izglītības aktivitātēs	76	71	78	73	65	74	86	89
Veikt brīvprātīgo darbu	76	78	95	75	76	70	71	86
Piedalīties amatiermākslā	73	74	72	62	74	74	75	81
Iesaistīties jauniešu projektos	71	63	84	66	71	69	75	81
Ietekmēt lēmumus savā izglītības iestādē	71	77	68	67	62	71	71	79
Piedalīties bērnu un jauniešu nometnēs	69	74	67	65	68	71	75	67
Iesaistīties nevalstisko, jaunatnes organizāciju darbā	63	66	84	64	56	61	60	64
Piedalīties vietējās kopienas aktivitātēs	54	69	58	45	56	50	53	68
Ietekmēt pašvaldības lēmumus jaunatnes jomā	53	52	58	45	52	55	53	66
Iesaistīties tehniskās jaunrades pulciņos, klubiņos	51	58	56	47	56	48	49	50

Iespēju vērtējums

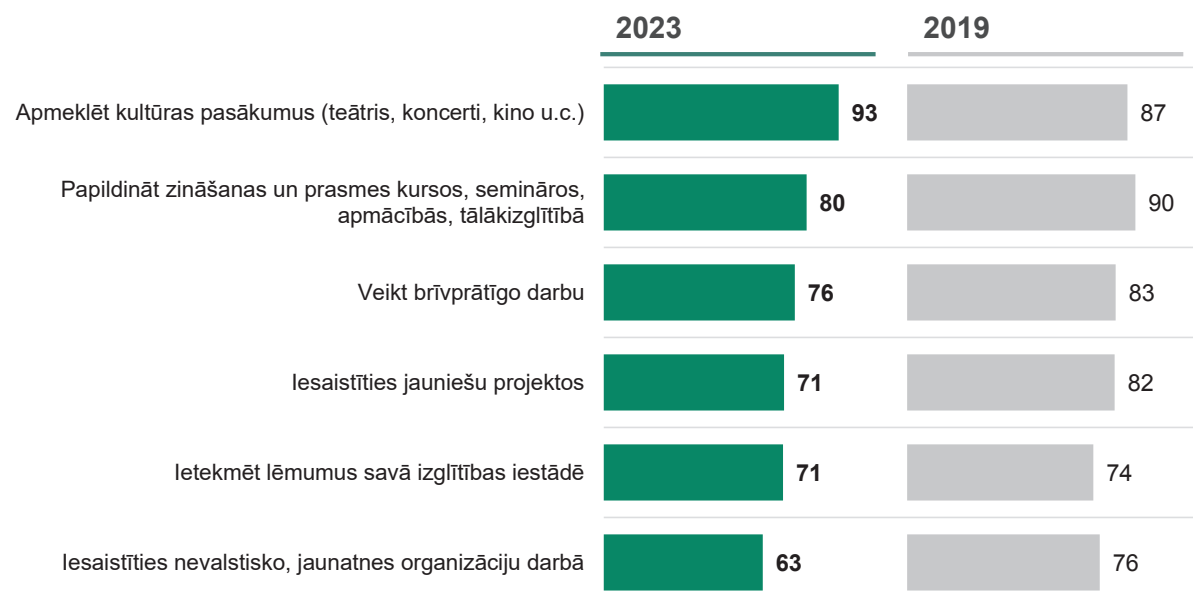
Atsevišķo aspektos datus iespējams salīdzināt ar 2019. gada aptauju – sešas kategorijas tikušas identiski iekļautas abu gadu aptaujās.

Jauniešu vērtējumi kļuvuši pozitīvāki par kultūras pasākumu apmeklēšanas iespējām (+6%), bet kritiskāki pārejās kategorijās, kur aptuveni par 10% samazinājies pozitīvo iespēju vērtējumu īpatsvars. Izņēmums ir vērtējums par iespējām ietekmēt lēmumus savā skolā, kur vērtējums mainījies statistiski nebūtiski.

Q7. Tālāk lūgsim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Liepājas pilsētā pieejamās iespējas!

Izmaiņas: 2023 vs 2019

Piezīme: salīdzinātas tikai tās kategorijas, kuras tikušas iekļautas abu gadu aptaujās.

Iespēju vērtējums un iespēju izmantošana

Papildus tika veikts datu aprēķins par to, vai tie jaunieši, kas novērtē, ka iespējas viņiem ir pieejamas, ir tās arī izmantojuši. Un šāds aprēķins liecina, ka tikai neliela daļa jauniešu izmanto viņiem pieejamās iespējas.

Ja kultūras pasākumus apmeklē 71% no tiem, kas novērtēja, ka šādas iespējas viņiem ir, tad visos pārējos aspektos iespēju izmantotāju īpatsvars ir mazāks nekā 50%. Piemēram, sev pieejamās iespējas piedalīties karjeras izglītības aktivitātēs izmantojuši tikai 40%, iespējas iesaistīties jauniešu projektos tikai 35%, iespējas veikt brīvprātīgo darbu tikai 25%, iespējas iesaistīties vietējās kopienas aktivitātēs tikai 14%.

Q7. Tālāk lūgšim novērtēt Tev pieejamās iespējas dažādos aspektos. Šeit lūdzam novērtēt tieši Liepājas pilsētā pieejamās iespējas! VS Q3. Atzīmē, lūdzu, kurās no šīm aktivitātēm Tu personīgi esi iesaistījies/-usies pēdējo 12 mēnešu laikā Liepājas pilsētā?

Ērtākie informācijas avoti

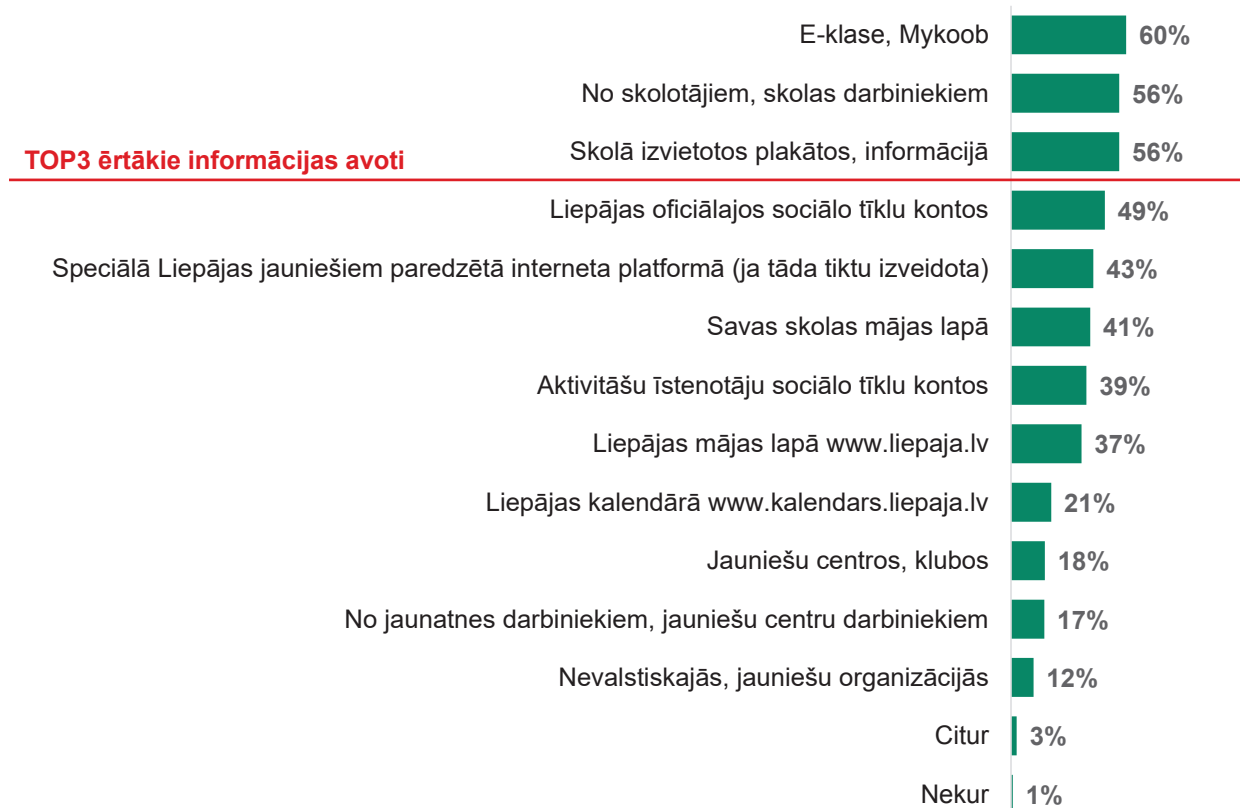
Ērtākie informācijas avoti

Kā ērtākos informācijas avotus par dažādām iespējām jaunieši visbiežāk nosaukuši e-klasi/mykoob (60%), skolotājus un skolas darbiniekus (56%), skolā izvietotus plakātus un informāciju (56%).

Kā ērtu informācijas ieguves veidu jaunieši norādījuši arī Liepājas oficiālos sociālo tīklu kontus (49%), skolu mājas lapas (41%), aktivitāšu īstenotāju sociālo tīklu kontus (39%), Liepājas mājas lapu (37%). Tāpat daudz jauniešu norādījuši, ka ērta būtu speciāla Liepājas jauniešiem paredzēta interneta platforma, ja tāda tiktu izveidota (43%).

Jāuzsver gan, ka vairākums jauniešu ir norādījuši vairākus sev ērtus informācijas avotus, tādēļ neviens no anketā iekļautajiem nav identificējams kā visiem jauniešiem vienlīdz ērts.

Q8. Kur Tev būtu visērtāk iegūt informāciju par dažādām Tev pieejamām iespējām brīvajā laikā, izglītībā, nodarbinātībā u.c. ar jauniešiem saistītos jautājumos?

Ērtākie informācijas avoti

To, ka jauniešiem ērtākie informācijas avoti būtiski atšķiras dažādās mērķgrupās, liecina arī sociāli demogrāfisko grupu dati. Gan dzimuma, gan vecuma, gan sarunvalodas mērķgrupās minētās atbildes bijušas izteikti atšķirīgas. Īpaši pilngadīgo jauniešu mērķgrupā.

Q8. Kur Tev būtu visērtāk iegūt informāciju par dažādām Tev pieejamām iespējām brīvajā laikā, izglītībā, nodarbinātībā u.c. ar jauniešiem saistītos jautājumos?

Dzimuma, vecuma un valodas dalījumā

	%	Dzimums		Vecums				Valoda ģimenē	
		Vīrietis	Sieviete	13-14	15-16	17-18	19-25	Latviešu	Cita
E-klase, Mykoob	60	56	61	57	69	73	38	61	49
No skolotājiem, skolas darbiniekiem	56	48	59	57	64	64	38	56	59
Skolā izvietotos plakātos, informācijā	56	43	61	43	58	68	49	57	49
Liepājas oficiālajos sociālo tīklu kontos	49	42	53	31	43	47	72	49	46
Speciālā Liepājas jauniešiem paredzētā interneta platformā (ja tāda tiktu izveidota)	43	34	47	33	51	41	48	44	33
Savas skolas mājas lapā	41	39	41	48	41	44	33	41	44
Aktivitāšu īstenotāju sociālo tīklu kontos	39	33	43	22	38	42	49	41	28
Liepājas mājas lapā www.liepaja.lv	37	40	36	19	37	38	52	38	28
Liepājas kalendārā www.kalendars.liepaja.lv	21	17	23	9	17	24	32	22	13
Jauniešu centros, klubos	18	19	17	19	11	19	19	18	15
No jaunatnes darbiniekiem, jauniešu centru darbiniekiem	17	17	17	19	14	23	14	17	18
Nevalstiskajās, jauniešu organizācijās	12	14	11	4	5	14	17	11	15
Citur	3	5	2	6	1	3	3	3	3
Nekur	1	2	0,5	2	1	1		0,4	5

Drošība Liepājā

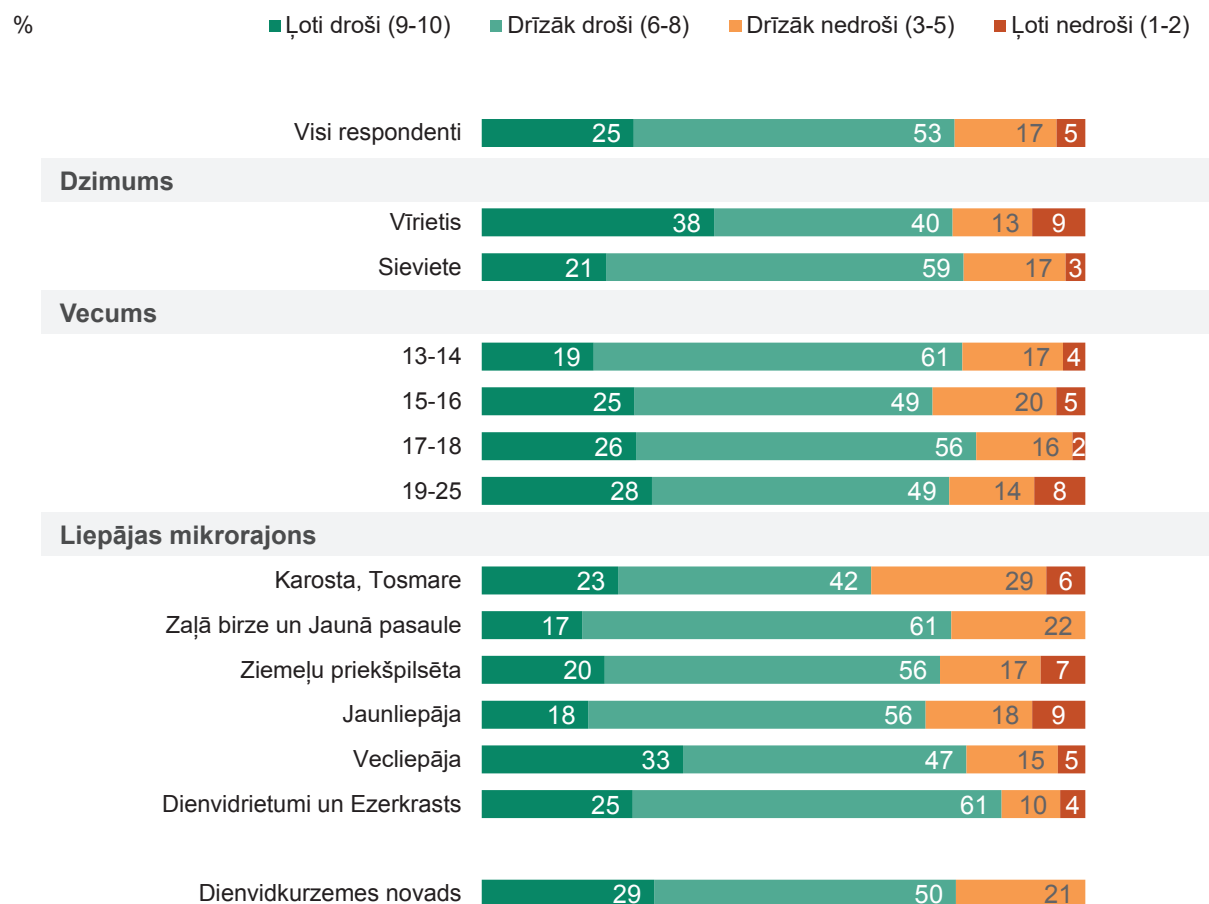
Drošība Liepājā

Lai gan absolūtais vairākums (78%) jauniešu novērtējuši, ka Liepājā jūtas droši, tomēr tikai 25% no viņiem sniedz galēji pozitīvu vērtējumu ('ļoti droši'). Savukārt, kopumā 22% jauniešu novērtē, ka pilsētā jūtas drīzāk nedroši (17%) vai pat ļoti nedroši (5%).

To, ka jūtas pilsētā droši, biežāk apgalvo jaunieši, kas dzīvo Dienvidrietumos un Ezerkrastā. Savukārt, nedroši pilsētā vairāk jūtas Karostā un Tosmarē dzīvojošie.

Datos nav novērojamas vērtējumu atšķirības atkarībā no dzimuma, vecuma vai citiem parametriem, bet tikai konkrētā mikrorajona. Tātad drošības sajūta ir primāri saistīta tieši ar konkrētām apkaimēm, nevis pilsētu kopumā.

Q9. Kā Tu novērtētu – cik droši jūties Liepājas pilsētā, kad atrodies ārpus mājām un skolas (uz ielas, sabiedriskajā transportā, kafejnīcās, laukumos, parkos u.c.)?

Ieteikumi drošības uzlabošanai

Jaunieši anketā tika aicināti ierakstīt savus ierosinājumus, kā uzlabot drošību pilsētā. Visbiežāk, 39% gadījumu, jaunieši norādījuši, ka uz ielām nepieciešams vairāk apgaismojuma, kā arī policistu (22%). Trešais biežākais ierosinājums bijis – nepieciešams ierobežot alkohola patēriņu (19%).

Tāpat aptuveni katrs desmitais jaunietis izteicis nepieciešamību pēc video novērošanas un apsardzes publiskās vietās (14%), kā arī bezpajumtnieku skaita samazināšanu (10%).

Q10. Ko Tu ieteiktu Liepājā uzlabot un mainīt, lai jaunieši pilsētā justos droši?

Mentālā veselība

Mentālā veselība

Pārāk liela slodze mācībās (54%) un pārāk ilgs datora (53%) un sociālo tīklu (47%) lietošanas laiks ir jauniešu visbiežāk nosauktās mentālās veselības problēmsituācijas.

Liela daļa jauniešu saskārušies arī ar dusmām, aizkaitināmību (45%), bezmiegu (41%), problēmām ar ēšanu vai svaru (35%).

Katram trešajam bijusi trauksme vai panika (34%), nomāktība (33%), vientulības sajūta (33%), uzmācīgas domas (31%).

Katrs desmitais jaunietis atzinis, ka viņam bijušas pašnāvības domas, bet 8% saskārušies ar apcelšanu un izsmiešanu skolā.

Q11. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries/-usies pēdējo 2 nedēļu laikā.

Mentālā veselība

Saskaršanos ar dažādām mentālās veselības situācijām biežāk atzinušas sievietes. Izņēmums ir tikai apcelšana skolā, ko biežāk norāda vīrieši.

Tāpat novērojams, ka ar mentālās veselības problēmsituācijām biežāk saskaras latviešu valodā runājošie.

Savukārt, vecuma grupās atšķirības kopumā nav izteiktas, lai gan katrai vecumgrupai ir atšķirīgs mentālās veselības problēmsituāciju profils. Piemēram, pilngadīgie jaunieši biežāk nekā jaunāki atzīst, ka saskaras ar trauksmi un paniku; gados jaunāki jaunieši biežāk atzinuši, ka pārāk ilgu laiku pavada sociālajos tīklos.

Q11. Ja Tu domā par to, kā jūties, kāda ir Tava veselība un emocionālais stāvoklis, atzīmē, lūdzu, ar ko no minētā esi saskāries/-usies pēdējo 2 nedēļu laikā.

Dzimuma, vecuma un valodas dalījumā

	%	Visi	Dzimums		Vecums				Valoda ģimenē	
			Vīrietis	Sieviete	13-14	15-16	17-18	19-25	Latviešu	Cita
Pārāk liela slodze mācībās (ja mācies)	54	38	61	50	54	58	54	55	47	
Pārāk ilgs datora, telefona vai planšetdatora izmantošanas laiks	53	42	57	50	58	56	49	56	29	
Pārāk ilga laika pavadīšana sociālajos tīklos	47	31	53	44	64	49	32	49	29	
Aizkaitināmība, dusmas	45	24	52	50	50	48	36	48	21	
Bezmiegs	41	29	44	46	29	47	41	42	32	
Problēmas ar ēšanu vai svaru	35	15	42	34	32	47	23	36	24	
Trauksme, panika	34	15	42	30	32	44	29	35	29	
Nomāktība, depresija	33	19	37	26	27	35	42	34	24	
Vientulība, pamestības sajūta	33	18	38	40	31	31	35	32	35	
Uzmācīgas domas	31	20	35	36	33	33	26	32	26	
Pašnāvības domas	11	7	13	20	13	7	7	11	15	
Apcelšana, izsmiešana, pazemošana skolā	8	12	7	10	14	6	3	8	6	
Pārāk liela slodze darbā (ja strādā)	8	6	9		3	5	25	8	9	
Apcelšana, izsmiešana, pazemošana mājās	4	4	3	6	5	2	3	4	3	
Nekas no minētā	11	22	6	10	14	4	13	10	18	

Nepieciešamie speciālisti

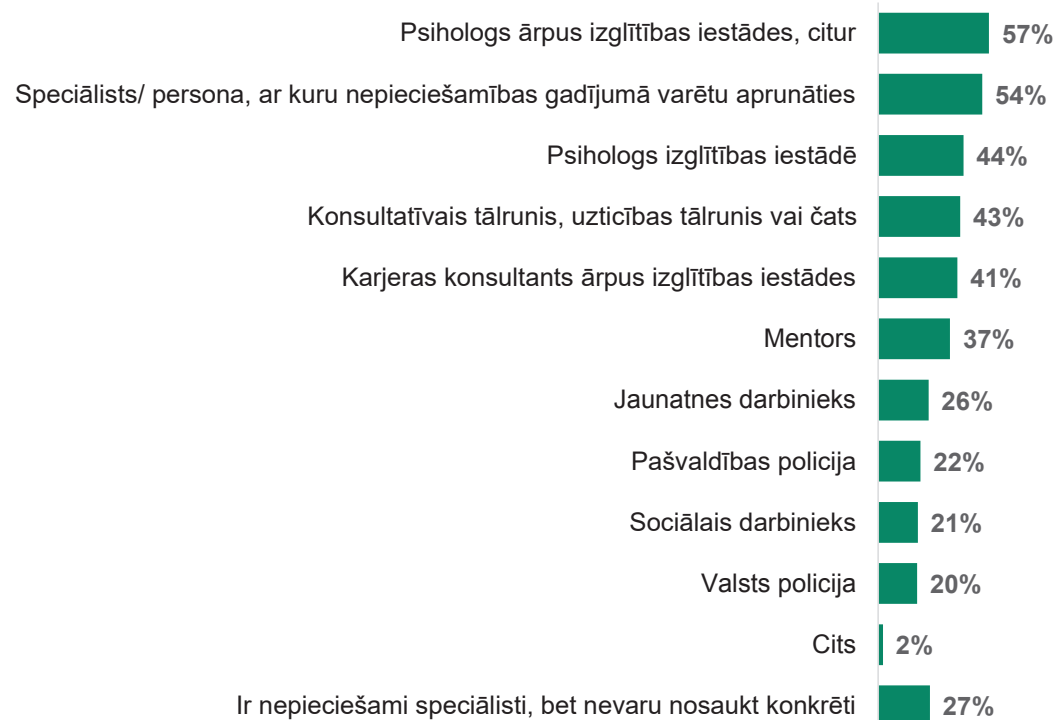
Kopumā 94% respondentu norāda, ka pilsētā būtu nepieciešami speciālisti, kas palīdzētu jauniešiem.

Visbiežāk tiek norādīts uz nepieciešamību pēc psihologa ārpus skolas (57%), kā arī speciālista vai personas, ar kuru nepieciešamības gadījumā varētu aprunāties (54%).

Salīdzinoši bieži jaunieši min arī: psihologs izglītības iestādē (44%), konsultatīvais tālrunis/čats (43%), karjeras konsultants ārpus izglītības iestādes (41%), mentors (37%).

Q12. Kuri no šiem speciālistiem, Tavuprāt, ir nepieciešami jauniešiem Liepājas pilsētā?

94% respondentu uzskata, ka speciālisti ir nepieciešami

Nākotnes plāni

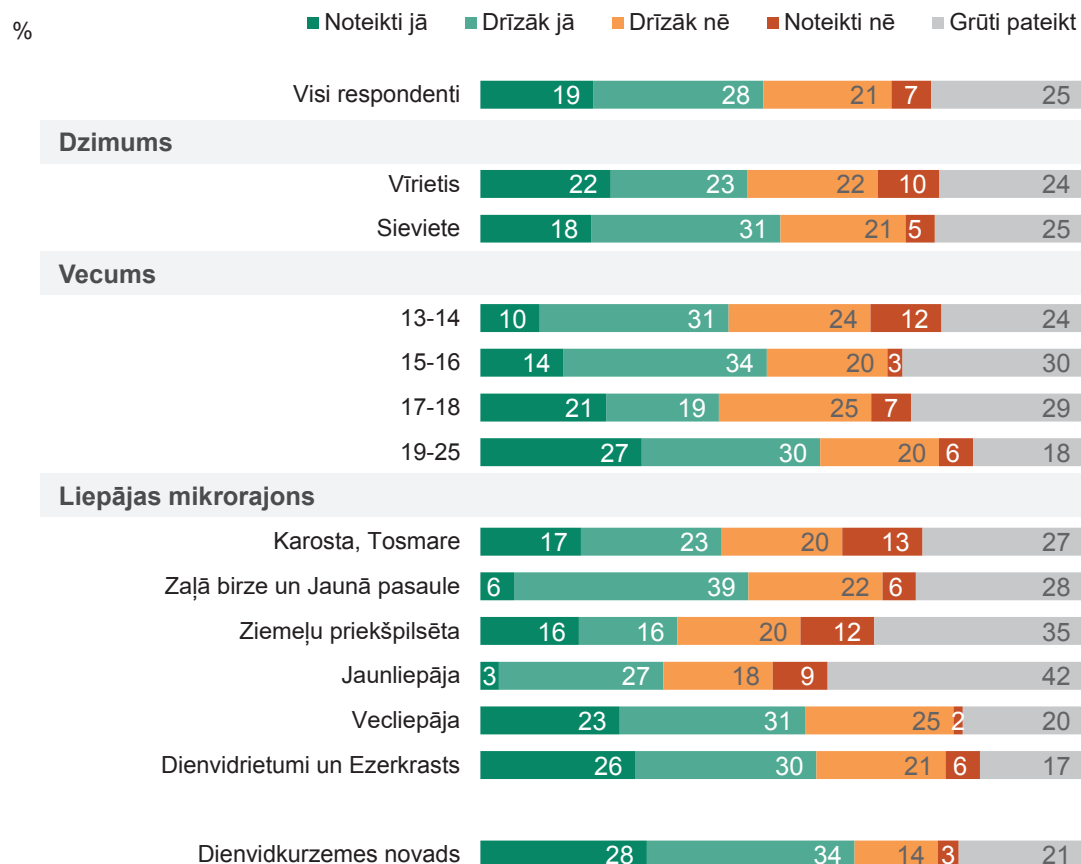
Nākotnes plāni

Vaicāti, vai savu nākotni saista ar Liepājas pilsētu, 47% jauniešu sniedz apstiprinošu atbildi, bet 28% noliedztošu. Savukārt, katrs ceturtais jauniešs nesniedz konkrētu atbildi.

To, ka nākotni saista ar Liepāju, biežāk apgalvojuši jaunieši 19-25 gadu vecumā, Dienvidkurzemes novadā dzīvojošie, Vecliepājā, Dienvidrietumos un Ezerkrastos dzīvojošie. Papildu datu analīze arī liecina, ka tie biežāk ir jaunieši, kas aktīvi iesaistās dažādās līdzdalības aktivitātēs.

Savukārt, to, ka nākotni nesaista ar Liepāju, biežāk apgalvojuši 13-14 gadīgie, tie, kuri ikdienā nerunā latviešu valodā, Tosmarē un Karostā dzīvojošie. Tie izteikti ir jaunieši, kuri ir maziesaistīti dažādās aktivitātēs un kuriem nav interese iesaistīties.

Q13. Vai savu nākotni saisti ar Liepājas pilsētu?

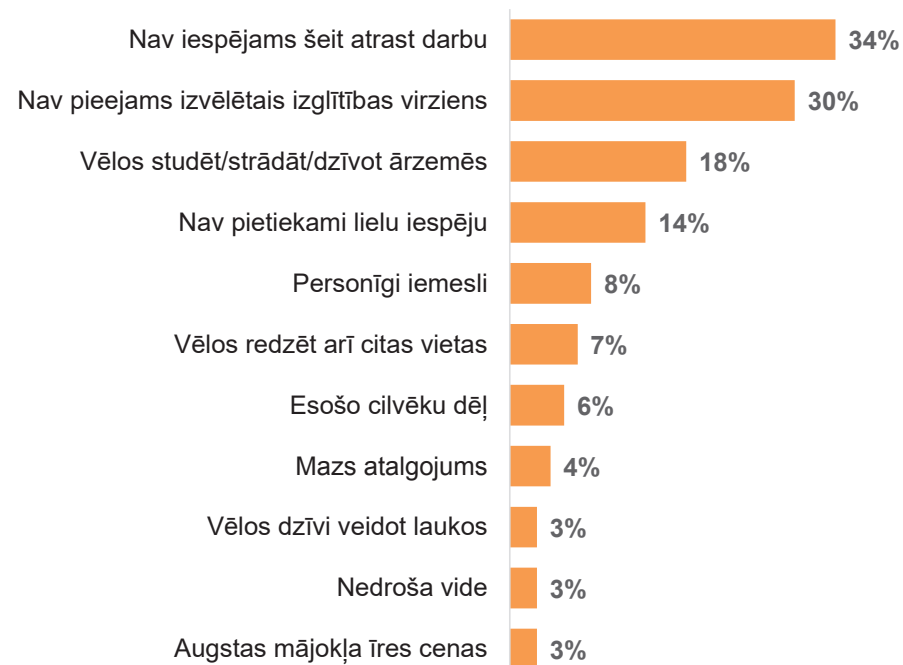
Iemesli nesaistīt nākotni ar Liepāju

Tie 28% jauniešu, kuri savu nākotni nesaista ar Liepāju, tika lūgti norādīt iemeslus. Katrs trešais no šiem jauniešiem kā iemeslu norāda problēmas pilsētā atrast darbu. Nedaudz retāk, 30% gadījumu, tiek norādīts uz to, ka pilsētā nevar apgūt sev interesējošu izglītību.

Katrs piektais jaunietis norāda, ka vēlas studēt, strādāt vai dzīvot ārzemēs, un 14% sniedz vispārīgu atbildi, ka Liepājā nav pietiekami lielu iespēju.

Dažādas citas atbildes sniegtas ievērojami retāk.

Q14. Kādēļ savu nākotni nesaisti ar Liepājas pilsētu?

Izglītības iestāžu pašpārvalžu monitoringa apkopojums

Dalībnieki

- Liepājas Centra sākumskola
- Liepājas Draudzīgā aicinājuma vidusskola
- Liepājas Dzintara vidusskola
- Liepājas Jūrniecības koledža
- Liepājas Jāņa Čakstes vidusskola
- Liepājas Katoļu pamatskola
- Liepājas Liedaga vidusskola
- Liepājas Līvupes pamatskola – attīstības centrs
- Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola
- Liepājas Oskara Kalpaka vidusskola
- Liepājas Piemares pamatskola
- Liepājas Rietumkrasta vidusskola
- Liepājas Raiņa vidusskola
- Liepājas Valsts ģimnāzija (7.–9. klašu pašpārvalde un 10.–12. klašu pašpārvalde)
- Liepājas Valsts tehnikums

Tematiskie bloki

1. STRUKTŪRA UN SISTĒMA

Līdzpārvalžu definēšana un organizācija:

Skolu līdzpārvaldes tiek veidotas dažādās formās, piemēram, kā skolēnu domes, līdzpārvaldes vai pašpārvaldes, kas ietver skolēnus no dažādām klasēm ar mērķi pārstāvēt skolu kopumā. Līdzpārvalžu organizācijas formas un struktūras atšķiras atkarībā no konkrētās skolas vajadzībām un tradīcijām.

Aktīvo jauniešu skaits:

Līdzpārvaldēs aktīvi darbojas 10–30 skolēni, skaits atkarīgs no skolas lieluma un organizatoriskās struktūras. Dažās skolās tiek izmantotas digitālās platformas, piemēram, *Whatsapp*, lai uzturētu saziņu ar lielāku dalībnieku skaitu, lai gan faktiskais aktīvo locekļu skaits var būt mazāks.

Dokumentācija un nolikumi:

Lielākajā daļā skolu ir izstrādāti nolikumi vai reglamenti, kas nosaka līdzpārvalžu darbību, locekļu pienākumus, vēlēšanu kārtību un darbības pamatprincipus. Daļa no šiem dokumentiem ir novecojuši, un būtu nepieciešams tos atjaunot, lai atspoguļotu mūsdienu vajadzības un labās prakses piemērus.

Prezidenta vēlēšanas:

Prezidenta vēlēšanas līdzpārvaldēs parasti notiek mācību gada sākumā, un tajās piedalās līdzpārvaldes locekļi, skolēni vai skolotāji atkarībā no skolas noteikumiem. Kandidāti izvirza savas kandidatūras, uzstājas ar kampaņas runām un prezentācijām, lai iegūtu vēlētāju atbalstu.

Bonusu un motivācijas sistēma:

Lielākajai daļai skolu nav īpašu bonusu sistēmu, tomēr tiek sniegtas mutiskas atzinības, pateicības raksti vai iespēja piedalīties īpašos projektos, piemēram, "Erasmus" programmā. Dažās skolās aktīva dalība līdzpārvaldē tiek novērtēta akadēmiski, piešķirot papildu vērtējumu sociālajās zinībās, vai sniedzot stipendijas.

Izaicinājumi:

Viena no būtiskākajām problēmām ir skolēnu iesaistes nodrošināšana līdzpārvaldēs, īpaši skolās, kurās mācās bērni ar īpašām vajadzībām. Šādos gadījumos līdzpārvalžu darbs bieži vien balstās uz skolotāju iniciatīvu, kas var ierobežot skolēnu iesaistes līmeni un līdzpārvaldes neatkarību.

Secinājums:

Šis kopsavilkums sniedz pārskatu par skolu jauniešu līdzpārvalžu organizācijas formām, darbības principiem, izaicinājumiem un motivācijas mehānismiem, kas tiek izmantoti, lai veicinātu skolēnu aktīvu iesaisti skolas sabiedriskajā dzīvē.

2. TELPAS UN APRĪKOJUMS

Telpu pieejamība:

Daudzas skolas nodrošina līdzpārvaldēm speciālas telpas, kurās ir nepieciešamais aprīkojums darbam un aktivitātēm. Šīs telpas sniedz iespēju līdzpārvaldei darboties patstāvīgi un organizēti.

Dažās skolās līdzpārvalžu telpas ir plašas un labi aprīkotas, bet citās līdzpārvalde darbojas koplietošanas telpās, piemēram, sporta zālēs, klasēs vai citviet. Šāda situācija var ierobežot līdzpārvaldes spēju efektīvi plānot un realizēt aktivitātes.

Līdzpārvalžu telpas parasti ir aprīkotas ar galdiem, krēsliem, tāfelēm un citu nepieciešamo inventāru kvalitatīva darba organizēšanai.

Telpu nodrošinājums pasākumiem un projektiem:

Skolas nodrošina pietiekami plašas telpas pasākumu un projektu realizācijai, un tas palīdz līdzpārvaldēm rīkot dažādas aktivitātes un iniciatīvas.

Ja līdzpārvaldēm pasākumu organizēšanai skolās nav pieejamas pietiekami lielas telpas, dažas skolas piedāvā izmantot telpas citur vai īrēt papildu telpas, lai nodrošinātu veiksmīgu ieceres norisi.

Telpu pielāgošana un izveidošana ir atkarīga no skolas iespējām un līdzpārvaldes iniciatīvas. Dažas skolas sniedz lielāku atbalstu telpu labiekārtošanā, bet citos gadījumos lielāka atbildība gulstas uz pašiem līdzpārvaldes dalībniekiem.

Pieejamais aprīkojums:

Lielākajā daļā līdzpārvalžu telpu ir nepieciešamais aprīkojums – galdi, krēsli, tāfeles un citi piederumi, kas nodrošina komfortablu darba vidi. Ir pieejami datori, printeri un citi tehniskie līdzekļi, kas palīdz līdzpārvaldes dalībniekiem efektīvi realizēt savas idejas un plānus.

Bieži vien līdzpārvaldes dalībnieki paši iesaistās telpu labiekārtošanā un pielāgo tās savām vajadzībām, tas rada lielāku atbildības sajūtu un motivāciju darboties.

Nepieciešamība pēc papildu aprīkojuma:

Dažās skolās jaunieši uzsver vajadzību pēc papildu aprīkojuma, piemēram, datora vai printera, kas uzlabotu līdzpārvaldes darbības efektivitāti.

Lielākā daļa skolu cenšas nodrošināt līdzpārvaldēm nepieciešamo atbalstu, ja rodas vajadzība pēc papildu resursiem, tomēr dažkārt atbalsts ir ierobežots.

Ideju realizēšana esošajā vidē:

Skolu līdzpārvaldes pārsvarā spēj veiksmīgi realizēt savas idejas, izmantojot esošās telpas un pieejamo aprīkojumu, un tas norāda uz labām līdzpārvalžu pielāgošanās spējām un skolotāju atbalstu.

Lai veicinātu līdzpārvalžu darbību, skolas aktīvi atbalsta jauniešu iniciatīvas, pielāgojot telpas pasākumu vajadzībām un nodrošinot nepieciešamos resursus.

Secinājums:

Šis kopsavilkums atklāj, kā skolu līdzpārvaldes tiek nodrošinātas ar telpām un aprīkojumu, kas palīdz tām īstenot savas funkcijas un organizēt aktivitātes. Lai arī vairumā gadījumu telpas un aprīkojums ir pietiekams, dažos gadījumos ir nepieciešams papildu aprīkojums un resursi, lai vēl vairāk uzlabotu līdzpārvaldes darba efektivitāti un skolēnu iesaisti.

3. BALSS, IETEKME, INFORMĀCIJA

Ideju uzklauššana:

Lielākajā daļā skolu līdzpārvalžu idejas regulāri uzklauša direktors, skolas administrācija un konsultanti. Jauniešiem tiek sniegta iespēja piedalīties sapulcēs, kur viņi var paust savus ierosinājumus un diskutēt par dažādām iniciatīvām.

Skolās bieži tiek rīkotas ikmēneša vai iknedēļas sapulces ar skolas vadību, kurās tiek pārrunāti plāni, pasākumi un priekšlikumi. Dalība šādās sapulcēs nodrošina līdzpārvaldes biedru iesaisti lēmumu pieņemšanā un līdzdalību skolas pārvaldībā.

Viedokļa ņemšana vērā:

Jauniešu viedokļi tiek ņemti vērā organizatoriskos jautājumos, piemēram, pasākumu plānošanā, skolas aktivitāšu organizēšanā un citu skolas dzīves norišu uzlabošanā. Dažās skolās jaunieši tiek iesaistīti pat mācību procesa organizēšanā un vērtēšanā, sniedzot savas rekomendācijas.

Skolas direktors un konsultanti regulāri piedalās līdzpārvaldes sapulcēs, sniedzot atbalstu un nodrošinot jauniešu viedokļu integrāciju lēmumu pieņemšanā.

Resursu pieejamība:

Līdzpārvaldēm tiek nodrošināti nepieciešamie resursi, tai skaitā materiālie, tehniskie un cilvēkresursi, atbilstoši skolu iespējām un līdzpārvalžu vajadzībām. Lai gan finanšu resursi pieejami retāk, skolas sniedz nepieciešamo atbalstu aprīkojuma un telpu nodrošināšanā.

Jaunieši bieži meklē ārējus finansējuma avotus, piemēram, raksta projektus un lūdz sponsoru atbalstu, lai nodrošinātu resursus līdzpārvaldes darbībai un pasākumu organizēšanai.

Informācija par iespējām:

Līdzpārvalžu dalībniekiem parasti ir pieejama informācija par dažādām iespējām, ko piedāvā skola, tai skaitā dalību projektos, pasākumos un citās aktivitātēs. Šo informāciju nodrošina skolas konsultanti, skolotāji un administrācija, kas palīdz jauniešiem apzināt un izmantot pieejamos resursus.

Lai gan jaunieši cenšas aktīvi izmantot viņu rīcībā esošos resursus, laika trūkums bieži ir šķērslis pilnvērtīgai dalībai piedāvātajās aktivitātēs, un tas ietekmē līdzpārvaldes spēju realizēt visas ieceres.

Skolas atbalsts un jauniešu iesaistīšana:

Skolu administrācija un pedagogi sniedz būtisku atbalstu līdzpārvaldēm, atbalstot skolēnu ierosinājumus un nodrošinot iespējas aktīvai jauniešu iesaistei. Skolēni tiek regulāri aicināti izteikt savu viedokli anketās, sapulcēs un citās līdzdalības formās, kas stiprina skolēnu pārstāvību.

Jaunieši regulāri piedalās sapulcēs ar skolas vadību, kur viņu idejas tiek apspriestas un vēlāk integrētas skolas ikdienas darbā. Šāda pieeja palielina līdzpārvaldes lomu skolas dzīvē, sniedzot iespējas jauniešiem piedalīties skolas pārvaldē.

Secinājums:

Šis kopsavilkums parāda, kā skolu līdzpārvaldes tiek atbalstītas ar resursiem un tiek nodrošināta jauniešu aktīva iesaiste skolas pārvaldībā. Skolas sniedz nepieciešamos resursus un platformu, kas ļauj līdzpārvalžu dalībniekiem paust savas idejas, piedalīties lēmumu pieņemšanā un aktīvi iesaistīties skolas dzīves veidošanā, tādējādi veicinot pilsoniskās līdzdalības un atbildības prasmes jauniešu vidū.

4. SKOLU PAŠPĀRVALŽU AUDITORIJA, ATBALSTS UN SADARBĪBA

Līdzpārvaldes auditorija un sasniedzamība:

Līdzpārvalžu galvenā auditorija ir skolēni, sākot no sākumskolas līdz vidusskolas vai tehnikuma līmenim. Līdzpārvaldes cenšas visus skolēnus informēt par to darbību un organizētajiem pasākumiem.

Informācija par pasākumiem un līdzpārvaldes aktivitātēm tiek nodota, izmantojot klases stundas, skolas sapulces vai elektroniskās platformas, piemēram, E-klasi. Šāda pieeja nodrošina plašu sasniedzamību un efektīvu komunikāciju.

Aktīvāka līdzpārvalžu darbība un skolēnu iesaiste parasti sākas no 7. klases, lai motivētu vecāko klašu skolēnus piedalīties līdzpārvaldes darbā.

Atbalsta personas pieejamība:

Lielākajā daļā skolu līdzpārvalžu darbam ir pieejams atbalsta personāls, piemēram, konsultanti, pedagogi vai koordinatori, kuri palīdz organizatoriskajos jautājumos un sniedz nepieciešamo atbalstu ikdienas darbā.

Šie atbalsta speciālisti ir būtiski, jo tie motivē jauniešus, palīdz risināt ikdienas jautājumus un nodrošina līdzpārvaldes darbības nepārtrauktību un efektivitāti.

Organizatoriskais atbalsts:

Skolu administrācija, konsultanti un pedagogi sniedz līdzpārvaldēm nepieciešamo atbalstu, nodrošinot materiālus un telpas, kā arī palīdz risināt pasākumu organizatoriskos jautājumus un saskaņošanu.

Lai arī daudzas līdzpārvaldes cenšas darboties patstāvīgi, lielāku pasākumu organizēšanā bieži vien nepieciešams skolas vadības vai konsultantu atbalsts.

Auditorijas iesaistīšana:

Līdzpārvaldes cenšas aptvert visu skolas kopienu, tomēr lēmumu pieņemšanā galvenokārt tiek iesaistīti paši līdzpārvaldes locekļi. Skolās tiek organizētas aptaujas, balsošana un citu veidu aktivitātes, lai uzzinātu skolēnu viedokli un iesaistītu viņus līdzpārvaldes darbā.

Skolēnu iesaistīšanās līmenis bieži vien ir atkarīgs no viņu laika un personīgās ieinteresētības, kas var ietekmēt līdzpārvaldes darbības efektivitāti.

Sadarbība ar ārējām organizācijām:

Lielākā daļa līdzpārvalžu sadarbojas ar ārējām organizācijām, piemēram, jauniešu mājām, pašvaldībām, jauniešu biedrībām un jaunatnes centriem. Šāda sadarbība aktīvajiem jauniešiem sniedz papildu iespējas attīstīt savas prasmes un piedalīties plašākās aktivitātēs ārpus skolas.

Tomēr ir arī skolas, kurām trūkst kapacitātes vai laika iesaistīties pasākumos ārpus skolas vides. Tas ierobežo arī līdzpārvalžu darbības mērogu un iespējas.

Secinājums:

Šis kopsavilkums atspoguļo to, kā skolu līdzpārvaldes organizē savas aktivitātes, saņem atbalstu no skolotājiem un konsultantiem un cenšas iesaistīt skolēnus savā darbā. Efektīva komunikācija ar auditoriju, atbalsta speciālistu pieejamība un sadarbība ar ārējām organizācijām nodrošina līdzpārvalžu darbības nepārtrauktību un veicina skolēnu aktīvu līdzdalību skolas dzīvē.

5. ATGRIEZENISKĀ SAITE UN KOMUNIKĀCIJA AR PAŠPĀRVALDI

Atgriezeniskā saite no skolotājiem un administrācijas:

Līdzpārvaldes regulāri saņem atgriezenisko saiti no skolas administrācijas, direktora un skolotājiem, kas palīdz uzlabot tās darbību. Bieži tiek organizētas tikšanās un aptaujas, un atgriezeniskā saite tiek sniegta arī pēc pasākumiem vai mācību gada noslēgumā, izvērtējot paveikto.

Dažās skolās administrācija veic formālu atgriezeniskās saites apkopojumu un nodod rezultātus līdzpārvaldei. Tas palīdz identificēt uzlabojumu iespējas un ieviest izmaiņas turpmākajos pasākumos.

Atgriezeniskā saite no skolēniem:

Skolēni aktīvi pauž savu viedokli par līdzpārvaldes aktivitātēm, piedaloties aptaujās, balsošanā E-klasē vai savstarpēji komunicējot ar līdzpārvaldes biedriem. Šāda iesaiste nodrošina, ka līdzpārvalde saņem atgriezenisko saiti tieši no savas auditorijas.

Līdzpārvaldes bieži organizē aptaujas, lai iegūtu skolēnu viedokli par plānotajiem pasākumiem un uzzinātu, kā uzlabot skolas dzīvi, balstoties uz skolēnu ieteikumiem un vēlmēm.

Ieteikumi turpmākajām darbībām:

Skolas administrācija un skolotāji regulāri sniedz ieteikumus līdzpārvaldes turpmākajām darbībām, ideju īstenošanai un pasākumu organizēšanai. Šie ieteikumi tiek rūpīgi ņemti vērā līdzpārvaldes aktivitāšu plānošanā, lai uzlabotu skolas vidi un nodrošinātu pasākumu veiksmīgu norisi.

Skolēnu iesaistīšana ideju ģenerēšanā un pasākumu plānošanā ir būtiska līdzpārvaldes darbības sastāvdaļa, un līdzpārvaldes biedri cenšas īstenot saņemtos priekšlikumus, lai veidotu skolā vidi, kas atbilst skolēnu interesēm.

Atgriezeniskās saites sniegšana par aktivitātēm:

Līdzpārvalde aktīvi sniedz atgriezenisko saiti par īstenojamajām aktivitātēm, izmantojot sociālos tīklus, skolas mājaslapu un citus digitālos rīkus. Informācija par līdzpārvaldes darbību tiek publicēta, un skolēni tiek aicināti izteikt savus komentārus un atsauksmes, izmantojot QR kodus, aptaujas un citus rīkus.

Sociālie tīkli, piemēram, *Instagram* un *TikTok*, kā arī citi kanāli tiek izmantoti, lai informētu par līdzpārvaldes aktivitātēm, veicinātu skolēnu iesaisti un nodrošinātu atgriezenisko saiti.

Publicitāte un komunikācija:

Līdzpārvalde izmanto dažādus komunikācijas veidus, lai sasniegtu skolēnus un plašāku sabiedrību, tostarp tiešsaistes aptaujas, sociālo tīklu kontus un informatīvas sanāksmes. Šie rīki nodrošina efektīvu informācijas apmaiņu un veicina skolēnu līdzdalību.

Skolas aktīvi atbalsta līdzpārvaldes komunikācijas aktivitātes, nodrošinot platformas un rīkus, kas palīdz sasniegt auditoriju un veidot ciešāku saikni ar skolēniem, veicinot atklātu un efektīvu dialogu.

Secinājums:

Šis kopsavilkums atspoguļo, kā līdzpārvaldes saņem un sniedz atgriezenisko saiti un kā tās sadarbojas ar skolēniem, skolotājiem un administrāciju, lai nodrošinātu veiksmīgu darbību. Līdzpārvaldes izmanto dažādas komunikācijas un publicitātes formas, lai uzturētu aktīvu saikni ar savu auditoriju, tādējādi veicinot efektīvu līdzpārvaldes darbību un skolēnu iesaisti skolas pārvaldībā.

6. INFORMĀCIJAS PIEEJAMĪBA UN PIEREDZES APMAIŅA

Informācija par pilsētas aktivitātēm:

Līdzpārvaldes regulāri saņem informāciju par dažādiem pilsētā notiekošiem pasākumiem, konkursiem un citām aktivitātēm no dažādiem avotiem, tostarp sociālajiem tīkliem, skolas konsultantiem un citiem informācijas kanāliem. Šī informācija ļauj jauniešiem uzzināt par notikumiem pilsētā un piedalīties sabiedrībā nozīmīgās aktivitātēs.

Informācija tiek aktīvi izmantota, lai līdzpārvaldes varētu iesaistīties pilsētas notikumos, gūtu ieskatu par jauniešiem pieejamām iespējām un veidotu ciešāku saikni ar pilsētas kopienas.

Informācija par norisēm skolā:

Skolas nodrošina līdzpārvaldēm informāciju par visiem pasākumiem un aktivitātēm, kas notiek skolā. Informācija tiek nodota, izmantojot dažādus komunikācijas rīkus, piemēram, konsultantus, E-klasi un citus digitālos kanālus, kas nodrošina līdzpārvaldes locekļiem pilnvērtīgu iesaisti.

Līdzpārvaldes biedri ir informēti par skolas notikumiem, un tas ļauj plānot līdzdalību, koordinēt aktivitātes un savstarpēji sadarboties ar skolas administrāciju.

Informācija no pašvaldības un jaunatnes organizācijām:

Līdzpārvaldes saņem informāciju no pašvaldības iestādēm, jauniešu mājām un citām organizācijām par piedāvātajām aktivitātēm, projektiem un pasākumiem. Tomēr, neraugoties uz plašo informācijas pieejamību, jauniešiem bieži ir ierobežots brīvais laiks, kas apgrūtina pilnvērtīgu dalību visos piedāvātajos pasākumos.

Informācijas apmaiņa notiek gan no skolas puses, gan no ārējām organizācijām, nodrošinot, ka līdzpārvaldes ir labi informētas par aktuālajām iespējām un var efektīvi plānot savu darbību.

Pieredzes apmaiņa ar citām līdzpārvaldēm:

Daudzas līdzpārvaldes aktīvi iesaistās pieredzes apmaiņā ar citām skolām. Tas dod iespēju dalīties ar idejām, labās prakses piemēriem un gūt iedvesmu. Šāda pieredzes apmaiņa ir ļoti vērtīga, jo palīdz uzlabot līdzpārvalžu darbu un veicina jaunu ideju ieviešanu.

Līdzpārvaldes, kas piedalās pieredzes apmaiņā, bieži organizē kopīgus pasākumus ar citām skolām, veicinot zināšanu apmaiņu un motivējot jauniešus aktīvāk iesaistīties savas skolas dzīvē.

Secinājums:

Šis kopsavilkums atspoguļo, kā skolu līdzpārvaldes tiek nodrošinātas ar informāciju par aktuālajiem notikumiem un kā šī informācija tiek izmantota, lai uzlabotu līdzpārvalžu darbību un paplašinātu jauniešu iesaisti plašākā sabiedrībā. Aktīva līdzdalība un pieredzes apmaiņa ar citām līdzpārvaldēm palīdz jauniešiem radīt jaunas idejas, attīstīt savas prasmes un stiprināt līdzpārvaldes lomu skolas un pilsētas dzīvē.

7. FINANSĒJUMS UN TĀ IETEKME

Finansējuma nepieciešamība:

Lielākā daļa skolu līdzpārvalžu norāda, ka finansējums ir būtiski nepieciešams, lai veiksmīgi organizētu pasākumus, tostarp segtu izdevumus par dekorācijām, balvām, transportu utt.

Bieži vien līdzpārvaldes dalībnieki pašorganizējas, lai nodrošinātu finansējumu, piedaloties projektos, organizējot ziedojumu vākšanu vai meklējot sponsoru atbalstu. Šī iniciatīva parāda jauniešu spēju būt proaktīviem resursu piesaistē.

Regulārs finansējums:

Lielākajā daļā skolu līdzpārvaldēm nav regulāra finansējuma. Skolas administrācija vai direktors sniedz finansiālu atbalstu pēc nepieciešamības. Līdzpārvaldei parasti nav oficiāla budžeta, kas nodrošinātu stabilu un ilgtermiņa darbību.

Dažās skolās ir iespējas piesaistīt nelielus līdzekļus, piemēram, no depozītu punktiem vai pasākumiem, tomēr šie ienākumi bieži vien nav pietiekami, lai segtu visus līdzpārvaldes izdevumus un nodrošinātu pilnvērtīgu aktivitāšu īstenošanu.

Finansējuma piesaiste ar projektiem:

Līdzpārvaldes aktīvi piesaista finansējumu ar dažādiem projektiem. "Jauniešu iniciatīvu projekti", "Kontakts" un citi līdzīgi projekti sniedz iespējas jauniešiem apgūt jaunas prasmes un saņemt nepieciešamos resursus savas darbības nodrošināšanai.

Sponsoru meklēšana un projektu rakstīšana ir izplatīta prakse, un daudzām līdzpārvaldēm veiksmīgi izdodas piesaistīt ārējos resursus, kas ļauj uzlabot pasākumu kvalitāti un paplašināt līdzpārvaldes darbību.

Finansējuma ietekme uz kvalitāti:

Līdzpārvaldes norāda, ka pieejamais finansējums būtiski uzlabotu to darbības kvalitāti, atvieglotu pasākumu organizēšanu un padarītu tos pievilcīgākus un vērtīgākus skolēniem.

Pietiekams finansējums ļautu nodrošināt labākas dekorācijas, vērtīgākas balvas un plašākus pasākumus, kas motivētu skolēnus aktīvāk iesaistīties līdzpārvaldes darbā un veicinātu skolas sabiedriskās dzīves attīstību.

Secinājums:

Šis kopsavilkums atklāj, ka skolu līdzpārvaldes aktīvi meklē veidus, kā nodrošināt nepieciešamos līdzekļus savām aktivitātēm, tomēr bieži sastopas ar finansējuma trūkumu, kas ierobežo to darbības apjomu un kvalitāti. Regulāra un stabila finansējuma nodrošināšana būtiski uzlabotu līdzpārvalžu spēju īstenot plānotās iniciatīvas un motivētu jauniešus aktīvāk piedalīties skolas dzīvē, veicinātu ilgtspējīgu un kvalitatīvu līdzpārvaldes darbību.

TURPMĀKĀ ATTĪSTĪBA

Pamatojoties uz klātienes sarunās gūtajiem datiem, noteiktas līdzpārvalžu mehānisma stiprās un vājās puses, izstrādāti priekšlikumi līdzpārvalžu darbības attīstībai un kapacitātes stiprināšanai.

Līdzpārvaldes stiprās puses

Jauniešu iesaiste. Līdzpārvaldes bieži vien ir aktīvi jauniešu iesaistīšanas mehānismi, kas sniedz iespēju attīstīt līderības prasmes, gūt pašpārvaldes pieredzi un izjust atbildības sajūtu.

Organizatoriskais atbalsts. Skolas administrācija un konsultanti regulāri nodrošina nepieciešamo atbalstu līdzpārvaldes darbībai, kas palīdz jauniešiem virzīt savas idejas un realizēt pasākumus.

Komunikācija un sadarbība. Līdzpārvaldes efektīvi komunicē ar skolēniem un skolotājiem, izmantojot sociālos tīklus, aptaujas un E-klasi, lai informētu par pasākumiem un saņemtu atgriezenisko saiti.

Pieredzes apmaiņa. Dalība dažādos projektos un pieredzes apmaiņa ar citām skolām palīdz līdzpārvaldēm gūt jaunas idejas un uzlabot savu darbību.

Līdzpārvaldes vājās puses

Finansējuma trūkums. Lielākajai daļai līdzpārvalžu trūkst regulāra finansējuma, kas apgrūtina pasākumu plānošanu un īstenošanu. Tas bieži liek jauniešiem pašiem meklēt līdzekļus vai izmantot personīgos resursus.

Laika trūkums. Daudzi jaunieši norāda uz laika trūkumu, jo paralēli mācībām un citiem pienākumiem viņiem bieži nav pietiekami daudz laika, lai pilnvērtīgi iesaistītos līdzpārvaldes darbībā.

Ierobežota kapacitāte iesaistīties ārējos pasākumos. Līdzpārvaldes bieži saskaras ar ierobežotām iespējām piedalīties ārpusskolas aktivitātēs sadarbībā ar citiem jauniešu centriem vai organizācijām.

Iespējas līdzpārvalžu uzlabošanai

Finansējuma piesaiste. Līdzpārvaldes var aktīvāk meklēt finansējumu, piedaloties projektos, sadarbojoties ar vietējām pašvaldībām un piesaistot sponsorus. Tas palīdzētu uzlabot pasākumu kvalitāti un nodrošinātu nepieciešamos resursus.

Paplašināta sadarbība ar ārējām organizācijām. Sadarbojoties ar citām līdzpārvaldēm, jauniešu mājām un NVO, jaunieši varētu apgūt jaunas prasmes, dalīties ar pieredzi un veidot kopīgus projektus.

Digitālo rīku izmantošana. Plašāka digitālo platformu izmantošana komunikācijai, aptaujām un atgriezeniskās saites iegūšanai var uzlabot informācijas apmaiņu starp līdzpārvaldi un skolēniem.

Mentoru piesaiste. Piesaistot vairāk mentoru un personiskās izaugsmes treneru, kas var sniegt padomus un palīdzēt organizēt līdzpārvaldes darbību, jaunieši varētu efektīvāk īstenot savas idejas un mērķus.

Draudi līdzpārvaldes darbībai

Motivācijas samazināšanās. Finansējuma un laika trūkums var mazināt jauniešu motivāciju aktīvi piedalīties līdzpārvaldē un rīkot pasākumus.

4. pielikums

Ierobežotas iespējas regulāram atbalstam. Skolu administrācijas atbalsts bieži vien ir ierobežots un var būt nepietiekams, lai līdzpārvalde pilnībā īstenotu savas idejas.

Mainīga skolēnu iesaiste. Skolēnu iesaiste un aktivitāte līdzpārvaldē var būt nestabila, kas apgrūtina ilgtermiņa plānošanu un līdzpārvaldes darbības nepārtrauktību.

Secinājumi un ieteikumi:

- līdzpārvaldēm aktīvāk meklēt finansējuma avotus, veidojot ilgtspējīgu sadarbību ar sponsoriem, rakstot projektus;
- veidot labāku laika plānošanas sistēmu, kas palīdzētu jauniešiem līdzsvarot mācības ar līdzpārvaldes aktivitātēm;
- veicināt skolēnu pastāvīgu iesaisti, veidojot motivējošu sistēmu, piemēram, bonusus vai balvas par aktīvu līdzdalību;
- skolām būtu vēlams nodrošināt regulāru atbalstu un resursus, lai līdzpārvaldes spētu sasniegt savus mērķus.

Šī analīze sniedz ieskatu galvenajos līdzpārvaldes darbības uzlabošanas aspektos, uzsverot nepieciešamību pēc finansējuma, labākas laika pārvaldības un plašākas sadarbības ar ārējiem partneriem.

Lai uzlabotu līdzpārvaldes darbību, ir nepieciešams izstrādāt konkrētus priekšlikumus, kas palīdzētu atrisināt identificētās problēmas un stiprinātu līdzpārvaldes spēju sasniegt tās mērķus. Šeit ir sagatavoti priekšlikumi, kas balstīti iepriekš noteiktajā analīzē.

Izveidot ilgtspējīgu finansējuma modeli

Sadarboties ar sponsoriem. Izveidot sadarbību ar vietējiem uzņēmumiem un sponsoriem, lai iegūtu atbalstu pasākumiem, balvām un citiem nepieciešamajiem resursiem. Var veidot īpašas pateicības vai atzinības rakstus sponsoriem par atbalstu.

Aktīvāk piedalīties nacionālajos un starptautiskajos jauniešu projektos, piemēram, "Jauniešu iniciatīvu projektos", "Erasmus+" un citos, kas nodrošina finansiālu atbalstu un iespējas apgūt jaunas prasmes.

Veidot savstarpējas iniciatīvas ar skolēnu vecākiem. Organizēt labdarības pasākumus vai ziedojumu vākšanu, iesaistot skolēnu vecākus.

Uzlabot laika plānošanu un iesaisti. Izveidot kalendāru un uzdevumu sadalījumu – izveidot līdzpārvaldes digitālo kalendāru, kurā redzami visi gaidāmie pasākumi, sanāksmes un aktivitātes. Tas palīdzēs labāk plānot un koordinēt laiku.

Organizēt laika plānošanas apmācības. Nodrošināt jauniešiem apmācības laika plānošanā un efektīvā darba organizēšanā, lai palīdzētu līdzsvarot mācības un līdzpārvaldes darbu.

Motivācijas sistēma. Ieviešot atalgojošu sistēmu (atzinības, mazas balvas vai citi motivācijas veidi), var palielināt jauniešu iesaisti un uzturēt augstu motivācijas līmeni.

Paplašināt sadarbību ar ārējām organizācijām:

Izveidot sadarbību ar jauniešu centriem un NVO. Veidot ilgtermiņa sadarbību ar vietējām jauniešu organizācijām un centriem, piemēram, Jauniešu māju, kas var piedāvāt apmācības, pasākumus un resursus.

Veicināt pieredzes apmaiņu ar citām līdzpārvaldēm. Organizēt pieredzes apmaiņas pasākumus ar citām skolām, lai dalītos ar idejām un uzzinātu, kā citās līdzpārvaldēs tiek risinātas līdzīgas problēmas.

Iesaistīties pašvaldības aktivitātēs. Līdzpārvaldes pārstāvji var aktīvāk piedalīties pašvaldības rīkotajos pasākumos un sanāksmēs, lai veicinātu sadarbību ar vietējo kopienu.

Stiprināt pašpārvaldes lomu skolā

Izstrādāt līdzpārvaldes darbības stratēģiju. Izveidot skaidru līdzpārvaldes darbības plānu ar noteiktiem mērķiem, uzdevumiem un pasākumiem. Tas palīdzēs strukturēt līdzpārvaldes darbu un veidot skaidru redzējumu par turpmāko attīstību.

Rīkot regulāras sapulces ar skolas administrāciju. Nodrošināt regulāras tikšanās ar skolas administrāciju, lai pārrunātu līdzpārvaldes plānus, iegūtu atgriezenisko saiti un saņemtu nepieciešamo atbalstu.

Veicināt lielāku skolēnu līdzdalību. Organizēt regulāras aptaujas un atgriezeniskās saites sesijas, lai skolēni varētu izteikt savas idejas un priekšlikumus, kā uzlabot skolas vidi.

Uzlabot komunikāciju un informācijas apmaiņu

Izmantot digitālos rīkus efektīvākai komunikācijai. Plašāk izmantot sociālos tīklus, E-klasi un citus digitālos rīkus, lai nodrošinātu informācijas apriti par līdzpārvaldes aktivitātēm un pasākumiem.

Veidot līdzpārvaldes vizuālo identitāti. Izveidot līdzpārvaldes logotipu, plakātus un citus vizuālos materiālus, lai padarītu līdzpārvaldi atpazīstamāku un pievilcīgāku skolēniem.

Iesaistīt vairāk skolēnu informācijas nodošanā – izveidot komunikācijas komandu, kas nodrošina, lai visi skolēni tiktu informēti par notiekošajām aktivitātēm, un aicina tajās piedalīties.

Šie priekšlikumi var palīdzēt uzlabot līdzpārvaldes darbību, veicinot lielāku iesaisti, uzlabojot resursu pieejamību un stiprinot sadarbību gan ar skolas administrāciju, gan ārējām organizācijām. Galvenais ir veidot stratēģisku un ilgtspējīgu pieeju, kas motivē jauniešus un nodrošina līdzpārvaldes veiksmīgu attīstību.

Lai uzlabotu skolu līdzpārvalžu finansējuma piesaisti un nodrošinātu to darbības ilgtspēju, pašvaldībai būtu jāapsver šādi ieteikumi, kas iekļauj dažādas stratēģiskas pieejas un sadarbības iespējas.

Izstrādāt ilgtermiņa finansēšanas stratēģiju

Noteikt finansējuma vajadzības un prioritātes. Katras līdzpārvaldes vajadzību un mērķu definēšana palīdzēs skaidri noteikt, kam finansējums ir nepieciešams, piemēram, pasākumu organizēšanai, balvām, tehniskajam aprīkojumam. Budžeta plāna izstrāde veicinās efektīvu resursu pārvaldību un atvieglos komunikāciju ar potenciālajiem atbalstītājiem.

Veidot sadarbību ar privāto sektoru. Veicināt ilgtermiņa sadarbību ar vietējiem uzņēmumiem, kas var kļūt par sponsoriem, nodrošinot finansiālu atbalstu vai resursus. Sagatavot sponsorēšanas piedāvājumus, kas sniedz uzņēmumiem atpazīstamību, piemēram, reklāmu uz skolas pasākumu materiāliem vai sociālo tīklu platformās.

Aktīvi izmantot projektu konkursus un programmu piedāvājumus

Jauniešu iniciatīvu un pašvaldības projekti. Līdzpārvaldes tiek aicinātas aktīvi iesaistīties projektu konkursos, piemēram, valsts, pašvaldības vai ES finansētajos jauniešu iniciatīvu projektos, kas nodrošina finansiālu atbalstu dažādām aktivitātēm.

Projektu rakstīšanas prasmju pilnveidošana. Nodrošināt līdzpārvaldēm apmācības projektu izstrādē un rakstīšanā, kā arī konsultantu vai mentoru atbalstu, kas palīdzētu izstrādāt kvalitatīvus projekta pieteikumus un iesniegt tos atbilstošos konkursos.

Organizēt līdzekļu vākšanas pasākumus

Labdarības un ziedojumu vākšanas pasākumi. Veicināt līdzpārvalžu organizēto pasākumu, piemēram, koncertu, tirdziņu, sporta aktivitāšu, popularitāti, kuru laikā var vākt līdzekļus līdzpārvalžu darbības nodrošināšanai.

Depozīta punkti un pārstrādes iniciatīvas. Izveidot depozītu punktus skolās, kur iespējams savākt pārstrādājamus materiālus, gūstot papildu ienākumus. Tas ne tikai palīdzēs finansēt līdzpārvaldes aktivitātes, bet arī veicinās skolēnu izpratni par vides ilgtspēju.

Paplašināt sadarbību ar jauniešu centriem un nevalstiskajām organizācijām

Ilgspējīga partnerība ar jauniešu organizācijām. Līdzpārvaldes var meklēt sadarbības iespējas ar vietējiem jauniešu centriem un NVO, kas var nodrošināt finansiālu un organizatorisku atbalstu, piedāvājot kopīgus projektus un aktivitātes.

Pieredzes apmaiņas programmas. Veicināt līdzpārvalžu pieredzes apmaiņu ar citām skolām un jauniešu organizācijām, organizējot kopīgus pasākumus un diskusijas par labās prakses piemēriem resursu piesaistē.

Izmantot digitālās platformas un ziedojumu vākšanas kampaņas

Ziedojumu platformas un sociālie mediji. Izveidot līdzpārvaldes profilu ziedojumu platformās un izmantot sociālo mediju kampaņas, lai piesaistītu līdzekļus no vietējās kopienas, vecākiem un citiem interesentiem.

Digitālo komunikācijas rīku efektīva izmantošana. Plašāka digitālo rīku izmantošana ne tikai informācijas aprītei, bet arī finansējuma piesaistei sniegs iespēju līdzpārvaldēm būt pieejamākām un redzamākām plašākai sabiedrībai.

Šo priekšlikumu īstenošana veicinās līdzpārvalžu darbības finansiālo neatkarību un nodrošinās resursus, kas nepieciešami augstas kvalitātes pasākumu un aktivitāšu realizēšanai. Pašvaldības atbalsts, aktīva sadarbība ar vietējiem uzņēmumiem un sabiedrību, kā arī jaunu prasmju apguve var kļūt par pamatu līdzpārvalžu ilgtspējīgai attīstībai.

Pasākumā "Jauniešu iespēju forums" iegūtie viedokļi

Problēmjaautājums	Viedoklis
Vienota jauniešu informācijas punkta izveide <i>(Kur jaunieši saņem informāciju? Vai nepieciešams fizisks jauniešu informācijas punkts? Kā tam jāizskatās, un kam tur jābūt nodrošinātam?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1. grupa Jaunieši nesaskata nepieciešamību vienota jauniešu informācijas punkta izveidei. Vienotu jauniešu informācijas punktu iespējams izveidot virtuālajā vidē. Jauniešiem aktuāla problēma ir darba iespējas (mazas slodzes darbs). Viņi vēlas nopelnīt naudu darbā, ko var veiksmīgi savienot ar mācībām un studijām Ieviest <i>online</i> "Iespēju karti" (platformu). Veidojot jauniešu informācijas punktu, tam jābūt modernam, vizuāli pievilcīgam, lai patiktu tur atrasties. Tas būtu jāpopularizē ar jauniešiem aktuālu informāciju, piemēram, par prakšu iespējām, darba iespējām, kā arī ar informāciju, kas uzrunā jauniešus (izklaides iespējas; sadalīt no lētākā uz dārgāko). Jaunieši labprāt punktā gatavotu ēdienus, pavadītu laiku, uzzinātu par izklaides iespējām Jaunieši būtu gatavi iesaistīties remontdarbos, dekorēt, palīdzēt ar informācijas nodošanu, popularizēšanu 2. grupa Fizisks punkts nav vajadzīgs, bet tā vietā varētu izveidot aplikāciju Pie esošās Liepājas aplikācijas varētu pievienot jauniešu sadaļu Jārisina kādam, kurš Liepājā ir atbildīgs par jaunatnes jomu (mēs nezinām, kurš tas ir) Tiem atbildīgajiem jāpasaka, ka tāda problēma ir. Dizaina un tehniskā risinājuma radītāji varētu būt paši jaunieši 3. grupa Nepieciešams fizisks un virtuāls informācijas punkts. Bet ar plašākām iespējām – saņemt jau pakalpojumus. Integrēt to jau esošā iestādē, piemēram, bibliotēkā, Olimpiskajā centrā) Sabiedrības līdzdalības daļa. Ja par integrēšanu esošā vidē, tad – Izglītības pārvalde + LOC + Kultūras pārvalde + Sporta pārvalde utt.

Problēmjautājums	Viedoklis
Skolās nepieciešams jaunatnes darbinieks vai mentors, kurš palīdz skolotājiem stiprināt klases kolektīvu un būtu atbalsts jauniešiem <i>(Kā stiprināt klašu kolektīvus un sniegt atbalstu skolēniem, kuri jūtas atstumti? Kā palīdzēt skolotājiem, kuriem jāspēj mācīt un uzturēt pozitīvu noskaņojumu skolā?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1. grupa • Problēma ir nesaliedētos jauniešos, bet mentors – tikai viens no risinājumiem • Trīs musketieri – viens par visiem, visi par vienu • Draudzēties 2. grupa • Nē, nav. Skolās atbalstu var sniegt karjeras konsultanti, klases audzinātāji, psihologi • Vairāk jaunatnes darbiniekus/mentoros pašvaldībā, tādās vietās kā jauniešu centri utt. • Jaunieši iet paši uz jauniešu centriem pieteikties mentoru programmai Skolotājus un direktorus – gados jaunākus, kas spēj iet līdzī mūsdienu jauniešiem, attīstīties kopā ar jauniešiem un skatīties jaunus virzienus – modernizēt
Izveidot jauniešu uzņēmējdarbības atbalsta centru, kurā pašvaldība sniedz atbalstu jauniešiem uzņēmējiem <i>(Kā jauniešiem sniegt atbalstu uzņēmējdarbības sākšanai? Cik daudz jauniešu grib būt uzņēmēji? Kādu resursu tam trūkst?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1. grupa • Jā, tā ir problēma • Formālā izglītība nenodrošina pilnīgas zināšanas par uzņēmējdarbību • Nepieciešama vieta ideju testēšanai • Nepieciešams finansiāls atbalsts • NVO ir starpnieks starp pašvaldību un skolu/skolēniem • Apmeklēt pilsētas jauniešiem domātus pasākumus, kuros tiek uzklauts mūsu viedoklis. Meklēt papildu iespējas ārpus skolas 2. grupa • Jā, bet tiem, kuriem trūkst resursu • <18 gadiem – JAL – mentori, koordinatori, izglītības iestāde • >18 – LIAA – mentori, tehniskais atbalsts • Komunikācija ar pašvaldību 3. grupa • Daļēji, jo atkarīgs no jauniešu vēlmes un gribasspēka • Jauniešu pašu iniciatīva • Resursu netrūkst

Problēmjautājums	Viedoklis
Attīstīt āra dzīves un piedzīvojumu terapijas pieejamību jauniešiem <i>(Kur dabā jaunieši grib pavadīt brīvo laiku? Kādas ikdienišķas fiziskas aktivitātes viņus interesē, un ko viņi būtu gatavi apmeklēt?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1. grupa Tiek uzskaitītas vietas pilsētā: parks, skeitparks, pludmale, sporta laukums, Ziemeļu mols Aktīvam jauniešim tā nav problēma (akūta) Tiek diskutēts par brīvpieejas sporta infrastruktūru mikrorajonos 2. grupa Vienmēr var labāk un vairāk (kvantitāte nav kvalitāte) Brīvpieejas sporta laukumi katrā mikrorajonā: Jaunliepāja, Raiņa parks, Karosta, Piemares skola, Ziemeļu pr-p., Dzintara skola, Ventspils parks, Kalpaka skola, Vecliepāja, Ezerkrasts, DR rajons, Ezermala, Tosmare, Zaļā birze, Jaunā pasaule Paši organizē āra aktivitātes 3. grupa Tā ir daļēja problēma: nav brīvā laika pavadīšanas iespēju ziemā pietrūkst informācijas par notiekošām aktivitātēm Influenceriem ir jāreklamē Stāstīt draugiem par notiekošo
Nepieciešams risināt bezmaksas psihologu pieejamību jauniešiem <i>(Vai jauniešiem ir iespēja ātri un bez maksas tikt pie psihologa? Cik tas jauniešiem ir svarīgi? Kuri citi speciālisti nepieciešami?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1., 2., 3. grupa Tā ir problēma Skolas psihologa profesionalitāte (apšaubā konfidencialitāti) Vajag vairāk speciālistu Bez maksas "Atšuj" tevi, ja problēma nav saistīta ar skolu Rodas kauna sajūta, ja tevi klases priekšā izsauc pie psihologa Psihologs runā skolas interesēs, nevis mūsu Skolai jārisina ar pilsētas atbalstu. Ieteikt anonīmi viedokli Psihologam būtu jābūt ārpus skolas sistēmas Trūkst informācijas par psihologa amata pienākumiem Nav cilvēka, ar kuru var pārrunāt savus noslēpumus (mēs tā gribam) Nepieciešama iespēja tikt pie speciālista anonīmi (psih., gin., doc.) Liek pildīt emu testu "melojot", lai tikai nav sarkans Stereotipi, ka dažos mikrorajonos ir sliktāka situācija jauniešu "kontingenta" dēļ Iekļaujoša izglītība ļoti traucē pārējiem (process, nevis cilvēks) Neatzīst, ka ir problēma, ko risināt ar psihologu Tā ir daļēja problēma Ir skolas, kur ir bezmaksas psihologa pakalpojumi, bet lielākajā daļā to nav Nav uzticības skolas psihologam; skolēniem vajadzīgs ārpusskolas personāls, psihologs Pilsētai Strādāt ar savu mentālo veselību

Problēmjaautājums	Viedoklis
Nepieciešams izveidot karti vai katalogu, kur jaunieši var atrast informāciju par pieejamām iespējām, atbalstu utt. <i>(Kur jauniešiem uzzināt par visām atbalsta iespējām, speciālistiem? Kur saņemt atbalstu un padomu dažādās situācijās?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1. grupa Jā, mēs uzskatām to par problēmu. Mēs uzskatām, ka daudzi jaunieši negrib vērsties pie vecākiem, jo ir sliktas attiecības Izveidot jauniešu atbalsta centru, stāstīt skolās par to, reklamēt internetā Psihologi bez maksas strādā jauniešu atbalsta centrā Jauniešu problēma, ka Liepājā nav daudz vietu, kur nopirkt drēbes, nav izvēles, daudzos veikalos drēbes ir ļoti dārgas 2. grupa Jā, bet par to runā sen, ir bijuši dažādi risinājumi. Laikam nav atrasts īstais Pašvaldības institūcija, kura ir atbildīga par jauniešiem Skolas, interešu izglītības nodrošinātāji, sporta skolas, NVO, sociālo pakalpojumu sniedzēji u.c. iesūta informāciju par aktualitātēm un iespējām. Tās tiek liktas jauniešu mājaslapā, piemēram, "Jaunieši rullē!" (izvēlētais sauklis) Izvēlēties saukli, iesaistīties mājaslapas u.c. rīku izveidē. Organizēt hakatonus, iniciatīvu konkursus u.tml. (piemēram, IGLS projekts). Izmantot interaktīvus, pamanāmus, jaunus digitālos risinājumus 3. grupa Izveidot 24/7 pieejas punktus, piemēram, telpās pie bankomāta, konsoles ar skārienjutīgu ekrānu, kurā nolasāma informācija par visu, kas jauniešiem varētu būt svarīgs. Informācija nepārtraukti jāatjauno Par to virsatbildība pašvaldībai, bet info varētu dot arī citi Veicot brīvprātīgo darbu, veidot dizainu, administrēt Izveidot QR kodus, kurus var izvietot jebkur, un jauniešiem var nokļūt info vietā

Problēmjaautājums	Viedoklis
Jāatjauno ielu darba ar jaunatni karte un jāturpina strādāt ar jauniešiem, kuri kļūst pa ielām <i>(Ko darīt ar jauniešiem, kuri laiku pavada uz ielas un bieži nonāk policijas redzeslokā? Kādas aktivitātes viņiem piedāvāt, un kā viņus piesaistīt pie citiem jauniešiem?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1., 2., 3 grupa • Jā, šī problēma ir aktuāla jauniešiem • Jaunieši – ģimene – sabiedrība – pašvaldība (+NVO, skolas, iestādes) • Nepieciešams: - publiski izteikt idejas, risinājumus - līdzdarboties pašpārvaldēs - gribēt būt aktīviem - būt motivētiem palīdzēt otram, atbalstīt - mācīties, rosināt mācīties, uzņemties atbildību - būt nodarbinātiem (gribētu piestrādāt) - apmainīties ar informāciju par aktivitātēm, nodarbībām + Aktivitātes: + mentorings + fiziskās aktivitātes + mikrorajonos – pēc skolas aktivitāšu klubiņi + papildu atbalsts mācībās + Karostas cietumā mācīt sociālu uzvedību
Jauniešiem nepieciešams vēl vairāk iespēju, kur pilnvērtīgi pavadīt brīvo laiku (it īpaši mikrorajonos) <i>(Ko vēl vajadzētu jauniešiem brīvā laika pavadīšanai, un kādu iespēju trūkst konkrētos mikrorajonos?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1., 2., 3. grupa • Jā • Pašvaldībai, NVO, skolai, ģimenei Kā? 1. Jauniešu centri mikrorajonos (lielas finanses, bet ilgtermiņa risinājums) 2. Jauniešu aktivitātes, izmantojot jau esošu infrastruktūru • Iesaistīties visos realizācijas procesos, piem., bibliotēkās, skolas telpās: - papildināt un aktualizēt esošās iespējas - bezmaksas sporta laukumos nodrošināt inventāru ("būdiņa" ar atbildīgo cilvēku, kurš var ne tikai izsniegt inventāru, bet arī atbalstīt, mentorēt jauniešus) - sporta zālēs trenera 1–2 bezmaksas konsultācijas jauniešiem - pēcpusdienā skolas sporta zāles pieejamas jauniešiem bez maksas - atjaunot skolu sporta laukumus, kuri ir kritiskā stāvoklī (Dzintara pamatskola, Rietumkrasta vidusskola) - paplašināt iespējas sportot amatieru līmenī

Problēmjautājums	Viedoklis
Pilsētā nepieciešams jaunatnes lietu speciālists, kurš veido sadarbību starp visām iestādēm un organizācijām, kas strādā ar jauniešiem <i>(Kas apvieno tik ļoti dažādās jauniešu organizācijas un iestādes? Pie kā vērsties, ja ir ideja un nepieciešams pašvaldības atbalsts vai padoms?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1. grupa Jā Pašvaldības centrālajai administrācijai. Piesaistot finansējumu, atrodot piemērotāko kandidātu Komunikācija ar pašvaldību (iesaiste, ierosinājumi) 2. grupa Nē, jo tā nav jauniešu problēma To risināt nav nepieciešams, jo ir pietiekami daudz resursu, piemēram, skolas, jauniešu centri utt.) Aktīvāka interese, izplatīt jau esošu informāciju jauniešu vidū 3. grupa Jā, jo nav konkrēta cilvēka, kas apvieno organizācijas un iestādes (jauniešiem nav info par šādu speciālistu) Pašvaldība (NVO) Aktualizēt šo problēmu un pamatot tā vajadzību
Nepieciešams uzlabot skolēnu pieteikšanās kritērijus nodarbinātībai un palielināt brīvo vakanču skaitu <i>(Kādas darba vietas jauniešiem trūkst vasarā un ikdienā? Kā panākt, lai jauniešiem pirmajā darba pieredzē maksimāli daudz iemācās? Kā sakārtot sistēmu, lai pēc iespējas vairāk jauniešiem būtu iespēja strādāt?)</i> <i>Jautājumi, uz ko jāatbild:</i> <i>Vai šī ir problēma jauniešiem? Ja ne, tad kas ir?</i> <i>Kam tas būtu jārisina, un kā?</i> <i>Ko jaunieši paši var darīt šīs problēmas risināšanā?</i>	1. grupa Jā, šī ir problēma Pašvaldība un Nodarbinātības valsts aģentūra, uzņēmumi, organizācijas 2. grupa Jauniešus sagatavot mācību iestādēs reālam darbam uzņēmumos Reālākas iespējas darīt atbildīgus darbus, ne tikai pļaut zāli. Ļaut izvēlēties darbus un rast iespēju strādāt trīs mēnešus Vērsties pašiem pie uzņēmumiem, lai atrastu darbu. Uzņemties atbildību 3. grupa Tehnikuma jauniešiem šī nav problēma, jo pēc studiju prakses uzņēmumā students paliek tur arī strādāt, ja viss apmierina Jaunieši uzskata, ka būtu labi par šādām darba iespējām uzzināt jau skolā Apmeklēt potenciālo darbavietu fiziski, lai nevajadzētu sūtīt e-pastā savu CV, kuru neviens nelasa Problēma ir tie jaunieši, kuriem neko nevajag un nav intereses strādāt